Publicat în Jurnalul Oficial L nr. 126 din 26-05-2000

DIRECTIVA PARLAMENTULUI EUROPEAN ŞI A CONSILIULUI nr. 2000/12/CE
din 20 martie 2000
privind iniţierea şi exercitarea activităţii instituţiilor de credit

PARLAMENTUL EUROPEAN ŞI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunităţii Europene, în special art. 47 alin. (2) prima şi a treia teză,

având în vedere propunerea Comisiei,

având în vedere avizul Comitetului Economic şi Social ([1]),

acţionând în conformitate cu procedura stabilită la art. 251 din Tratat ([2]),

întrucât:

(1) Directiva Consiliului 73/183/CEE din 28 iunie 1973 privind eliminarea restricţiilor referitoare la libertatea de stabilire şi libertatea de a presta servicii legat de activităţile în nume propriu ale băncilor şi altor instituţii financiare ([3]), Prima Directivă a Consiliului (77/780/CEE) din 12 decembrie 1977 privind coordonarea legilor, reglementărilor şi dispoziţiilor administrative referitoare la iniţierea şi exercitarea activităţii instituţiilor de credit ([4]), Directiva Consiliului 89/299/CEE din 17 aprilie 1989 privind fondurile proprii ale instituţiilor de credit ([5]), a Doua Directivă a Consiliului (89/646/CEE) din 15 decembrie 1989 privind coordonarea legilor, reglementărilor şi dispoziţiilor administrative referitoare la iniţierea şi exercitarea activităţii instituţiilor de credit ([6]), Directiva Consiliului 89/647/CEE din 18 decembrie 1989 privind rata de solvabilitate a instituţiilor de credit ([7]), Directiva Consiliului 92/30/CEE din 6 aprilie 1992 privind supravegherea instituţiilor de credit pe bază consolidată ([8]) şi Directiva Consiliului 92/121/CEE din 21 decembrie 1992 privind supravegherea şi controlul expunerilor semnificative ale instituţiilor de credit ([9]) au fost modificate în mod frecvent şi substanţial. În vederea unei abordări clare şi raţionale, directivele menţionate anterior vor fi codificate şi combinate într-un singur text.

(2) în conformitate cu dispoziţiile din Tratat, este interzis în materie de stabilire şi prestare de servicii, orice tratament discriminatoriu pe bază de naţionalitate sau pe baza faptului că întreprinderea respectivă nu este stabilită în statul membru unde se prestează serviciile respective.

(3) pentru a facilita iniţierea şi exercitarea activităţii instituţiilor de credit, trebuie eliminate diferenţele care creează cele mai mari obstacole între legislaţiile statelor membre referitoare la reglementările privind activitatea acestor instituţii.

(4) prezenta directivă constituie un instrument important pentru realizarea pieţei interne, obiectiv stabilit prin Actul Unic European şi înscris în calendarul din Cartea Albă a Comisiei, atât din punctul de vedere al libertăţii de stabilire, cât şi al libertăţii de a presta servicii financiare, în domeniul de activitate al instituţiilor de credit.

(5) în vederea protejării economiilor şi a creării de condiţii concurenţiale egale pentru aceste instituţii de credit, măsurile de coordonare a instituţiilor de credit trebuie aplicate tuturor instituţiilor de acest tip. Trebuie, de asemenea, să se aibă în vedere, dacă este cazul, diferenţele obiective dintre statutele acestora şi obiectivele lor, după cum se prevede în legislaţia naţională respectivă.

(6) domeniul de aplicare al acestor măsuri ar trebui să fie cât mai larg posibil, acoperind toate instituţiile a căror activitate constă în primirea unor fonduri rambursabile de la public, sub formă de depozite sau în alte forme, cum ar fi emiterea permanentă de obligaţiuni şi de alte titluri asemănătoare şi acordarea de credite în cont propriu. Trebuie prevăzute şi anumite excepţii pentru acele instituţii de credit cărora nu li se pot aplica dispoziţiile prezentei directive. Dispoziţiile prezentei directive nu aduc atingere punerii în aplicare a legilor naţionale ce prevăd o autorizare specială suplimentară, în baza căreia instituţiile de credit pot să desfăşoare activităţi specifice sau anumite tipuri de operaţiuni.

(7) scopul perspectivei adoptate este de a realiza doar o armonizare legislativă de substanţă, necesară şi suficientă pentru a asigura recunoaşterea reciprocă a autorizaţiilor şi a sistemelor de supraveghere prudenţială, făcând astfel posibilă şi acordarea unei licenţe unice recunoscută în întreaga Comunitate şi aplicarea principiului supravegherii prudenţiale în statul membru de origine. Prin urmare, cerinţa elaborării unui program operativ trebuie văzută doar ca un factor care dă posibilitatea autorităţilor competente de a lua decizii pe baza unui număr mai mare de informaţii precise, utilizând criterii obiective. Cu toate acestea, este posibil un anumit grad de flexibilitate în ceea ce priveşte cerinţele privind statutul juridic al instituţiilor de credit şi protejarea numelor.

(8) sunt necesare cerinţe financiare echivalente pentru instituţiilor de credit, pentru a asigura măsuri de protecţie similare pentru deponenţi şi condiţii de concurenţă loială pentru categoriile comparabile de instituţii de credit. Până la o mai bună coordonare, trebuie să se stabilească raporturi corespunzătoare de structură, care să asigure, în cadrul cooperării dintre autorităţile naţionale, urmărirea, pe baza metodelor standard, situaţiei categoriilor comparabile de instituţii de credit. Este de aşteptat ca această procedură să creeze o apropiere treptată a sistemelor de coeficienţi stabilite şi aplicate de către statele membre. Cu toate acestea, este necesar să se facă o distincţie între coeficienţii care asigură o bună gestionare a instituţiilor de credit şi cei stabiliţi în scopul politicilor economice şi monetare.

(9) conform principiilor recunoaşterii reciproce şi supravegherii în statul membru de origine, autorităţile competente din statele membre nu ar trebui să acorde sau să retragă o autorizaţie în cazul în care o serie de elemente, cum ar fi conţinutul programelor de activităţi, localizarea geografică sau activităţile propriu-zise desfăşurate, indică în mod clar că o anumită instituţie de credit a optat pentru sistemul juridic al unui anumit stat membru cu scopul de a se sustrage de la standardele mai stricte aplicabile într-un alt stat membru pe teritoriul căruia instituţia respectivă desfăşoară sau intenţionează să desfăşoare majoritatea activităţilor sale. Orice instituţie de credit, persoană juridică, trebuie să fie autorizată în statul membru în care îşi are sediul social. O instituţie de credit care nu este persoană juridică trebuie să aibă sediul central în statul membru unde a fost autorizată. În plus, statele membre trebuie să solicite ca sediul central al unei instituţii de credit să se afle întotdeauna în statul membru de origine al acesteia şi să desfăşoare efectiv activităţi pe teritoriul statului membru respectiv.

(10) autorităţile competente nu ar trebui să acorde sau să menţină autorizaţia unei instituţii de credit în cazul în care aceasta are legături strânse cu alte persoane fizice sau juridice, de natură să împiedice exercitarea efectivă a funcţiilor de supraveghere. Instituţiile de credit care sunt deja autorizate trebuie să respecte la rândul lor cerinţele autorităţilor competente în acest sens. Definiţia "legăturilor strânse" din prezenta directivă cuprinde criterii minime. Acest fapt nu împiedică însă statele membre să aplice această definiţie în alte situaţii decât cele avute în vedere. Simplul fapt de a fi dobândit un procentaj semnificativ din capitalul unei societăţi nu constituie o participaţie în sensul definiţiei "legăturilor strânse", dacă această achiziţie s-a făcut numai ca o investiţie temporară, care nu permite exercitarea unei influenţe asupra structurii sau politicii financiare a instituţiei respective.

(11) referirea la exercitarea efectivă de către autorităţile competente a funcţiilor de supraveghere are în vedere supravegherea pe o bază consolidată care trebuie exercitată asupra unei instituţii de credit, în cazurile specificate de legislaţia comunitară. În asemenea cazuri, autorităţile cărora li se solicită autorizaţia trebuie să poată identifica autorităţile care sunt competente să exercite funcţia de supraveghere pe o bază consolidată asupra instituţiei de credit respective.

(12) statul membru de origine poate de asemenea stabili reguli mai stricte decât cele prevăzute la art. 5 alin. (1), primul paragraf şi alin. (2), precum şi la art. 7, 16, 30, 51 şi 65 pentru instituţiile autorizate de către autorităţile competente din statul membru respectiv.

(13) eliminarea cerinţei de autorizare a sucursalelor instituţiilor de credit din Comunitate implică şi eliminarea capitalului de dotare.

(14) în sensul principiului recunoaşterii reciproce, demersul pentru care s-a optat permite instituţiilor de credit autorizate în statul membru de origine să desfăşoare, pe întreg teritoriul Comunităţii, oricare dintre activităţile menţionate în Anexa 1, prin deschiderea unor sucursale sau prin prestarea anumitor servicii. Desfăşurarea activităţilor care nu sunt menţionate în Anexa 1 se înscrie în sfera libertăţii de stabilire şi a liberei prestări de servicii, în conformitate cu dispoziţiile generale ale Tratatului.

(15) principiul recunoaşterii reciproce ar trebui totuşi extins şi asupra activităţilor menţionate în Anexa 1, în situaţia în care acestea sunt desfăşurate de instituţii financiare care sunt filiale ale unor instituţii de credit, cu condiţia ca filialele respective să fie incluse în supravegherea pe bază consolidată a societăţilor mamă şi să îndeplinească anumite criterii stricte.

(16) statul membru gazdă poate, în ceea ce priveşte libertatea de stabilire şi libera prestare de servicii, să impună respectarea dispoziţiilor specifice din legile şi reglementările naţionale instituţiilor care nu sunt autorizate ca instituţii de credit în statul membru de origine sau activităţilor care nu sunt cuprinse în Anexa 1, cu condiţia ca, pe de o parte, asemenea dispoziţii să fie compatibile cu dreptul comunitar şi să apere interesul general şi ca, pe de altă parte, aceste instituţii sau activităţi să nu fie supuse unor reguli echivalente prevăzute de legislaţia sau reglementările din statul membru de origine.

(17) statele membre trebuie să se asigure că nu există nici un obstacol pentru desfăşurarea unor activităţi care beneficiază de recunoaştere reciprocă în aceleaşi condiţii ca şi în statul membru de origine, atât timp cât aceste activităţi nu intră în conflict cu dispoziţiile legale care apără interesul general în statul membru gazdă.

(18) există o legătură necesară între obiectivul prezentei directive şi liberalizarea mişcărilor de capital, realizată în sensul altor texte de lege din Comunitate. În orice caz, măsurile referitoare la liberalizarea serviciilor bancare trebuie să fie armonizate cu măsurile de liberalizare a mişcărilor de capital.

(19) ar trebui ca reglementările privind activitatea sucursalelor instituţiilor de credit cu sediul central în afara Comunităţii să fie similare în toate statele membre. În momentul de faţă, este important să se prevadă ca aceste reguli să nu fie mai favorabile decât cele referitoare la sucursalele unei instituţii dintr-un alt stat membru. Ar trebui să se specifice că statele din Comunitate pot încheia acorduri cu ţări terţe, care să prevadă aplicarea unor reguli care să acorde unor asemenea sucursale un tratament similar pe întreg teritoriul Comunităţii, pe baza principiului reciprocităţii. Sucursalele instituţiilor de credit autorizate în ţări terţe nu beneficiază de libertatea de a presta servicii, în conformitate cu dispoziţiile celui de-al doilea paragraf de la art. 49 din Tratat sau de libertatea de stabilire în alte state membre decât cele în care sunt stabilite. Cu toate acestea, cererile de autorizare a unei filiale sau de achiziţionare a unor participaţii de către întreprinderi care sunt reglementate prin legislaţiile ţărilor terţe se supun unei proceduri care să garanteze un tratament reciproc avantajos al instituţiilor de credit din Comunitate în ţările terţe respective.

(20) autorizaţiile acordate instituţiilor de credit de către autorităţile naţionale competente se aplică la nivelul întregii Comunităţi, în conformitate cu prezenta directivă, încetând să se mai aplice exclusiv la nivelul naţional. Clauzele de reciprocitate existente nu au, în consecinţă, nici un efect. Se impune aşadar adoptarea unei proceduri flexibile, care să facă posibilă evaluarea reciprocităţii pe o bază comunitară. Scopul acestei proceduri nu este de a închide pieţele financiare ale Comunităţii ci, mai degrabă, având în vedere intenţia Comunităţii de a-şi menţine pieţele financiare deschise către restul lumii, de a ameliora liberalizarea pieţelor financiare globale în alte ţări terţe. Pentru atingerea acestui obiectiv, prezenta directivă prevede proceduri de negociere cu statele terţe şi, în ultimă instanţă, posibilitatea de a lua măsuri care implică suspendarea noilor cereri de autorizare sau limitarea noilor autorizaţii.

(21) este de dorit să se ajungă la un acord, pe bază de reciprocitate, între Comunitate şi ţările terţe, în vederea exercitării funcţiei de supraveghere pe bază consolidată asupra unei zone geografice cât mai extinse.

(22) responsabilitatea de a supraveghea soliditatea financiară a unei instituţii de credit, şi în special solvabilitatea acesteia, revine autorităţilor competente din statul membru de origine. Autorităţile competente din statul membru gazdă îşi păstrează responsabilităţile legate de supravegherea lichidităţilor şi politicilor monetare. Supravegherea riscului de piaţă trebuie să facă obiectul unei strânse colaborări între autorităţile competente din statul membru gazdă şi de origine.

(23) funcţionarea armonioasă a pieţei bancare interne necesită nu numai reglementări juridice, ci şi o colaborare strânsă şi periodică între autorităţile competente din statele membre. În vederea abordării problemelor referitoare la fiecare instituţie de credit în parte, cel mai adecvat for de discuţii rămâne aşa-numitul "groupe de contact" (grup de contact), format din reprezentanţi ai autorităţilor de supraveghere bancară. Acest grup reprezintă un organism adecvat pentru a realiza schimbul de informaţii prevăzut la art. 28.

(24) procedura de informare reciprocă nu înlocuieşte în nici un caz colaborarea bilaterală prevăzută la art. 28. Fără a aduce atingere atribuţiilor lor de control propriu-zis, autorităţile competente din statul membru gazdă pot

continua, într-o situaţie de urgenţă, fie din proprie iniţiativă, fie din iniţiativa autorităţilor competente din statul membru de origine, să verifice dacă activităţile desfăşurate de o anumită instituţie de credit cu sediul pe teritoriul său sunt în conformitate cu dispoziţiile legale în domeniu şi cu principiile unei bune organizări administrative şi contabile, precum şi ale unui control intern adecvat.

(25) este de dorit să se realizeze schimburi de informaţii între autorităţile competente şi autorităţile sau organismele care, prin funcţiile pe care le îndeplinesc, contribuie la consolidarea stabilităţii sistemului financiar. Pentru a păstra confidenţialitatea informaţiilor care fac obiectul unor astfel de schimburi, lista destinatarilor acestor informaţii trebuie să fie cât mai restrânsă.

(26) anumite fapte, cum ar fi frauda sau delictele de iniţiat, pot afecta stabilitatea, dar şi integritatea sistemului financiar, chiar şi atunci când este vorba de instituţii altele de decât cele de credite.

(27) este necesar să se specifice condiţiile în care sunt autorizate aceste schimburi de informaţii.

(28) atunci când se prevede că informaţiile pot fi divulgate numai cu acordul explicit al autorităţilor competente, aceste autorităţi, dacă este cazul, pot să condiţioneze acest acord de respectarea unor condiţii foarte stricte.

(29) ar trebui autorizate şi schimburile de informaţii între, pe de o parte, autorităţile competente, şi, pe de altă parte, băncile centrale şi alte organisme cu funcţiuni similare, în calitatea acestora de autorităţi în domeniul monetar şi, după caz, alte autorităţi publice responsabile cu supravegherea sistemelor de plată.

(30) în scopul consolidării sistemului de supraveghere prudenţială a instituţiilor de credit şi pentru protejarea clienţilor acestor instituţii, ar trebui prevăzută obligaţia unui auditor de a raporta prompt autorităţilor competente ori de câte ori, după cum se stipulează în prezenta directivă, acesta constată în îndeplinirea sarcinilor sale, anumite fapte de natură să afecteze în mod semnificativ situaţia financiară sau structura administrativă şi contabilă a unei anumite instituţii de credit. Având în vedere acest obiectiv, este de dorit ca statul membru să prevadă ca o asemenea responsabilitate să se aplice în toate cazurile în care se descoperă astfel de fapte de către un auditor, în cursul îndeplinirii sarcinilor sale curente la o întreprindere care are legături strânse cu o instituţie de credit. Obligaţia auditorilor de a comunica, dacă este cazul, autorităţilor competente anumite fapte şi decizii referitoare la o anumită instituţie de credit, pe care le constată în cursul îndeplinirii sarcinilor sale curente în cadrul unei instituţii ne-financiare, nu modifică în sine natura îndatoririlor profesionale ale auditorilor în cadrul întreprinderii respective şi nici modul în care aceştia trebuie să îşi îndeplinească sarcinile în întreprinderea respectivă.

(31) normele de bază comune referitoare la fondurile proprii ale instituţiilor de credit sunt un factor-cheie în constituirea unei pieţe interne în sectorul bancar, având în vedere că fondurile proprii sunt menite să asigure continuitatea în cadrul instituţiilor de credit, precum şi protejarea economiilor. O asemenea armonizare consolidează supravegherea instituţiilor de credit şi contribuie la mai bună coordonare în sectorul bancar.

(32) asemenea norme se aplică tuturor instituţiilor de credit autorizate în cadrul Comunităţii.

(33) fondurile proprii ale unei instituţii de credit pot servi la absorbirea pierderilor care nu sunt acoperite de un nivel suficient al profitului. De asemenea, fondurile proprii pot reprezenta pentru autorităţile competente şi un criteriu important, în special în evaluarea solvabilităţii instituţiilor de credit, cât şi în alte scopuri prudenţiale.

(34) în cadrul pieţei bancare interne, instituţiile de credit se află în concurenţă directă şi, în consecinţă, definiţiile şi standardele referitoare la fondurile proprii trebuie să fie echivalente. În acest scop, criteriile pentru determinarea compoziţiei fondurilor proprii nu trebuie lăsate exclusiv la aprecierea statelor membre. Adoptarea unor norme de bază comune serveşte interesele Comunităţii, prevenind denaturarea regulilor concurenţei şi consolidând sistemul bancar al Comunităţii.

(35) definiţia fondurilor proprii prevăzută prin prezenta directivă stabileşte un număr maxim de elemente şi valori limită, lăsând la latitudinea fiecărui stat membru utilizarea tuturor sau a unora dintre aceste elemente sau adoptarea unor praguri inferioare ale valorilor limită.

(36) prezenta directivă stabileşte criteriile pe care trebuie să le îndeplinească anumite elemente ale fondurilor proprii, statele membre având dreptul să aplice o serie de dispoziţii mai stricte.

(37) în stadiul iniţial normele de bază comune sunt definite în termeni generali, cu scopul de a cuprinde toate elementele care compun fondurile proprii în diferite state membre.

(38) în funcţie de natura acestor elemente care compun fondurile proprii, prezenta directivă face o distincţie între, pe de o parte, elementele care compun fondurile proprii de bază şi, pe de altă parte, elementele suplimentare ale fondurilor proprii.

(39) pentru a reflecta faptul că elementele suplimentare ale fondurilor proprii nu sunt de aceeaşi natură cu cele care constituie fondurile proprii de bază, valoarea celor dintâi inclusă în fondurile proprii nu trebuie să depăşească fondurile proprii de bază. În plus, valoarea anumitor elemente din fondurile proprii suplimentare incluse nu trebuie să depăşească jumătate din fondurile proprii de bază.

(40) pentru a evita orice denaturare a regulilor concurenţei, instituţiile de credit publice nu trebuie să includă în fondurile lor proprii şi garanţiile acordate lor de către statele membre sau de către autorităţile locale.

(41) ori de câte ori, în cursul activităţii de supraveghere, este necesar să se determine valoarea fondurilor proprii consolidate ale unui grup de instituţii de credit, calculul respectiv se face în conformitate cu prezenta directivă.

(42) tehnica contabilă precisă care trebuie utilizată pentru calcularea fondurilor proprii, a ratei de solvabilitate, precum şi pentru evaluarea concentrării expunerilor, trebuie să ţină cont de dispoziţiile Directivei Consiliului 86/635/CEE din 8 decembrie 1986, privind conturile anuale şi conturile consolidate ale băncilor şi ale altor instituţii financiare ([10]), care include o serie de adaptări ale dispoziţiilor Directivei Consiliului 83/349/CEE din 13 iunie 1983, în sensul art. 44 alin. (2) lit. (g) din Tratat privind conturile consolidate ([11]).

(43) dispoziţiile privind fondurile proprii se încadrează în efortul internaţional mai larg de apropiere a reglementărilor în vigoare în cele mai importante state cu privire la limita minimă a fondurilor proprii.

(44) Comisia va elabora un raport şi va examina periodic dispoziţiile referitoare la fondurile proprii, cu scopul de a le întări şi de a realiza astfel o convergenţă sporită a definiţiei comune a fondurilor proprii. Această convergenţă va permite alinierea fondurilor proprii ale instituţiilor de credit din Comunitate.

(45) dispoziţiile referitoare la ratele de solvabilitate sunt rezultatul activităţii desfăşurate de Comitetul Consultativ Bancar, care răspunde de formularea unor sugestii adresate Comisiei, în vederea coordonării coeficienţilor aplicabili în statele membre.

(46) stabilirea unor rate de solvabilitate adecvate joacă un rol central în activitatea de supraveghere a instituţiilor de credit.

(47) o rată care ponderează activele şi elementele extrabilanţiere în funcţie de riscul de credit reprezintă o măsură foarte utilă a solvabilităţii.

(48) elaborarea unor standarde comune cu privire la fondurile proprii în raport cu activele şi elementele extrabilanţiere expuse riscului de credit constituie, în consecinţă, un aspect esenţial al armonizării necesare pentru recunoaşterea reciprocă a tehnicilor de supraveghere şi pentru desăvârşirea, în acest fel, a pieţei bancare interne.

(49) în această privinţă, dispoziţiile referitoare la rata de solvabilitate trebuie să fie luate în considerare împreună cu alte instrumente specifice care armonizează şi ele tehnicile fundamentale de supraveghere a instituţiilor de credit.

(50) în cadrul unei pieţe bancare interne, instituţiile trebuie să intre în concurenţă directă una cu cealaltă, iar standardele comune de solvabilitate, exprimate ca rată minimă, previn denaturarea regulilor concurenţei şi consolidează sistemul bancar comunitar.

(51) prezenta directivă prevede diferite valori ale garanţiilor emise de diferite instituţii financiare. În consecinţă, Comisia se angajează să examineze dacă prezenta directivă, în ansamblul ei, denaturează regulile concurenţei dintre instituţiile de credit şi societăţile de asigurare şi, în lumina acestei examinări, Comisia se angajează de asemenea să examineze dacă o serie de măsuri compensatorii se justifică.

(52) Anexa III defineşte tratamentul elementelor extrabilanţiere, în contextul calculării cerinţelor de capital ale instituţiilor de credit. Pentru a asigura funcţionarea armonioasă a pieţei interne şi, în special, pentru a asigura condiţii concurenţiale egale, statele membre sunt obligate să ajungă la o evaluare uniformă a acordurilor de compensare contractuală de către autorităţile competente din statele respective. Anexa III ţine cont de studiile unui for internaţional, ce reuneşte autorităţile de supraveghere din reţeaua bancară, privind recunoaşterea de către aceste autorităţi a acordurilor de compensare bilaterală şi, în special, posibilitatea de a calcula necesarul de fonduri proprii pentru a acoperi anumite tranzacţii pe baza valorii nete şi nu a valorii brute, cu condiţia să existe convenţii juridice cu caracter obligatoriu care să garanteze că riscul de credit se limitează la această valoare netă. În ceea ce priveşte instituţiile de credit care operează la nivel internaţional şi grupurile de instituţii de credit care funcţionează într-un număr de ţări terţe, aflate în concurenţă cu instituţiile de credit din Comunitate, reglementările adoptate pe un plan internaţional mai larg vor avea drept rezultat ameliorarea tratamentului prudenţial al instrumentelor derivate extrabursiere. Această ameliorare a tratamentului are drept rezultat o mai bună acoperire cu capital obligatoriu, ţinându-se seama şi de efectele de reducere a riscurilor pe care le au acordurile de compensare contractuală recunoscute de organele de supraveghere asupra potenţialelor riscuri de credit ulterioare. Compensarea instrumentelor derivate extrabursiere, realizată de către casele de compensaţii care acţionează ca partener central, joacă un rol important în anumite state membre. Trebuie să se recunoască avantajele unei astfel de compensări în raport cu reducerea riscului de credit şi a riscurilor sistemice aferente, în tratamentul prudenţial al riscului de credit. De asemenea, este necesară garantarea integrală a expunerilor actuale şi a expunerilor potenţiale viitoare ce decurg din contractele privind instrumentele derivate extrabursiere compensate, fiind de asemenea necesară şi eliminarea pericolului de acumulare a expunerilor casei de compensaţii dincolo de valoarea de piaţă a garanţiei, astfel încât instrumentele derivate extrabursiere astfel compensate să beneficieze temporar de acelaşi tratament prudenţial ca şi instrumentele derivate tranzacţionate la bursă. Autorităţile competente trebuie să constate dacă nivelul marjelor iniţiale şi variabile, precum şi calitatea şi nivelul protecţiei oferite de garanţia constituită sunt satisfăcătoare. Pentru instituţiile de credit înfiinţate în statele membre, Anexa III oferă o posibilitate similară de recunoaştere a compensării bilaterale de către autorităţile competente, oferind astfel condiţii concurenţiale egale. Aceste reglementări sunt bine echilibrate şi corespunzătoare pentru o mai strictă aplicare a măsurilor de supraveghere prudenţială la instituţiile de credit. Autorităţile competente din statele membre ar trebui să se asigure că factorii de majorare se calculează pe baza unor valori naţionale efective, mai degrabă decât aparente.

(53) rata minimă prevăzută în prezenta directivă întăreşte capitalul instituţiilor de credit din Comunitate. S-a adoptat un nivel de 8%, în urma unei anchete statistice a necesarului de capital în vigoare la începutul anului 1988.

(54) regulile de bază privind supravegherea expunerilor semnificative ale instituţiilor de credit ar trebui armonizate. Statele membre ar trebui, de asemenea, să poată adopta dispoziţii mai stricte decât cele prevăzute în prezenta directivă.

(55) monitorizarea şi controlul expunerilor unei instituţii de credit fac parte integrantă din procesul de supraveghere. Concentrarea excesivă a expunerilor asupra unui singur client sau grup de clienţi aflaţi în legătură poate avea drept consecinţă un risc sau o pierdere inacceptabilă. Se consideră că o asemenea situaţie poate prejudicia solvabilitatea unei instituţii de credit.

(56) în cadrul unei pieţe bancare interne, instituţiile de credit sunt angajate în concurenţă directă una cu cealaltă, iar cerinţele referitoare la supraveghere la nivelul întregii Comunităţi trebuie să fie elaborate în consecinţă. În acest scop, criteriile aplicate în vederea determinării concentrării expunerilor trebuie să se supună reglementărilor obligatorii în vigoare la nivelul întregii Comunităţi şi nu pot fi lăsate în întregime la discreţia statelor membre. Prin urmare, adoptarea unor reglementări comune va aduce beneficii Comunităţii, deoarece va împiedica apariţia oricăror diferenţe la nivelul condiţiilor concurenţiale, consolidând în acelaşi timp sistemul bancar comunitar.

(57) dispoziţiile legate de rata de solvabilitate a instituţiilor de credit includ şi o listă de riscuri de credit la care pot fi expuse instituţiile de acest gen. În consecinţă, această listă ar trebui utilizată şi pentru definirea

expunerilor, pentru a limita expunerile semnificative. Cu toate acestea, nu trebuie să se facă trimitere din principiu la ponderările sau gradele de risc prevăzute în dispoziţiile menţionate. Aceste ponderări şi grade de risc au fost concepute pentru a stabili o cerinţă generală de solvabilitate pentru a acoperi riscul de credit la care sunt expuse instituţiile de credit. În contextul reglementării expunerilor semnificative, obiectivul este acela de a limita pierderea maximă pe care o instituţie de credit o poate suferi datorită unui singur client sau al unui grup de clienţi aflaţi în legătură. Prin urmare, este necesară adoptarea unei abordări prudenţiale care, ca regulă generală, trebuie să ia în calcul valoarea nominală a expunerilor, fără aplicarea unor ponderări sau a unor clasificări ale riscurilor.

(58) în momentul în care o instituţie de credit îşi asumă riscurile din partea societăţii mamă sau din partea altor filiale ale acesteia, se impune o prudenţă specială. Gestionarea expunerilor cu care se confruntă o instituţie de credit trebuie să se facă în condiţii de deplină autonomie, în conformitate cu principiile unei gestiuni bancare sănătoase, fără a lua în considerare alte considerente în afara acestor principii. Conform dispoziţiei din prezenta directivă, în cazul în care influenţa exercitată de o anumită persoană, care deţine direct sau indirect o participaţie calificată la o instituţie de credit, poate avea un efect negativ asupra gestionării adecvate şi prudenţiale a instituţiei respective, autorităţile competente iau măsurile corespunzătoare pentru a pune capăt situaţiei respective. În ceea ce priveşte expunerile semnificative, ar trebui, de asemenea, stabilite anumite standarde specifice referitoare la expunerile unei instituţii de credit faţă de grupul din care face parte, o astfel de situaţie justificând restricţii mult mai stricte decât în cazul altor expuneri. Cu toate acestea, nu este necesară aplicarea unor restricţii mai ferme dacă societatea mamă este un holding financiar sau o instituţie de credit, sau dacă celelalte filiale sunt fie instituţii de credit sau financiare, fie societăţi care oferă servicii bancare auxiliare, cu condiţia ca toate aceste societăţi să se afle sub supravegherea instituţiei de credit, pe bază consolidată. În asemenea cazuri, supravegherea pe bază consolidată a grupului de societăţi permite un nivel corespunzător de supraveghere, fără să necesite impunerea unor limitări mai stricte ale expunerii. În cadrul acestei abordări, grupurile bancare vor fi, de asemenea, încurajate să-şi organizeze structurile astfel încât să permită o supraveghere pe o bază consolidată, fapt care este de dorit pentru că face posibilă o supraveghere mai completă.

(59) pentru a fi cât mai eficientă, supravegherea pe o bază consolidată trebuie să se aplice tuturor grupurilor bancare, inclusiv celor ale căror societăţi mamă nu sunt instituţii de credit. Autorităţile competente trebuie să deţină instrumentele juridice necesare pentru a putea exercita acest tip de supraveghere.

(60) în cazul grupurilor cu activităţi diversificate ale căror societăţi mamă controlează cel puţin o filială a unei instituţii de credit, autorităţile competente trebuie să poată evalua situaţia financiară a instituţiei de credit din cadrul unui asemenea grup. Până la o coordonare ulterioară, statele membre pot să prevadă metode corespunzătoare de consolidare, în vederea realizării obiectivului prezentei directive. Autorităţile competente trebuie să deţină cel puţin mijloacele de obţinere, din partea tuturor societăţilor din cadrul unui grup, a informaţiilor necesare pentru îndeplinirea funcţiilor pe care le deţin. Trebuie să se pună bazele unei colaborări între autorităţile responsabile cu supravegherea diferitelor sectoare financiare, în cazul grupurilor de societăţi care desfăşoară o gamă întreagă de activităţi financiare.

(61) în plus, statele membre pot refuza sau pot retrage autorizaţia de funcţionare bancară în cazul anumitor structuri de grup considerate a fi necorespunzătoare pentru desfăşurarea activităţilor bancare, în special din cauză că asemenea structuri nu pot fi supravegheate cu eficacitate. În această situaţie, autorităţile competente au atribuţiile menţionate la art. 7 alin. (1) primul paragraf, art. 7 alin. (2), din art. 14 alin. (1) lit. (c), precum şi art. 16 din prezenta directivă, pentru a asigura gestionarea sănătoasă şi prudenţială a instituţiilor de credit.

(62) statele membre pot, de asemenea, aplica tehnici de supraveghere corespunzătoare grupurilor de societăţi cu structuri care nu sunt prevăzute în prezenta directivă. În cazul în care asemenea structuri devin mai des întâlnite, prezenta directivă ar trebui completată pentru a include şi astfel de structuri.

(63) supravegherea pe bază consolidată trebuie să ţină seama de toate activităţile definite în Anexa 1. Toate întreprinderile angajate în special în acest gen de activitate trebuie, prin urmare, să fie supravegheate şi ele pe bază consolidată. Drept rezultat, definiţia instituţiilor financiare va trebui extinsă pentru a include şi astfel de activităţi.

(64) Directiva 86/635/CEE, împreună cu Directiva 83/349/CEE, au stabilit regulile de consolidare aplicabile conturilor consolidate publicate de către instituţiile de credit. Prin urmare, este posibilă definirea mai precisă a metodelor care vor fi utilizate în supravegherea prudenţială, realizată pe bază consolidată.

(65) activitatea de supraveghere a instituţiilor de credit, pe o bază consolidată, trebuie să aibă drept obiectiv principal protejarea intereselor deponenţilor de la instituţiile menţionate şi asigurarea stabilităţii sistemului financiar.

(66) examinarea problemelor din cadrul domeniilor reglementate prin prezenta directivă, ca şi al altor directive privind activitatea instituţiilor de credit, necesită colaborarea între autorităţile competente şi Comisie, în cadrul unui comitet consultativ bancar, în special în scopul unei mai bune coordonări. Existenţa Comitetului consultativ bancar, format din autorităţile competente ale statelor membre, nu exclude posibilitatea altor forme de cooperare între autorităţile care supraveghează iniţierea şi desfăşurarea activităţii instituţiilor de credit şi, în special, cooperarea în cadrul aşa-numitului "groupe de contact" (grup de contact), format din reprezentanţi ai autorităţilor de supraveghere în domeniul bancar.

(67) este posibil ca, din când în când, modificările tehnice aduse regulilor prevăzute în prezenta directivă să necesite actualizarea în funcţie de evoluţiile din sistemul bancar. Comisia va opera modificările în consecinţă, după cum este necesar, după consultarea Comitetului consultativ bancar, în limitele atribuţiilor de punere în aplicare conferite Comisiei în sensul Tratatului. Măsurile necesare pentru punerea în aplicare a prezentei directive trebuie adoptate în conformitate cu Decizia Consiliului 1999/468/CE din 28 iunie 1999, de stabilire a procedurilor necesare pentru exercitarea atribuţiilor de aplicare conferite Comisiei. ([12])

(68) art. 36 alin. (1) din prezenta directivă permite ca angajamentele în solidar ale debitorilor, în cazul instituţiilor de credit organizate sub forma cooperativelor sau a fondurilor, să fie tratate ca elemente ale fondurilor proprii menţionate la art. 34 alin. (2) pct. (7). Guvernul danez şi-a exprimat un viu interes pentru transformarea celor câteva instituţii de credit ipotecar din Danemarca, constituite sub forma de cooperative sau de fonduri, în societăţi anonime. Pentru a facilita această transformare sau pentru a o face posibilă, este necesară o derogare temporară care să le permită să includă o parte din angajamentele lor solidare în fondurile proprii. Această derogare temporară nu ar trebui să aibă un efect negativ asupra concurenţei dintre instituţiile de credit.

(69) aplicarea unei ponderări de 20% la obligaţiunile ipotecare deţinute de instituţiile de credit poate perturba o piaţă financiară naţională, unde asemenea instrumente au un rol preponderent. În acest caz, se adoptă măsuri provizorii pentru aplicarea unei ponderări a riscului de 10%. Piaţa convertirii creanţelor în titluri de valoare se dezvoltă rapid. În consecinţă, Comisia ar trebui să examineze, împreună cu statele membre, tratamentul prudenţial al titlurilor de valoare garantate cu anumite active şi să înainteze până la 22 iunie 1999 propuneri menite să adapteze legislaţia existentă, în scopul definirii unui tratament prudenţial corespunzător al titlurilor de valoare garantate cu anumite active. Autorităţile competente pot autoriza o ponderare de 50% a activelor garantate cu ipoteci pe birouri sau spaţii comerciale multifuncţionale până la data de 31 decembrie 2006. Bunurile imobile care fac obiectul ipotecii trebuie supuse unor criterii de evaluare riguroase şi unei reevaluări periodice care să ţină cont de evoluţiile de pe piaţa bunurilor comerciale. Aceste imobile trebuie să fie ori ocupate sau închiriate de către proprietar. Împrumuturile contractate pentru dezvoltare imobiliară sunt excluse de la această ponderare de 50%.

(70) pentru a asigura aplicarea armonioasă a dispoziţiilor referitoare la expunerile semnificative, statele membre ar trebui să aibă posibilitatea să prevadă aplicarea noilor limite în două etape. În cazul instituţiilor de credit mai mici, se poate acorda o perioadă de tranziţie mai mare, având în vedere că o aplicare prea rapidă a normei de 25% le-ar putea reduce prea brusc activitatea de credit.

(71) în plus, este în curs armonizarea condiţiilor referitoare la reorganizarea şi lichidarea instituţiilor de credit.

(72) formalităţile necesare pentru controlul riscurilor de lichiditate trebuie, de asemenea, armonizate.

(73) prezenta directivă nu trebuie să afecteze obligaţiile statelor membre cu privire la termenele de transpunere a directivelor prevăzute la Anexa V, Partea B,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

([1]) JO C 157, 25.05.1998, p. 13.

([2]) Avizul Parlamentului European din 18 ianuarie 2000 (nepublicat încă în Jurnalul Oficial) şi Decizia Consiliului din 13 martie 2000 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial).

([3]) JO L 194, 16.07.1973, p. 1.
([4]) JO L 322, 17.12.1997, p. 30. Directivă modificată ultima dată de Directiva 98/33/CE (JO L 204, 21.07.1998, p. 29).
([5]) JO L 124, 05.05.1989, p. 16. Directivă modificată ultima dată de Directiva 92/30/CEE (JO L 110, 28.04.1992, p. 52).
([6]) JO L 386, 30.12.1989, p. 1. Directivă modificată ultima dată de Directiva 95/26/CE (JO L 168, 18.07.1995, p. 7).
([7]) JO L 386, 30.12.1989, p. 14. Directivă modificată ultima dată de Directiva 98/33/CE.
([8]) JO L 110, 28.04.1992, p. 52.
([9]) JO L 29, 05.02.1993, p. 1. Directivă modificată de Actul de Aderare din 1994.
(10) JO L 372, 31.12.1986, p. 1.
([11]) JO L 193, 18.07.1983, p. 1. Directivă modificată ultima dată de Directiva 90/605/CEE (JO L 317, 16.11.1990, p. 60).
([12]) JO L 184, 17.07.1999, p. 23.

CUPRINS

TITLUL I
DEFINIŢII ŞI DOMENIUL DE APLICARE
Articolul 1
Definiţii
Articolul 2
Domeniul de aplicare
Articolul 3
Interdicţia impusă societăţilor, altele decât instituţiile de credit, de a desfăşura activităţi de preluare a depozitelor sau a altor fonduri rambursabile de la populaţie
TITLUL II
CONDIŢII PRIVIND INIŢIEREA ŞI EXERCITAREA ACTIVITĂŢII INSTITUŢIILOR DE CREDIT
Articolul 4
Autorizarea
Articolul 5
Capitalul iniţial
Articolul 6
Organismele de conducere şi sediul central al instituţiilor de credit
Articolul 7
Acţionari şi membri
Articolul 8
Programul de activităţi şi structura organizatorică
Articolul 9
Cerinţe economice
Articolul 10
Refuzul autorizaţiei
Articolul 11
Notificarea autorizaţiei la Comisie
Articolul 12
Consultarea prealabilă cu autorităţile competente din alte state membre
Articolul 13
Sucursalele instituţiilor de credit autorizate în alt stat membru
Articolul 14
Retragerea autorizaţiei
Articolul 15
Denumire
Articolul 16
Participaţii calificate deţinute la o instituţie de credit
Articolul 17
Proceduri şi mecanisme de control intern
TITLUL III
DISPOZIŢII REFERITOARE LA LIBERTATEA DE STABILIRE ŞI LA LIBERTATEA DE A PRESTA SERVICII
Articolul 18
Instituţii de credit
Articolul 19

Instituţii financiare
Articolul 20
Exercitarea dreptului de stabilire
Articolul 21
Exercitarea libertăţii de a presta servicii
Articolul 22
Atribuţiile autorităţilor competente din statul membru gazdă
TITLUL IV
RELAŢII CU ŢĂRI TERŢE
Articolul 23
Notificarea filialelor societăţilor din ţări terţe şi condiţiile de acces la pieţele acestor ţări
Articolul 24
Sucursalele instituţiilor de credit cu sediul central în afara Comunităţii
Articolul 25
Cooperarea cu autorităţile competente din ţări terţe în domeniul supravegherii pe bază consolidată
TITLUL V
PRINCIPIILE ŞI INSTRUMENTELE TEHNICE ALE SUPRAVEGHERII PRUDENŢIALE
CAPITOLUL 1
PRINCIPIILE SUPRAVEGHERII PRUDENŢIALE
Articolul 26
Competenţa statului membru de origine de a efectua controale
Articolul 27
Competenţele statului membru gazdă
Articolul 28
Colaborarea privind supravegherea
Articolul 29
Verificări la faţa locului ale sucursalelor înfiinţate în alt stat membru
Articolul 30
Schimburile de informaţii şi secretul profesional
Articolul 31
Obligaţiile persoanelor responsabile cu controlul legal al conturilor anuale şi consolidate
Articolul 32
Atribuţiile autorităţilor competente de a aplica sancţiuni
Articolul 33
Căi de atac în instanţă
CAPITOLUL 2
INSTRUMENTE TEHNICE DE SUPRAVEGHERE PRUDENŢIALĂ
Secţiunea 1
Fonduri proprii
Articolul 34
Principii generale
Articolul 35
Alte elemente
Articolul 36
Alte dispoziţii referitoare la fondurile proprii
Articolul 37
Calcularea fondurilor proprii pe bază consolidată
Articolul 38
Deduceri şi limite
Articolul 39
Dovezi ce trebuie prezentate autorităţilor competente
Secţiunea 2
Rata de solvabilitate
Articolul 40
Principii generale
Articolul 41
Numărătorul: fondurile proprii
Articolul 42
Numitorul: activele ajustate în funcţie de risc şi elementele extrabilanţiere

Articolul 43
Ponderări ale riscurilor
Articolul 44
Ponderarea creanţelor la administraţiile regionale sau autorităţile locale din statele membre
Articolul 45
Alte ponderări
Articolul 46
Organele administrative şi întreprinderi cu scop necomercial
Articolul 47
Nivelul ratei de solvabilitate
Secţiunea 3
Expuneri semnificative
Articolul 48
Notificarea expunerilor semnificative
Articolul 49
Limitarea expunerilor semnificative
Articolul 50
Supravegherea pe bază consolidată sau neconsolidată a expunerilor semnificative
Secţiunea 4
Participaţii semnificative în afara sectorului financiar
Articolul 51
Limitarea participaţiilor calificate nefinanciare
Capitolul 3 64
Supravegherea pe bază consolidată
Articolul 52
Supravegherea pe bază consolidată a instituţiilor de credit
Articolul 53
Autorităţile competente responsabile cu supravegherea pe bază consolidată
Articolul 54
Forma şi dimensiunile consolidării
Articolul 55
Informaţiile care trebuie furnizate de holdingurile cu activitate mixtă şi de filialele acestora
Articolul 56
Măsuri de facilitare a supravegherii pe bază consolidată
TITLUL VI 70
COMITETUL CONSULTATIV BANCAR
Articolul 57
Componenţa şi sarcinile Comitetului consultativ bancar
Articolul 58
Examinarea condiţiilor de autorizare
Articolul 59
Rapoarte de urmărire
TITLUL VII
COMPETENŢE EXECUTORII
Articolul
Adaptări tehnice
TITLUL VIII
DISPOZIŢII TRANZITORII ŞI FINALE
CAPITOLUL 1
DISPOZIŢII TRANZITORII
Articolul 61
Dispoziţii tranzitorii referitoare la art. 36
Articolul 62
Dispoziţii tranzitorii privind articolul 43
Articolul 63
Dispoziţii tranzitorii privind art. 47
Articolul 64
Dispoziţii tranzitorii privind articolul 49
Articolul 65

Dispoziţii tranzitorii privind articolul 51
CAPITOLUL 2
DISPOZIŢII FINALE
Articolul 66
Informarea Comisiei
Articolul 67
Directive abrogate
Articolul 68
Punerea în aplicare
Articolul 69
Destinatari
ANEXA I
LISTA ACTIVITĂŢILOR CARE FAC OBIECTUL RECUNOAŞTERII RECIPROCE
ANEXA II
CLASIFICAREA ELEMENTELOR EXTRABILANŢIERE
ANEXA III
TRATAMENTUL ELEMENTELOR EXTRABILANŢIERE
ANEXA IV
TIPURI DE ELEMENTE EXTRABILANŢIERE
ANEXA V
PARTEA A
DIRECTIVE ABROGATE împreună cu modificările lor succesive (prevăzute la art. 67)
PARTEA B 01
TERMENE LIMITĂ PENTRU PUNEREA ÎN APLICARE
ANEXA VI
TABEL DE CORESPONDENŢĂ

TITLUL I

DEFINIŢII ŞI DOMENIUL DE APLICARE

Articolul 1

Definiţii

În sensul prezentei directive:

1. "instituţie de credit" reprezintă o societate a cărei activitate constă în primirea de depozite sau de alte fonduri rambursabile din partea cetăţenilor şi acordarea unor credite în nume propriu

În scopul exercitării supravegherii pe o bază consolidată, se consideră drept instituţie de credit orice instituţie de credit în sensul primului alineat şi orice societate de stat sau privată care corespunde definiţiei de la primul alineat şi care a fost autorizată într-o ţară terţă.

În scopul exercitării supravegherii şi controlului expunerilor semnificative, se consideră drept instituţie de credit orice instituţie de credit în sensul primului alineat, inclusiv sucursalele instituţiilor de credit deschise în ţări terţe, precum şi orice societate de stat sau privată, inclusiv sucursalele acesteia, care corespunde definiţiei de la primul alineat şi care a fost autorizată în ţara terţă respectivă;

2. "autorizaţie" reprezintă un act eliberat sub orice formă de către autorităţi, prin care se acordă dreptul de a desfăşura activităţi specifice instituţiilor de credit;

3. "sucursală" reprezintă orice loc de desfăşurare a activităţii care, din punct de vedere juridic depinde de o instituţie de credit şi care desfăşoară direct toate tranzacţiile sau anumite tipuri de tranzacţii specifice instituţiilor de credit; mai multe locuri de desfăşurare a activităţii înfiinţate pe teritoriul aceluiaşi stat membru de către o instituţie de credit cu sediul central în alt stat membru sunt considerate drept o singură sucursală;

4. "autorităţi competente" reprezintă autorităţile naţionale care sunt împuternicite prin lege sau prin reglementări să supravegheze activitatea instituţiilor de credit;

5. "instituţie financiară" reprezintă orice societate, alta decât o instituţie de credit, a cărei activitate principală constă în dobândirea de participaţii sau în desfăşurarea uneia sau mai multor activităţi menţionate la pct. 2)-12) din Anexa I;

6. "stat membru de origine" reprezintă statul membru în care o instituţie de credit a primit autorizaţia de funcţionare, în conformitate cu art. 4-11;

7. "stat membru gazdă" reprezintă statul membru în care o instituţie de credit deţine o sucursală sau în care prestează servicii;

8. "control" reprezintă relaţia stabilită între o societate mamă şi o filială, după cum se defineşte la art. 1 din Directiva 83/349/CEE sau o relaţie similară între orice persoană juridică sau fizică şi o întreprindere;

9. "participaţie", în scopul exercitării supravegherii pe bază consolidată, reprezintă deţinerea directă sau indirectă a 20% sau mai mult din drepturile de vot sau din capitalul unei întreprinderi;

10. "participaţie calificată" reprezintă deţinerea, directă sau indirectă, într-o întreprindere a cel puţin 10% din capital sau din drepturile de vot sau orice altă posibilitate de a exercita o influenţă semnificativă asupra gestionării întreprinderii în care se deţine o participaţie.

11. "capital iniţial" reprezintă capitalul definit la art. 34 alin. (2) pct. (1) şi (2);

12. "societate mamă" reprezintă orice societate mamă, după cum este definită la art. 1 şi 2 din Directiva 83/349/CEE.

În scopul exercitării supravegherii pe bază consolidată şi controlului expunerilor semnificative, se consideră "societate mamă" orice societate în sensul art. 1 alin. (1) din Directiva 83/349/CEE, precum şi orice societate care, în opinia autorităţilor competente, exercită în mod efectiv o influenţă dominantă asupra unei alte societăţi;

13. "filială" reprezintă orice filială de întreprindere, conform definiţiei de la art. 1 şi 2 din Directiva 83/349/CEE.

În scopul exercitării supravegherii pe bază consolidată şi controlului expunerilor semnificative, se consideră că o "filială" înseamnă orice societate-filială în sensul art. 1 alin. (1) din Directiva 83/349/CEE, precum şi orice întreprindere asupra căreia, după opinia autorităţilor competente, o societate-mamă exercită în mod efectiv o influenţă dominantă. Toate filialele societăţilor filiale se consideră de asemenea filiale ale societăţii mamă iniţiale;

14. "Zona A" include toate statele membre şi toate celelalte ţări membre cu drepturi depline ale Organizaţiei pentru Cooperare şi Dezvoltare Economică (OECD), precum şi acele ţări care au încheiat acorduri speciale de împrumut cu Fondul Monetar Internaţional (FMI) în asociere cu acordurile generale de împrumut (AGI) ale Fondului. Orice stat care îşi re-eşalonează datoria publică externă nu poate totuşi să facă parte din Zona A o perioadă de cinci ani;

15. "Zona B" include toate ţările care nu aparţin Zonei A;

16. "instituţiile de credit din Zona A" reprezintă toate instituţiile de credit autorizate în statele membre, în conformitate cu art. 4, inclusiv sucursalele acestora în ţări terţe, precum şi toate societăţile de stat sau private în conformitate cu definiţia de la pct. 1), primul paragraf, şi care sunt autorizate în alte ţări din Zona A, inclusiv sucursalele acestora;

17. "instituţiile de credit din Zona B" reprezintă toate societăţile de stat sau private autorizate în afara Zonei A, care corespund definiţiei de la pct. 1), primul paragraf, inclusiv sucursalele acestora din Comunitate;

18. "sector ne-bancar" reprezintă toţi debitorii, în afară de instituţiile de credit definite la pct. (16) şi (17), guvernele şi băncile centrale, administraţiile regionale şi autorităţile locale, Comunităţile Europene, Banca Europeană de Investiţii şi băncile de dezvoltare multilaterală definite la pct. (19);

19. "bănci multilaterale de dezvoltare" reprezintă Banca Internaţională de Reconstrucţie şi Dezvoltare, Societatea Financiară Internaţională, Banca Inter-americană de Dezvoltare, Banca Asiatică de Dezvoltare, Banca Africană de Dezvoltare, Fondul de Restabilire al Consiliului Europei, Banca Nordică de Investiţii, Banca de Dezvoltare a Caraibelor, Banca Europeană pentru Reconstrucţie şi Dezvoltare, Fondul European de Investiţii şi Societatea Inter-americană de Investiţii;

20. "elemente extrabilanţiere cu risc <ridicat>, <mediu>, <mediu/redus> şi <redus>" reprezintă elemente descrise la art. 43 alin. (2) şi menţionate în Anexa II;

21. "holding financiar" reprezintă orice instituţie financiară ale cărei filiale sunt fie în exclusivitate, fie în principal instituţii de credit sau instituţii financiare, cel puţin una dintre aceste filiale fiind o instituţie de credit;

22. "holding cu activitate mixtă" reprezintă o societate mamă, alta decât un holding financiar sau o instituţie de credit ale cărei filiale includ cel puţin o instituţie de credit;

23. "societate de servicii bancare auxiliare" reprezintă o societate a cărei activitate principală constă în deţinerea sau gestionarea de proprietăţi, gestionarea serviciilor de prelucrare a datelor sau orice altă activitate similară care este auxiliară activităţii principale a uneia sau mai multor instituţii de credit;

24. "expuneri", în scopul aplicării art. 48, 49 şi 50 reprezintă activele şi elementele extrabilanţiere menţionate la art. 43 şi în Anexele II şi IV la prezenta directivă, fără aplicarea ponderărilor sau gradelor de risc prevăzute în aceste dispoziţii; riscurile la care se face referire în Anexa IV trebuie să fie calculate pe baza metodelor prevăzute în Anexa III, fără aplicarea ponderărilor pentru riscul de contrapartidă; toate elementele acoperite în întregime de fondurile proprii pot fi excluse, cu acordul autorităţilor competente, din definiţia expunerilor, cu condiţia ca asemenea fonduri proprii să nu fie incluse în calculul ratei de solvabilitate sau a altor rate de supraveghere prevăzute în prezenta directivă şi în alte acte comunitare; expunerile nu includ următoarele:

— în cazul tranzacţiilor valutare, riscurile care apar în cursul decontării, în termen de 48 de ore de la efectuarea plăţii; sau

— în cazul tranzacţiilor de vânzare sau cumpărare a unor titluri de valoare, expunerile ce apar în cursul decontării, în termen de cinci zile lucrătoare de la efectuarea plăţii sau de la predarea titlurilor, oricare dintre acestea s-ar produce mai întâi;

25. "grup de clienţi aflaţi în legătură" reprezintă:

— două sau mai multe persoane fizice sau juridice care, până la proba contrarie, constituie un risc unic, pentru că una dintre ele, direct sau indirect, deţine controlul asupra celeilalte sau celorlalte; sau

— două sau mai multe persoane fizice sau juridice între care nu există o relaţie de control, după cum este definită la prima liniuţă, dar care trebuie să fie considerate ca reprezentând un singur risc, deoarece legătura dintre ele este atât de strânsă încât, dacă una din aceste persoane se confruntă cu probleme financiare, cealaltă sau toate celelalte persoane ar întâmpina probabil dificultăţi de rambursare;

26. "legături strânse" reprezintă o situaţie în care două sau mai multe persoane fizice sau juridice sunt legate prin relaţii de:

(a) participare, adică deţinerea, directă sau prin control, a cel puţin 20% din drepturile de vot sau din capitalul unei societăţi; sau

(b) control, adică relaţia dintre o societate-mamă şi o filială, în toate situaţiile la care se face referire la art. 1 alin. (1) şi (2) din Directiva 83/349/CEE sau o relaţie similară între orice persoană fizică sau juridică şi o societate; orice filială a unei filiale va fi de asemenea considerată ca filială a societăţii mamă aflată la conducere;

Situaţia în care două sau mai multe persoane fizice sau juridice sunt în permanenţă legate cu una şi aceeaşi persoană printr-o relaţie de control este, de asemenea, considerată drept o legătură strânsă între asemenea persoane.

27. "burse recunoscute" reprezintă bursele recunoscute de către autorităţile competente, burse care:

(i) funcţionează în mod regulat;

(ii) se supun anumitor reguli, elaborate sau aprobate de autorităţile competente din ţara de origine a bursei, care definesc condiţiile de funcţionare a bursei respective, condiţiile de acces la bursa respectivă, precum şi condiţiile pe care trebuie să le îndeplinească un contract înainte de a putea fi negociat la bursa respectivă,

(iii) deţin un mecanism de compensare potrivit căruia contractele menţionate în Anexa IV se supun cerinţelor referitoare la marjele zilnice care oferă o protecţie corespunzătoare, după opinia autorităţilor competente.

Articolul 2

Domeniul de aplicare

1. Prezenta directivă reglementează accesul la activitatea instituţiilor de credit şi exercitarea acesteia. Prezenta directivă se aplică tuturor instituţiilor de credit.

2. Art. 25 şi 52-56 se aplică, de asemenea, holdinguri financiare şi holding cu activitate mixtă, care îşi au sediile centrale în Comunitate.

Instituţiile excluse cu titlu permanent conform alin. (3), cu excepţia, totuşi, a băncilor centrale din statele membre, sunt tratate ca instituţii financiare, în sensul art. 25 şi 52-56.

3. Prezenta directivă nu se aplică:

— băncilor centrale din statele membre;

— oficiile poştale care efectuează operaţiuni giro;

— în Belgia, "Institut de Reescompte et Garantie/Herdiscontering- en Waarborginstituut";

— în Danemarca, "Dansk Eksportfinansieringsfond", "Danmarks Skibskreditfond" şi "Dansk Land Landbrugs Realkreditfond";

— în Germania, "Kreditanstalt fur Wiederaufbau", societăţi care, în sensul "Wohnungsgemeinnutzigkeitsgesetz", sunt recunoscute ca instituţii ale politicii naţionale în domeniul locuinţelor şi care nu sunt în principal angajate în tranzacţii bancare, şi societăţi care, în sensul acestei legi, sunt recunoscute ca societăţi non-profit de fond locativ;

— în Spania, "Instituto de Credito Oficial";

— în Franţa, "Caisse des depots et consignations";

— în Irlanda, fondurile de ajutor reciproc şi societăţi de asigurări mutuale;

— în Italia, "Cassa depositi e prestiti";

— în Olanda, "Netherlandse Investeringsbank voor Ontwikkelingslanden NV", "NV Noordelijke Ontwikkelingsmaatschappij", "NV Industriebank Limburgs Instituut voor ontwikkeling en financiering", precum şi "Overijsselse Ontwikkelingsmaatschappij NV",

— în Austria, întreprinderile recunoscute ca asociaţii de construcţii de locuinţe în interes public şi "Osterreichische Kontrollbank AG",

— în Portugalia, "Caixas Economicas" existente la data de 1 ianuarie 1986, cu excepţia celor constituite ca societăţi cu răspundere limitată, precum şi "Caixa Economica Montepio Geral",

— în Finlanda, "Teollisen yhteistyon rahasto Oy/Fonden for industriellt samarbete Ab", şi "Kera Oy/Kera Ab",

— în Suedia, "Svenska Skeppshypotekskassan",

— în Regatul Unit, National Savings Bank, Commonwealth Development Finance Company Ltd., Agricultural Mortgage Corporation Ltd., Scottish Agricultural Securities Corporation Ltd., Crown Agents for overseas governments and administrations, fondurile de ajutor reciproc şi băncile municipale.

4. La propunerea Comisiei, care consultă în acest sens Comitetul menţionat la art. 57 (denumit în continuare "Comitetul bancar consultativ"), Consiliul decide asupra oricărei modificări a listei de la alin. (3).

5. Instituţiile de credit situate în acelaşi stat membru şi afiliate în mod permanent, la data de 15 decembrie 1997, unui organism central care le supraveghează şi care are sediul în acelaşi stat membru, pot fi scutite de la îndeplinirea cerinţelor prevăzute la art. 6, alin. (1), art. 8 şi art. 59 în cazul în care, până la cel târziu 15 decembrie 1979, legislaţia naţională va conţine dispoziţii referitoare la următoarele:

— angajamentele organismului central şi ale instituţiilor afiliate constituie angajamente în solidar şi nelimitate sau angajamentele instituţiilor sale afiliate sunt în întregime garantate de organismul central respectiv;

— solvabilitate şi lichiditatea organismului central şi a tuturor instituţiilor afiliate acestuia sunt supravegheate ca un întreg, pe baza conturilor consolidate;

— conducerea organismului central este abilitată să emită instrucţiuni către organele de conducere ale instituţiilor afiliate.

Instituţiile de credit care funcţionează la nivel local şi care sunt afiliate, după data de 15 septembrie 1997, unui organism central în sensul dispoziţiilor primului paragraf, pot beneficia de condiţiile prezentei directive în cazul în care reprezintă elemente adăugate în mod normal la reţeaua aparţinând organismului central respectiv.

În cazul instituţiilor de credit, altele decât cele constituite în regiunile recent îndiguite sau care au rezultat în urma divizării sau fuzionării instituţiilor existente dependente de organismul central sau răspunzătoare în faţa acestuia, Consiliul - acţionând la propunerea Comisiei, care în acest scop va consulta Comitetul bancar consultativ - poate stabili reglementări suplimentare pentru aplicarea dispoziţiilor celui de al doilea paragraf, inclusiv abrogarea excepţiilor prevăzute în primul paragraf, în cazul în care este de părere că afilierea noilor instituţii care beneficiază de regimul prevăzut la al doilea paragraf ar putea avea un efect advers asupra concurenţei în domeniu. Consiliul poate lua aceste decizii cu majoritate calificată.

6. O instituţie de credit care, conform definiţiei de la primul paragraf din alin. (5), este afiliată unui organism central în acelaşi stat membru, poate fi de asemenea scutită de la aplicarea dispoziţiilor de la art. 5 şi, de asemenea, de la art. 40-51 şi 65, cu condiţia ca, fără a aduce atingere aplicării acelor dispoziţii la organismul central, întregul constituit de către organismul central împreună cu instituţiile sale afiliate să fie reglementat prin dispoziţiile menţionate anterior, pe bază consolidată.

În cazul exceptării, art. 13, 18, 19, 20 alin. (1)-(6), art. 21 şi 22 se aplică ansamblului constituit din organismul central şi instituţiile afiliate.

Articolul 3

Interdicţia impusă societăţilor, altele decât instituţiile de credit, de a desfăşura activităţi de preluare a depozitelor sau a altor fonduri rambursabile de la populaţie

Statele membre interzic persoanelor sau societăţilor care nu sunt instituţii de credit să desfăşoare activitatea de preluare de depozite sau de alte fonduri rambursabile de la populaţie. Această interdicţie nu se aplică la preluarea de

depozite sau alte fonduri rambursabile de către un stat membru sau de către autorităţile regionale sau locale ale unui stat membru sau de către organisme publice internaţionale în care sunt membri unul sau mai multe state membre sau în cazurile la care se face referire în mod expres în legislaţia naţională sau comunitară, cu condiţia ca aceste activităţi să fie supuse unor reglementări şi controale menite să protejeze deponenţii şi investitorii, aplicabile acestor situaţii.

TITLUL II

CONDIŢII PRIVIND INIŢIEREA ŞI EXERCITAREA ACTIVITĂŢII INSTITUŢIILOR DE CREDIT

Articolul 4

Autorizarea

Statele membre solicită instituţiilor de credit să obţină autorizaţii înainte de începerea propriuzisă a activităţilor acestora. Statele membre trebuie să stabilească cerinţele care condiţionează emiterea acestei autorizaţii, în conformitate cu art. 5-9 şi să le comunice şi Comisiei şi Comitetului bancar consultativ.

Articolul 5

Capitalul iniţial

1. Fără a aduce atingere celorlalte condiţii generale prevăzute în legislaţia naţională, autorităţile competente nu acordă autorizaţii dacă instituţiile de credit nu deţin fonduri proprii separate sau în cazurile în care capitalul iniţial este mai mic de 5 milioane EUR. Statele membre pot decide ca instituţiile de credit care nu îndeplinesc cerinţele referitoare la fondurile proprii separate şi care funcţionau deja la 15 decembrie 1979 să îşi poată continua activitatea. Statele membre pot scuti aceste instituţii de credit de la îndeplinirea cerinţelor prevăzute la primul paragraf din art. 6 alin. (1).

2. Cu toate acestea, statele membre pot să acorde autorizaţia respectivă anumitor categorii de instituţii de credit al căror capital iniţial este inferior celui prevăzut la alin. (1). În aceste situaţii:

(a) capitalul iniţial nu poate fi mai mic de 1 milion EUR,

(b) statele membre implicate trebuie să înştiinţeze Comisia în legătură cu motivele pentru care au recurs la opţiunea prevăzută în acest alineat,

(c) în momentul în care lista prevăzută la art. 11 este publicată, numele fiecărei instituţii de credit care nu deţine capitalul minim prevăzut la alin. (1) va fi marcat în consecinţă.

3. Fondurile proprii ale unei instituţii de credit nu pot să scadă sub nivelul capitalului iniţial prevăzut la alin. (1) şi (2), în momentul emiterii autorizaţiei.

4. Statele membre pot decide ca instituţiile de credit care funcţionau deja la 1 ianuarie 1993, ale căror fonduri proprii nu ating nivelurile prevăzute pentru capitalul iniţial la alin. (1) şi (2), să-şi poată continua activitatea. În acest caz, fondurile lor proprii nu pot să scadă sub nivelul maxim atins începând cu data de 22 decembrie 1989.

5. În cazul în care controlul asupra unei instituţii de credit care se încadrează în categoria prevăzută la alin. (4) este preluat de către o persoană fizică sau juridică, alta decât cea care deţinea anterior controlul instituţiei în cauză, fondurile proprii ale instituţiei respective trebuie să atingă cel puţin la nivelul prevăzut pentru capitalul iniţial la alin. (1) şi (2).

6. În anumite situaţii specifice şi cu consimţământul autorităţilor competente, în cazul în care două sau mai multe instituţii de credit din categoria prevăzută la alin. (4) fuzionează, fondurile proprii ale instituţiei rezultate din fuziune nu pot fi inferioare fondurilor proprii totale ale instituţiilor care au fuzionat, atât timp cât nivelurile corespunzătoare prevăzute la alin. (1) şi (2) nu au fost atinse.

7. În cazul în care, în situaţiile prevăzute la alin. (3), (4) şi (6), este necesară reducerea fondurilor proprii, autorităţile competente pot acorda unei instituţii de credit, în cazul în care împrejurările justifică o asemenea măsură, o perioadă limitată în care să rectifice situaţia respectivă sau să îşi înceteze activitatea.

Articolul 6

Organismele de conducere şi sediul central al instituţiilor de credit

1. Autorităţile competente acordă autorizaţia instituţiilor de credit numai în momentul în care există cel puţin două persoane care gestionează în mod efectiv activitatea instituţiei de credit respective.

Mai mult decât atât, autorităţile respective nu acordă autorizaţia dacă aceste persoane nu au o bună reputaţie sau dacă nu au suficientă experienţă pentru a avea astfel de responsabilităţi.

2. Fiecare stat membru solicită următoarele:

— orice instituţie de credit care este persoană juridică şi care, în conformitate cu legislaţia naţională, are un sediu social, trebuie să îşi aibă sediul central în acelaşi stat membru în care se află sediul social,

— orice instituţie de credit trebuie să îşi aibă sediul central în statul membru care i-a eliberat autorizaţia şi în care îşi desfăşoară de fapt activitatea.

Articolul 7

Acţionari şi membri

1. Autorităţile competente nu eliberează autorizaţii privind iniţierea şi exercitarea activităţii instituţiilor de credit înainte de a primi informaţii cu privire la identitatea acţionarilor sau a membrilor, direcţi sau indirecţi, persoane fizice sau juridice, care deţin participaţii calificate, cât şi cu privire la valoarea participaţiei acestora.

În sensul definiţiei participaţiei calificate în contextul prezentului articol, trebuie luate în consideraţie drepturile de vot la care se face referire la art. 7 din Directiva Consiliului 88/627/CEE ([13]).

2. Autorităţile competente refuză să acorde o autorizaţie în cazul în care, având în vedere necesitatea de a asigura gestionarea sănătoasă şi prudenţială a unei instituţii de credit, acestea nu sunt satisfăcute de calitatea acţionarilor sau membrilor menţionaţi anterior.

3. În situaţia în care există legături strânse între instituţiile de credit şi orice alte persoane fizice sau juridice, autorităţile competente acordă autorizaţia numai dacă legăturile respective nu împiedică exercitarea propriu-zisă a funcţiilor lor de supraveghere.

Autorităţile competente refuză să elibereze autorizaţia dacă legile, reglementările sau dispoziţiile administrative ale unei ţări ne-membre, cărora li se supun una sau mai multe persoane fizice sau juridice cu care instituţia de credit respectivă are legături strânse, sau dificultăţile survenite în punerea în aplicare a acestora, împiedică exercitarea propriu-zisă a funcţiilor lor de supraveghere.

Autorităţile competente solicită instituţiilor de credit să le ofere informaţiile necesare pentru a supraveghea permanent respectarea condiţiilor menţionate la acest alineat.

([13]) Directiva Consiliului 88/627/CEE din data de 12 decembrie 1988 privind informaţiile care trebuie publicate când o participaţie majoră la o societate cotată la bursă este achiziţionată sau vândută (JO L 348, 17.12.1988, p. 62)

Articolul 8

Programul de activităţi şi structura organizatorică

Statele membre solicită ca solicitările de autorizare să fie însoţite de un program de activităţi care să specifice, inter alia, tipul activităţilor preconizate şi structura organizatorică a instituţiei respective.

Articolul 9

Cerinţe economice

Statele membre pot să nu solicite ca solicitarea de autorizare să fie analizată în raport cu cerinţele economice de pe piaţă.

Articolul 10

Refuzul autorizaţiei

Motivele pentru care se refuză acordarea unei autorizaţii trebuie aduse la cunoştinţa solicitantului în termen de şase luni de la primirea solicitării respective sau, în cazul în care solicitarea este incompletă, în termen de şase luni de la trimiterea de către solicitant a informaţiilor necesare pentru luarea deciziei. În orice caz, decizia se ia în termen de 12 luni de la primirea cererii.

Articolul 11

Notificarea autorizaţiei la Comisie

Fiecare autorizaţie emisă trebuie adusă la cunoştinţa Comisiei. Fiecare instituţie de credit este înscrisă pe o listă pe care Comisia trebuie să o publice în Jurnalul Oficial al Comunităţilor Europene, şi pe care trebuie să o actualizeze periodic.

Articolul 12

Consultarea prealabilă cu autorităţile competente din alte state membre

Autorizarea unei instituţii de credit trebuie să facă obiectul unei consultări prealabile a autorităţilor competente din celălalt stat membru dacă această instituţie este:

— filiala unei instituţii de credit autorizate în alt stat membru, sau

— filiala unei societăţi mamă a unei instituţii de credit autorizate în alt stat membru, sau

— controlată de aceleaşi persoane, fizice sau juridice, care controlează o instituţie de credit autorizată în alt stat membru.

Articolul 13

Sucursalele instituţiilor de credit autorizate în alt stat membru

Statele membre gazdă pot să nu solicite autorizarea sau capital de dotare pentru sucursalele instituţiilor de credit autorizate în alte state membre. Acest sucursale pot fi constituite şi supravegheate în conformitate cu art. 17 alin. (20) pct. (1)-(6), precum şi cu art. 22 şi 26.

Articolul 14

Retragerea autorizaţiei

1. Autorităţile competente pot să retragă autorizaţia unei instituţii de credit numai în următoarele situaţii:

(a) instituţia de credit nu utilizează autorizaţia respectivă timp de 12 luni, renunţă în mod expres la aceasta sau încetează să mai exercite o activitate o perioadă mai mare de 6 luni, dacă statul membru respectiv nu prevede că în astfel de situaţii autorizaţia îşi pierde valabilitatea;

(b) instituţia de credit a obţinut autorizaţia respectivă prin declaraţii false sau prin alte mijloace neautorizate;

(c) instituţia de credit nu mai îndeplineşte condiţiile în care i-a fost acordată autorizaţia;

(d) instituţia de credit nu mai posedă fonduri proprii suficiente sau se consideră că nu îşi mai poate onora obligaţiile faţă de creditori şi, în special, nu mai prezintă garanţii pentru activele încredinţate ei;

(e) instituţia de credit se încadrează într-una dintre situaţiile pentru care legislaţia naţională prevede retragerea autorizaţiei.

2. Orice retragere a unei autorizaţii trebuie justificată, iar persoanele respective trebuie informate în legătură cu aceasta; de asemenea, retragerea autorizaţiei trebuie adusă şi la cunoştinţa Comisiei.

Articolul 15

Denumire

În scopul exercitării activităţilor specifice, instituţiile de credit utilizează pe întreg teritoriul Comunităţii, fără a aduce atingere dispoziţiilor referitoare la utilizarea termenilor "bancă", "casă de economii" sau alţi termeni utilizaţi în statele membre şi care denumesc instituţii bancare, aceeaşi denumire pe care o utilizează şi în statul membru unde se află sediul lor central. În cazul în care există pericolul unor confuzii, statul membru poate solicita, pentru clarificare, ca numele instituţiei respective să fie însoţit şi de anumite detalii explicative.

Articolul 16

Participaţii calificate deţinute la o instituţie de credit

1. Statele membre trebuie să solicite oricărei persoane fizice sau juridice care îşi propune să deţină, direct sau indirect, o participaţie calificată într-o instituţie de credit, ca mai întâi să informeze autorităţile competente în acest sens şi să le comunice nivelul participaţiei avut în vedere. Orice astfel de persoană trebuie de asemenea să informeze autorităţile competente în cazul în care doreşte să-şi majoreze participaţia calificată, astfel încât proporţia drepturilor de vot sau a capitalului social deţinut de aceasta să ajungă sau să depăşească 20%, 33% sau 50%, sau instituţia de credit să-i devină filială.

Fără a aduce atingere alin. (2), autorităţile competente au la dispoziţie un termen de cel mult trei luni de la data notificării menţionată în primul paragraf pentru a se opune unui asemenea plan dacă, având-se în vedere necesitatea asigurării unei gestionări sănătoase şi prudenţiale a instituţiei de credit, aceste autorităţi nu sunt satisfăcute de calitatea persoanei menţionate la primul paragraf. În cazul în care nu se există o opoziţie la planul menţionat la primul paragraf, autorităţile pot să fixeze un termen limită pentru punerea sa în aplicare.

2. În cazul în care persoana care dobândeşte participaţiile menţionate la alin. (1) este o instituţie de credit autorizată în alt stat membru, societatea mamă a unei instituţii de credit autorizate în alt stat membru sau o persoană fizică sau juridică controlată de către o instituţie de credit autorizată în alt stat membru şi dacă, ca rezultat al achiziţiei respective, instituţia la care achizitorul îşi propune să deţină o participaţie devine o filială a achizitorului sau intră sub controlul acestuia, evaluarea achiziţiei respective trebuie să se facă sub rezerva consultărilor menţionate la art. 12.

3. Statele membre solicită oricărei persoane fizice sau juridice care îşi propune să vândă, direct sau indirect, participaţia calificată pe care o deţine la o instituţie de credit, să informeze mai întâi autorităţile competente, comunicându-le şi valoarea participaţiei pe care intenţionează să o vândă. În cazul în care deţinătorul intenţionează să-şi reducă participaţia calificată, astfel încât proporţia drepturilor de vot sau a capitalului deţinut să scadă sub 20%, 33% sau 50%, sau astfel încât instituţia de credit să înceteze să mai fie filiala sa, acesta trebuie de asemenea să informeze mai întâi autorităţile competente.

4. Instituţiile de credit comunică autorităţilor competente, de îndată ce dobândesc informaţii în acest sens, achiziţiile sau vânzările de participaţii la capitalul lor care fac ca participaţiile să depăşească sau să scadă sub pragurile stabilite la alin. (1) şi (3).

De asemenea, instituţiile de credit trebuie ca, cel puţin o dată pe an, să aducă la cunoştinţa autorităţilor competente numele acţionarilor şi membrilor care deţin participaţii calificate, precum şi volumul acestora, în conformitate cu, de exemplu, informaţiile primite în cadrul adunărilor generale anuale ale acţionarilor şi membrilor sau ca rezultat al respectării reglementărilor referitoare la societăţile cotate la bursă.

5. Statele membre solicită ca, în cazul în care este posibil ca influenţa exercitată de persoanele menţionate la alin. (1) să funcţioneze în detrimentul unei gestionări sănătoase şi prudenţiale a instituţiei de credit, autorităţile competente să ia măsuri adecvate pentru încetarea situaţiei respective. Asemenea măsuri pot consta, de exemplu, în interdicţii, sancţiuni aplicate cadrelor de conducere sau suspendarea exercitării dreptului de vot aferent acţiunilor deţinute de acţionarii sau membrii respectivi.

Se vor aplica măsuri similare şi în cazul persoanelor fizice sau juridice care nu respectă obligaţia de a oferi informaţii prealabile în acest sens, după cum este prevăzut la alin. (1). În cazul în care se dobândeşte o participaţie în ciuda opoziţiei autorităţilor competente, statele membre, independent de sancţiunile ce urmează a fi adoptate, dispun fie suspendarea exercitării dreptului de vot aferent, fie nulitatea voturilor exprimate, fie posibilitatea anulării acestora.

6. În sensul definiţiei participaţiei calificate şi a altor nivele de participaţii prevăzute în prezentul articol, se iau în considerare drepturile de vot menţionate la art. 7 din Directiva 88/627/CEE.

Articolul 17
Proceduri şi mecanisme de control intern

Autorităţile competente din statele membre de origine solicită ca fiecare instituţie de credit să dispună de proceduri administrative şi contabile optime şi de mecanisme de control intern adecvate.

TITLUL III

DISPOZIŢII REFERITOARE LA LIBERTATEA DE STABILIRE ŞI LA LIBERTATEA DE A PRESTA SERVICII

Articolul 18

Instituţii de credit

Statele membre trebuie să adopte dispoziţii în conformitate cu care pot fi desfăşurate pe teritoriul lor activităţile prevăzute în Anexa 1, în conformitate cu art. 20 alin. (1)-(6), art. 21, alin. (1) şi (2) şi art. 22, fie prin înfiinţarea unei sucursale, fie prin furnizarea de servicii de către orice instituţie de credit autorizată şi supravegheată de către autorităţile competente ale unui alt stat membru, cu condiţia ca activităţile respective să fie incluse în autorizaţie.

Articolul 19

Instituţii financiare

Statele membre trebuie, de asemenea, să adopte dispoziţii care să permită ca activităţile menţionate la Anexa 1 să poată fi desfăşurate pe teritoriul lor, în conformitate cu art. 20 alin. (1)-(6), art. 21 alin. (1) şi alin. (2) şi art. 22, fie prin constituirea unei sucursale, fie prin furnizarea de servicii de către orice instituţie financiară din alt stat membru, care poate fi sau filiala unei instituţii de credit sau o filială deţinută în comun de două sau mai multe instituţii de credit, ale căror memorandum şi statut de asociere prevăd desfăşurarea acestor activităţi şi care îndeplinesc toate condiţiile următoare:

— societatea sau societăţile mamă trebuie să fie instituţii de credit autorizate în statele membre, prin legea care reglementează şi activitatea filialei;

— activităţile respective trebuie să fie desfăşurate efectiv pe teritoriul aceluiaşi stat membru;

— societatea sau societăţile mamă trebuie să deţină cel puţin 90% din drepturile de vot aferente numărului de acţiuni sau părţi sociale deţinute în capitalul social al filialei;

— societatea sau societăţile mamă trebuie să îndeplinească cerinţele autorităţilor competente în ceea ce priveşte gestionarea prudenţială a filialei şi, de asemenea, trebuie să fi declarat, cu consimţământul autorităţilor competente din statul membru de origine, că garantează în solidar angajamentele asumate de filială;

— filiala trebuie să fie inclusă efectiv, în special în ceea ce priveşte activităţile respective, în supravegherea consolidată a societăţii mamă sau a fiecăreia dintre societăţile mamă, în conformitate cu art. 52-56, în special

pentru calcularea ratei de solvabilitate, pentru controlul expunerilor semnificative şi pentru limitarea participaţiilor prevăzute la art. 51.

Respectarea acestor condiţii trebuie verificată de către autorităţile competente din statul membru de origine, care va elibera filialei un certificat de conformitate, care trebuie să fie parte integrantă a notificării menţionate la art. 20 alin. (1)-(6), precum şi art. 21 alin. (1) şi (2). Autorităţile competente din statul membru de origine trebuie să asigure supravegherea filialei în conformitate cu art. 5 alin. (3), art. 16, 17, 26, 28, 29, 30 şi 32.

Dispoziţiile menţionate în acest articol se aplică mutatis mutandis filialelor, cu condiţia efectuării modificărilor necesare. În special, expresia "instituţie de credit" trebuie interpretată ca "instituţie financiară care îndeplineşte condiţiile prevăzute la art. 19", iar cuvântul "autorizaţie" ca "memorandum şi statut de asociere".

Al doilea paragraf din art. 20 alin. (3) se citeşte după cum urmează:

"Autorităţile competente din statul membru de origine trebuie să comunice valoarea fondurilor proprii ale instituţiei financiare - filială şi rata de solvabilitate consolidată a instituţiei de credit care este societatea-mamă".

În cazul în care o instituţie financiară eligibilă în conformitate cu prezentul articol nu mai îndeplineşte toate condiţiile impuse, statul membru de origine înştiinţează autorităţile competente din statul membru gazdă, iar activităţile desfăşurate de către instituţia respectivă în statul membru gazdă se vor supune legislaţiei în vigoare în statul membru gazdă respectiv.

Articolul 20

Exercitarea dreptului de stabilire

1. Orice instituţie de credit care doreşte să-şi deschidă o sucursală pe teritoriul unui alt stat membru trebuie să notifice autorităţile competente din statul membru de origine.

2. Statul membru solicită fiecărei instituţii de credit care doreşte să-şi deschidă o sucursală într-un alt stat membru să furnizeze următoarele informaţii, la depunerea notificării menţionate la art. 1:

(a) statul membru pe teritoriul căruia instituţia de credit respectivă intenţionează să îşi înfiinţeze o sucursală;

(b) un program de activităţi care să specifice, inter alia, tipurile de activităţi preconizate şi structura organizatorică a sucursalei respective;

(c) adresa din statul membru gazdă unde pot fi obţinute documente;

(d) numele celor care răspund de gestionarea sucursalei.

3. În cazul în care autorităţile competente din statul membru de origine nu au nici un motiv pentru a pune la îndoială caracterul adecvat al structurii administrative sau situaţia financiară a instituţiei de credit, având în vedere activităţile preconizate, autorităţile respective, în termen de trei luni de la primirea informaţiilor prevăzute la alin. (2), comunică informaţiile respective autorităţilor competente din statul membru gazdă şi informează şi instituţia de credit în consecinţă.

Autorităţile competente din statul membru de origine comunică, de asemenea, valoarea fondurilor proprii şi rata de solvabilitate a instituţiei de credit.

În cazul în cazul în care autorităţile competente din statul membru de origine refuză să comunice informaţiile prevăzute la alin. (2) autorităţilor competente din statul membru gazdă, refuzul trebuie motivat în faţa instituţiei implicate în termen de trei luni de la primirea tuturor informaţiilor. Refuzul de a răspunde sau absenţa unui astfel de răspuns pot fi atacate într-o instanţă din statul membru de origine.

4. Înainte ca sucursala unei instituţii de credit să-şi înceapă activitatea, autorităţile competente din statul membru gazdă, în termen de două luni de la primirea informaţiilor menţionate la alin. (3), organizează supravegherea instituţiei de credit în conformitate cu art. 22 indicând, dacă este necesar în interesul general, şi condiţiile în care pot fi desfăşurate activităţile respective în statul membru gazdă.

5. La primirea unei comunicări din partea autorităţilor competente ale statului membru gazdă sau în cazul în care perioada prevăzută la alin. (4) expiră fără a se primi nici o comunicare din partea statul membru gazdă, sucursala poate fi înfiinţată şi îşi poate începe activitatea.

6. În cazul modificării conţinutului unei informaţii comunicate în conformitate cu alin. (2) lit. (b), (c) sau (d), instituţia de credit înştiinţează în scris autorităţile competente din statul membru de origine şi statul membru gazdă, cu cel puţin o lună înainte de modificarea respectivă, pentru a permite autorităţilor competente din statul membru de origine să ia o decizie în conformitate cu dispoziţiile alin. (3) şi de asemenea pentru a permite autorităţilor competente din statul membru gazdă să ia o decizie în conformitate cu dispoziţiile alin. (4).

7. Se consideră că sucursalele care şi-au început deja activitatea, în conformitate cu dispoziţiile în vigoare în statele membre gazdă, înainte de 1 ianuarie 1993, au fost deja supuse procedurilor prevăzute la alin. (1)-(5). Începând cu data menţionată anterior, sucursalele respective intră sub incidenţa alin. (6), precum şi a art. 18, 19, 22 şi 29.

Articolul 21

Exercitarea libertăţii de a presta servicii

1. Orice instituţie de credit care doreşte să-şi exercite pentru prima dată libertatea de a presta servicii pe teritoriul unui alt stat membru trebuie să înştiinţeze în acest sens autorităţile competente din statul membru de origine în legătură cu activităţile menţionate în Anexa 1 pe care doreşte să le desfăşoare.

2. În termen de o lună de la primirea înştiinţării menţionate la alin. (1), autorităţile competente din statul membru de origine remit înştiinţarea respectivă autorităţilor competente din statul membru gazdă.

3. Prezentul articol nu afectează în nici un fel drepturile dobândite de instituţiile de credit prestatoare de servicii înainte de 1 ianuarie 1993.

Articolul 22

Atribuţiile autorităţilor competente din statul membru gazdă

1. În scopuri statistice, statele membre gazdă pot solicita tuturor instituţiilor de credit care au sucursale pe teritoriul lor să depună la autorităţile competente rapoarte periodice referitoare la activitatea lor în statul membru gazdă respectiv.

În îndeplinirea responsabilităţilor care le revin în conformitate cu art. 27, statele membre gazdă pot solicita ca sucursalele instituţiilor de credit din alte state membre să ofere aceleaşi informaţii pe care le solicită instituţiilor de credit naţionale, în scopul respectiv.

2. În situaţia în care autorităţile competente ale unui stat membru gazdă constată că o instituţie care are o sucursală sau care prestează servicii pe teritoriul său nu respectă dispoziţiile legislative adoptate în statul respectiv, în conformitate cu dispoziţiile prezentei directive privind atribuţiile deţinute de autorităţile competente din statele membre gazdă, autorităţile respective pot solicita ca instituţia în cauză să pună imediat capăt acelei situaţii.

3. Dacă instituţia respectivă nu ia măsurile necesare, autorităţile competente din statul membru gazdă informează, în consecinţă, autorităţile competente din statul membru de origine. Autorităţile competente din statul membru de origine iau cât mai curând posibil toate măsurile necesare pentru a se asigura că instituţia implicată pune capăt neregulii respective. Natura acestor măsuri va fi comunicată autorităţilor competente din statul membru gazdă.

4. În cazul în care, în ciuda măsurilor aplicate de statul membru de origine sau datorită faptului că măsurile respective sunt inadecvate sau nu există în statul membru respectiv, instituţia respectivă continuă să încalce dispoziţiile legislative menţionate la alin. (2), dispoziţii în vigoare în statul membru gazdă, acesta poate lua măsurile necesare pentru a preveni şi pentru a pedepsi orice viitoare nereguli şi, în măsura în care devine necesar, pentru a împiedica instituţia respectivă să întreprindă noi tranzacţii pe teritoriul său, după informarea autorităţilor competente ale statului membru de origine. Statele membre veghează ca înmânarea documentelor legale necesare pentru a se aplica aceste măsuri instituţiilor de credit să fie posibilă pe teritoriile lor.

5. Dispoziţiile alin. (1) - (4) nu afectează prerogativele statelor membre gazdă de a lua măsurile adecvate pentru prevenirea sau pedepsirea neregulilor comise pe teritoriul lor, care contravin reglementărilor legale adoptate în interesul general. Aceste măsuri includ şi posibilitatea de a împiedica instituţiile care au comis nereguli să efectueze noi tranzacţii pe teritoriile lor.

6. Orice măsură adoptată în conformitate cu alin. (3), (4) şi (5), care implică sancţiuni sau restricţii în exercitarea libertăţii de a presta servicii, trebuie justificată în mod corespunzător şi comunicată instituţiei respective. Orice astfel de măsură poate fi atacată în justiţie în instanţele din statele membre ale căror autorităţi le-au adoptat.

7. Înainte de a urma procedura prevăzută la alin. (2), (3) şi (4), autorităţile competente din statul membru gazdă pot lua, în situaţii de urgenţă, orice măsuri de precauţie considerate necesare pentru protejarea intereselor deponenţilor, investitorilor şi celorlalte persoane cărora li se prestează servicii. Comisia şi autorităţile competente din celelalte state membre implicate trebuie să fie informate în legătură cu aceste măsuri cât mai curând posibil.

După consultarea autorităţilor competente din statele membre respective, Comisia poate decide ca statul membru respectiv să modifice sau să abroge măsurile respective.

8. Statele membre gazdă pot exercita prerogativele acordate lor în prezenta directivă, prin luarea măsurilor corespunzătoare pentru prevenirea şi pedepsirea neregulilor comise pe teritoriul lor. Exercitarea prerogativelor respective include şi posibilitatea de a împiedica instituţiile respective de a mai efectua noi tranzacţii pe teritoriile statelor respective.

9. În cazul retragerii autorizaţiei, autorităţile competente din statul membru gazdă sunt informate şi iau măsurile necesare pentru a împiedica instituţia respectivă să iniţieze noi tranzacţii pe teritoriul său şi pentru a proteja interesele deponenţilor. La fiecare doi ani, Comisia trebuie să depună la Comitetul bancar consultativ un raport privind astfel de cazuri.

10. Statele membre informează Comisia în legătură cu numărul şi tipul de cazuri în care s-a refuzat eliberarea unei autorizaţii în conformitate cu art. 20 alin. (1) - (6) sau în care au fost luate măsuri în conformitate cu alin. (4) din prezentul articol. La fiecare doi ani, Comisia prezintă Comitetului consultativ bancar un raport privind aceste cazuri.

11. Nici una dintre dispoziţiile prezentului articol nu împiedică instituţiile de credit cu sediul central în alte state membre să facă publicitate serviciilor lor prin toate mijloacele disponibile în statul membru gazdă, sub rezerva respectării reglementărilor privind forma şi conţinutul acestei publicităţi, adoptate în interesul general.

TITLUL IV

RELAŢII CU ŢĂRI TERŢE

Articolul 23

Notificarea filialelor societăţilor din ţări terţe şi condiţiile de acces la pieţele acestor ţări

1. Autorităţile competente din statele membre informează Comisia în legătură cu următoarele:

(a) orice autorizare a unei filiale deţinute direct sau indirect, a cărei societate sau societăţi mamă este/sunt reglementate de legislaţia în vigoare dintr-o ţară terţă. Comisia informează Comitetul bancar consultativ în legătură cu aceasta;

(b) ori de câte ori o asemenea societate mamă dobândeşte o participaţie într-o instituţie de credit a Comunităţii, astfel încât instituţia respectivă devine filială. Comisia informează Comitetul bancar consultativ în legătură cu aceasta.

La autorizarea filialei directe sau indirecte a uneia sau mai multor societăţi mamă reglementate prin legislaţia din ţări terţe, structura grupului va fi aceea specificată în notificarea pe care autorităţile competente o depun la Comisie în conformitate cu art. 11.

2. Statele membre trebuie să informeze Comisia în legătură cu orice dificultăţi întâmpinate de instituţiile de credit în procesul de constituire sau de desfăşurare a activităţilor bancare într-o ţară terţă.

3. Comisia întocmeşte periodic un raport privind tratamentul de care beneficiază instituţiile de credit ale Comunităţii în ţări terţe, în conformitate cu dispoziţiile alin. (4) şi (5), în ceea ce priveşte iniţierea şi exercitarea activităţilor bancare, precum şi achiziţionarea de participaţii la instituţiile de credit din ţări terţe. Comisia înaintează aceste rapoarte Consiliului, însoţite de propuneri adecvate.

4. Ori de câte ori Comisia consideră, fie pe baza rapoartelor menţionate la alin. (3), fie pe baza altor informaţii, că o ţară terţă nu acordă instituţiilor de credit ale Comunităţii un acces efectiv pe piaţă, comparabil cu cel acordat de Comunitate instituţiilor de credit din respectiva ţară terţă, Comisia poate să prezinte Consiliului propuneri pentru obţinerea unui mandat de negociere, pentru a obţine oportunităţi concurenţiale comparabile pentru instituţia de credit a Comunităţii. Consiliul ia decizia cu majoritate calificată.

5. Ori de câte ori Comisia constată, fie pe baza rapoartelor menţionate la alin. (3), fie pe baza altor informaţii, că instituţiile de credit ale Comunităţii nu beneficiază într-o ţară terţă de un tratament naţional care să le ofere aceleaşi condiţii de concurenţă ca şi instituţiilor de credit locale şi că nu sunt îndeplinite condiţiile pentru un acces efectiv pe piaţa respectivă, Comisia poate iniţia negocieri pentru remedierea situaţiei.

În situaţiile descrise la primul paragraf, se poate decide de asemenea în orice moment, în plus faţă de rezultatul negocierilor iniţiale, în conformitate cu procedurile prevăzute la art. 60 alin. (2), ca autorităţile competente din statele membre să-şi limiteze sau să-şi suspende deciziile cu privire la cererile de autorizare în curs de soluţionare la momentul deciziei sau la viitoarele cereri de autorizare, precum şi dobândirea de participaţii de către societăţile-mamă, directe sau indirecte, care sunt guvernate de legislaţia ţării terţe respective. Durata măsurilor menţionate nu poate să depăşească trei luni.

Înainte de expirarea termenului de trei luni menţionat anterior şi în lumina rezultatelor negocierilor, Consiliul poate decide cu majoritate calificată, la propunerea Comisiei, continuarea aplicării măsurilor respective.

Aceste limitări sau suspendări nu se aplică în cazul înfiinţării de filiale de către instituţiile de credit sau de către filialele legal autorizate ale acestora în Comunitate sau în cazul achiziţionării de participaţii la instituţiile de credit ale Comunităţii de către asemenea instituţii sau filiale.

6. Ori de câte ori constată una dintre situaţiile prevăzute la alin. (4) şi (5), Comisia poate solicita statelor membre să-i furnizeze informaţii în legătură cu următoarele:

(a) orice cerere de autorizare a unei filiale directe sau indirecte a uneia sau mai multor societăţi mamă reglementate prin legislaţia în vigoare în ţara terţă respectivă;

(b) ori de câte ori statele membre sunt informate, în conformitate cu art. 16, că o asemenea societate îşi propune să dobândească o participaţie la o instituţie de credit comunitară, astfel încât aceasta din urmă să devină filiala sa.

Obligaţia de a furniza informaţii de acest gen încetează în momentul încheierii unui acord cu ţara terţă menţionată la alin. (4) sau (5) sau atunci când măsurile prevăzute la paragraful al doilea şi al treilea din alin. (5) nu se mai aplică.

7. Măsurile întreprinse conform prezentului articol sunt în conformitate cu obligaţiile ce revin Comunităţii în sensul acordurilor internaţionale bilaterale sau multilaterale care reglementează iniţierea şi exercitarea activităţii instituţiilor de credit.

Articolul 24

Sucursalele instituţiilor de credit cu sediul central în afara Comunităţii

1. Statele membre nu aplică sucursalelor instituţiilor de credit cu sediul în afara Comunităţii, la începerea sau derularea activităţii acestora, dispoziţiile care au drept rezultat un tratament mai favorabil decât cel acordat sucursalelor instituţiilor de credit cu sediul central în Comunitate.

2. Autorităţile competente notifică Comisiei şi Comitetului bancar consultativ toate autorizaţiile de sucursală acordate instituţiilor de credit cu sediul central în afara Comunităţii.

3. Fără a aduce atingere alin. (1), Comunitatea poate să convină, prin acorduri încheiate în conformitate cu Tratatul cu una sau mai multe ţări terţe, aplicarea dispoziţiilor care, pe baza principiului reciprocităţii, acordă sucursalelor unei instituţii de credit cu sediul în afara Comunităţii un tratament identic pe tot teritoriul Comunităţii.

Articolul 25

Cooperarea cu autorităţile competente din ţări terţe în domeniul supravegherii pe bază consolidată

1. Comisia poate prezenta Consiliului, fie la cererea unui stat membru, fie din proprie iniţiativă, propuneri pentru negocierea de acorduri cu una sau mai multe ţări terţe, cu privire la supravegherea pe bază consolidată a:

— instituţiilor de credit ale căror societăţi mamă îşi au sediile centrale într-o ţară terţă, şi

— instituţiilor de credit situate în ţări terţe, ale căror societăţi mamă, fie că sunt instituţii de credit sau holdinguri financiare, îşi au sediile centrale în cadrul Comunităţii.

2. Acordurile menţionate la alin. (1) urmăresc să asigure ca:

— autorităţile competente din statele membre să poată obţine informaţiile necesare pentru supraveghere, pe baza situaţiilor financiare consolidate ale instituţiilor de credit sau ale holdinguri financiare situate în Comunitate şi care au ca filiale instituţii de credit sau instituţii financiare situate în afara Comunităţii sau care deţin participaţii în astfel de instituţii,

— autorităţile competente din ţări terţe să poată obţine informaţiile necesare pentru supravegherea societăţilor mamă ale căror sedii centrale sunt situate pe teritoriile lor şi care au ca filiale instituţii de credit şi instituţii financiare situate în unul sau mai multe state membre sau care deţin participaţii în astfel de instituţii.

3. Comisia şi Comitetul bancar consultativ examinează rezultatul negocierilor menţionate la alin. (1) şi consecinţele acestora.

TITLUL V

PRINCIPIILE ŞI INSTRUMENTELE TEHNICE ALE SUPRAVEGHERII PRUDENŢIALE

CAPITOLUL 1

PRINCIPIILE SUPRAVEGHERII PRUDENŢIALE

Articolul 26

Competenţa statului membru de origine de a efectua controale

1. Supravegherea prudenţială a unei instituţii de credit, inclusiv a activităţilor desfăşurate de aceasta în conformitate cu art. 18 şi 19, cade în sarcina autorităţilor competente din statul membru de origine, fără a aduce atingere dispoziţiilor din prezenta directivă care atribuie această responsabilitate autorităţilor statului membru gazdă.

2. Aplicarea alin. (1) nu împiedică supravegherea pe bază consolidată, în conformitate cu prezenta directivă.

Articolul 27

Competenţele statului membru gazdă

Până la o coordonare ulterioară, statele membre gazdă răspund în continuare, în colaborare cu autorităţile competente din statele membre de origine, de supravegherea lichidităţii sucursalelor instituţiilor de credit. Fără a aduce atingere măsurilor necesare pentru consolidarea Sistemului Monetar European, statele membre gazdă deţin întreaga responsabilitate pentru măsurile care rezultă din punerea în aplicare a politicilor lor monetare. Aceste măsuri nu pot să prevadă tratamente discriminatorii sau restrictive pe baza faptului că o instituţie de credit este autorizată în alt stat membru.

Articolul 28

Colaborarea privind supravegherea

Autorităţile competente din statele membre în cauză colaborează îndeaproape în supravegherea activităţii instituţiilor de credit care funcţionează, în special prin înfiinţarea unei sucursale, în unul sau mai multe state membre, altele decât cele în care este situat sediul lor central. Autorităţile competente din statele membre îşi comunică toate informaţiile privind administrarea şi proprietatea asupra acestor instituţii de credit, informaţii menite să faciliteze supravegherea acestora şi examinarea condiţiilor de autorizare a lor, precum şi toate informaţiile care pot facilita supravegherea acestor instituţii în special în ceea ce priveşte lichiditatea, solvabilitatea, garanţiile la depozite, limitarea expunerilor semnificative, procedurile administrative şi contabile şi mecanismele de control intern.

Articolul 29

Verificări la faţa locului ale sucursalelor înfiinţate în alt stat membru

1. Statele membre gazdă prevăd ca, în cazul în care o instituţie de credit autorizată în alt stat membru îşi desfăşoară activitatea prin intermediul unei sucursale, autorităţile competente din statul membru de origine să poată desfăşura ele însele sau prin intermediul unor persoane pe care le numesc în acest scop, după ce în prealabil au informat autorităţile competente din statul membru gazdă, verificări la faţa locului ale informaţiilor prevăzute la art. 28.

2. Autorităţile competente din statul membru de origine pot de asemenea, pentru verificarea sucursalelor, să recurgă la una dintre procedurile prevăzute la art. 56 alin. (7).

3. Prezentul articol nu afectează dreptul autorităţilor competente din statul membru gazdă de a efectua, în îndeplinirea responsabilităţilor care le revin prin prezenta directivă, verificări la faţa locului la sucursalele înfiinţate pe teritoriul lor.

Articolul 30

Schimburile de informaţii şi secretul profesional

1. Statele membre prevăd ca toate persoanele care lucrează sau au lucrat pentru autorităţile competente, precum şi auditorii sau experţii care au acţionat în numele autorităţilor competente, să fie obligate să respecte secretul profesional. Aceasta înseamnă că nici o informaţie confidenţială pe care aceştia o pot obţine în cursul îndeplinirii obligaţiilor lor profesionale nu poate fi divulgată unei alte persoane sau autorităţi decât în formă sumară sau colectivă, astfel încât instituţiile respective să nu poată fi identificate, fără a aduce atingere situaţiilor prevăzute în dreptul penal.

Cu toate acestea, în cazul în care o instituţie de credit a fost declarată falimentară sau se află în executare silită, informaţiile confidenţiale care nu se referă la terţe părţi implicate în eforturile de salvare a instituţiei de credit respective pot fi divulgate în cursul unor acţiuni în instanţă civile sau comerciale.

2. Alin. (1) nu împiedică autorităţile competente din diferite state membre să facă schimburi de informaţii în conformitate cu prezenta directivă, precum şi cu alte directive aplicabile instituţiilor de credit. Aceste informaţii fac obiectul secretului profesional menţionat la alin. (1).

3. Statele membre pot încheia contracte de colaborare care să prevadă schimburi de informaţii cu autorităţile competente din ţări terţe sau cu autorităţi sau organisme din terţe ţări, după cum se prevede în alin. (5) şi (6), cu condiţia ca informaţiile furnizate să beneficieze de garanţii de respectare a secretului profesional care să fie cel puţin echivalente cu cele la care se face referire în prezentul articol. Acest schimb de informaţii are drept scop îndeplinirea responsabilităţilor de supraveghere ale autorităţilor sau organismelor menţionate.

În cazul în care informaţiile provin dintr-un alt stat membru, acestea nu pot fi divulgate fără consimţământul scris al autorităţilor competente care le-au prezentat şi, după caz, numai pentru scopurile avizate.

4. Autorităţile competente care primesc informaţii confidenţiale, în conformitate cu alin. (1) şi (2), pot să le utilizeze numai în următoarele scopuri:

— verificarea îndeplinirii condiţiilor care reglementează iniţierea activităţii instituţiilor financiare, precum şi pentru a facilita supravegherea, pe bază consolidată sau neconsolidată, a desfăşurării activităţii respective, în special în ceea ce priveşte supravegherea lichidităţii, solvabilităţii, expunerilor semnificative şi procedurilor contabile şi administrative, precum şi mecanismele interne de control, sau

— impunerea de sancţiuni, sau

— într-un apel în contencios administrativ împotriva unei autorităţi competente, sau

– în acţiuni în instanţă în conformitate cu art. 33 sau cu dispoziţiile speciale prevăzute în prezenta directivă sau în alte directive adoptate în domeniul instituţiilor de credit.

5. Alin. (1) şi (4) nu împiedică schimbul de informaţii în cadrul unui stat membru, în cazul în care există două sau mai multe autorităţi competente în acelaşi stat membru, sau între statele membre, între autorităţile competente şi:

— autorităţile care au datoria publică de a supraveghea alte organizaţii financiare şi societăţi de asigurare şi autorităţile responsabile cu supravegherea pieţelor financiare,

— organismele implicate în lichidarea şi procedurile de faliment ale instituţiilor de credit, precum şi în alte proceduri similare,

— persoanele responsabile cu verificarea legală a conturilor instituţiilor de credit şi a altor instituţii financiare,

în îndeplinirea responsabilităţilor lor de supraveghere şi în furnizarea către organismele responsabile cu gestionarea sistemelor de garantare a depozitelor a informaţiilor necesare pentru exercitarea funcţiilor lor. Informaţiile primite sunt reglementate prin dispoziţiile privind secretul profesional, conform alin. (1).

6. Fără a aduce atingere alin. (1) şi (4), statele membre pot autoriza schimburile de informaţii între autorităţile competente şi:

— autorităţile responsabile cu supravegherea organismelor implicate în lichidarea şi procedurile de faliment ale instituţiilor de credit, precum şi în alte proceduri similare, sau

— autorităţile responsabile cu supravegherea persoanelor care efectuează verificarea legală a conturilor societăţilor de asigurare, instituţiilor de credit, societăţilor de investiţii, precum şi a altor instituţii financiare.

Statele membre care fac apel la dispoziţiile primului paragraf solicită îndeplinirea cel puţin a următoarelor condiţii:

— informaţiile sunt destinate îndeplinirii sarcinilor de supraveghere menţionate la primul paragraf,

— informaţiile primite în acest context sunt reglementate prin dispoziţiile privind secretul profesional, în conformitate cu alin. (1),

— în cazul în care informaţiile provin din alt stat membru, acestea nu pot fi furnizate fără consimţământul expres al autorităţilor competente care le-au prezentat şi, dacă este necesar, exclusiv pentru scopurile pentru care autorităţile respective şi-au dat acordul.

Statele membre comunică Comisiei şi celorlalte state membre numele autorităţilor care pot primi informaţii în conformitate cu prezentul alineat.

7. Fără a aduce atingere alin. (1)-(4), statele membre pot autoriza, cu scopul de a consolida stabilitatea, inclusiv integritatea, sistemului financiar, schimbul de informaţii între autorităţile competente şi autorităţile sau organismele responsabile potrivit legii cu depistarea şi investigarea încălcării legislaţiei în materie de societăţi comerciale.

Statele membre care recurg la dispoziţia din primul paragraf solicită îndeplinirea cel puţin a următoarelor condiţii:

— informaţiile respective sunt destinate îndeplinirii sarcinilor de supraveghere menţionate la primul paragraf,

— informaţiile primite în acest context se supun condiţiilor care reglementează secretul profesional stipulate la alin. (1),

— în cazul în care informaţiile respective provin dintr-un alt stat membru, acestea nu pot fi divulgate fără consimţământul expres al autorităţilor competente care le-au furnizat şi, după caz, exclusiv pentru scopul pentru care autorităţile respective şi-au dat consimţământul.

În cazul în care, într-un stat membru, autorităţile sau organismele la care se face referire în primul paragraf îndeplinesc responsabilităţi de detectare şi investigare cu ajutorul unor persoane, date fiind competenţele acestora, care sunt numite în acest scop şi care nu sunt angajate în sectorul public, posibilitatea de a efectua schimburile de informaţii prevăzute la primul paragraf poate fi extinsă şi asupra unor asemenea persoane, în condiţiile prevăzute la al doilea paragraf.

Pentru a pune în aplicare dispoziţiile paragrafului doi a treia liniuţă, autorităţile sau organismele menţionate în primul paragraf comunică autorităţilor competente care au prezentat informaţiile menţionate, numele şi responsabilităţile exacte ale persoanelor cărora urmează să le fie trimise informaţiile respective.

Statele membre trebuie să comunice Comisiei şi celorlalte state membre numele autorităţilor sau organismelor care pot primi aceste informaţii, în conformitate cu dispoziţiile prezentului alineat.

Comisia trebuie să întocmească, înainte de 31 decembrie 2000, un raport cu privire la aplicarea dispoziţiilor prezentului alineat.

8. Prezentul articol nu poate împiedica o autoritate competentă să transmită:

— băncilor centrale şi celorlalte organisme cu funcţii similare, în calitate de autorităţi monetare,

— după caz, celorlalte autorităţi publice responsabile cu supravegherea sistemelor de plată,

informaţiile de care au nevoie în îndeplinirea sarcinilor lor de serviciu şi nu poate împiedica aceste autorităţi sau organisme să comunice autorităţilor competente informaţiile necesare în scopurile alin. (4). Informaţiile primite în acest context sunt reglementate prin dispoziţiile privind secretul profesional, conform prezentului articol.

9. În plus, fără a aduce atingere dispoziţiilor menţionate la alin. (1) şi (4), statele membre, în sensul dispoziţiilor legale, pot autoriza comunicarea anumitor informaţii celorlalte departamente ale administraţiilor centrale de stat care răspund de elaborarea legislaţiei privind supravegherea instituţiilor financiare, instituţiilor de credit, societăţi de investiţii şi societăţi de asigurare, precum şi inspectorilor care acţionează în numele departamentelor respective.

Totuşi, aceste informaţii pot fi comunicate numai dacă acest lucru este absolut necesar pentru controlul prudenţial.

Statele membre pot, totuşi, dispune ca informaţiile primite conform alin. (2) şi (5), ca şi cele obţinute prin intermediul verificărilor la faţa locului menţionate la art. 29 alin. (1) şi (2), să nu poată fi comunicate în cazurile menţionate în prezentul alineat decât cu acordul expres al autorităţilor competente care au furnizat informaţiile respective sau al autorităţilor competente din statul membru în care s-a desfăşurat verificarea la faţa locului.

10. Prezentul articol nu poate împiedica autorităţile competente să comunice informaţiile prevăzute la alin. (1)-(4) unei case de compensaţie sau unui alt organism similar recunoscut de legea naţională ca furnizor de servicii de compensaţie şi plăţi pe una dintre pieţele statelor membre, dacă autorităţile respective consideră necesară comunicarea informaţiilor pentru a asigura funcţionarea adecvată a organismelor respective, astfel încât să poată interveni în situaţii posibile sau concrete de neplată din partea unor operatori de pe piaţă. Informaţiile primite în aceste împrejurări sunt reglementate prin dispoziţiile privind secretul profesional prevăzute la alin. (1). Statele membre veghează totuşi ca informaţiile primite în conformitate cu alin. (2) să nu fie comunicate în situaţiile prevăzute la acest alineat fără consimţământul expres al autorităţilor competente care au furnizat informaţiile respective.

Articolul 31

Obligaţiile persoanelor responsabile cu controlul legal al conturilor anuale şi consolidate

1. Statele membre trebuie să prevadă cel puţin ca:

(a) orice persoană autorizată în sensul Directivei Consiliului 84/253/CEE ([14]), care îndeplineşte în cadrul unei instituţii de credit sarcinile prevăzute la art. 51 din Directiva Consiliului 78/660/CEE ([15]) sau art. 37 din Directiva Consiliului 83/349/CEE sau art. 31 din Directiva 85/611/CEE ([16]) sau orice altă îndatorire obligatorie, are obligaţia de a informa cu promptitudine autorităţile competente în legătură cu orice fapt sau decizie referitoare la instituţia respectivă de care a luat cunoştinţă în exercitarea sarcinilor care îi revin şi care:

— constituie o încălcare serioasă a legilor, reglementărilor sau dispoziţiilor administrative care reglementează condiţiile care stau la baza autorizaţiei sau care reglementează activitatea de supraveghere a instituţiilor de credit, sau

— aduce atingere funcţionării continue a instituţiilor de credit, sau

— duce la refuzul de a certifica conturile sau la formularea anumitor rezerve;

(b) persoana respectivă are de asemenea îndatorirea de a raporta orice fapt şi decizii care ajung la cunoştinţa sa în îndeplinirea îndatoririlor care îi revin conform descrierii de la lit. (a) într-o societate care are legături strânse ce rezultă dintr-o relaţie de control existentă cu instituţia de credit în cadrul căreia persoana îndeplineşte sarcina respectivă.

2. Prezentarea de bună credinţă către autorităţile competente, de către persoanele autorizate în sensul Directivei 84/253/CEE, a oricărui fapt sau decizii la care se face referire la alin. (1) nu constituie o încălcare a nici unei restricţii referitoare la comunicarea informaţiilor, impuse prin contract sau în temeiul unor dispoziţii legislative, de reglementare sau administrative şi nu implică nici un fel de răspundere a unei persoane.

([14]) A Opta Directivă a Consiliului (84/253/CEE) din 10 aprilie 1984, în sensul art. 44 alin. (2) lit. (g) din Tratat privind aprobarea persoanelor responsabile cu verificarea legală a documentelor contabile (JO L 126, 12.05.1984, p. 20).

([15]) A patra Directivă a Consiliului (78/660/CEE) din 25 iulie 1978, în sensul art. 44 alin. (2) lit. (g) din Tratat privind conturile anuale ale anumitor tipuri de societăţi (JO L 222, 14.08.1978, p. 11). Directiva a fost modificată ultima dată de Directiva 1999/60/CE (JO L 62, 26.06.1999, p. 65).

([16]) Directiva Consiliului 85/611/CEE din 20 decembrie 1985 privind coordonarea legilor, reglementărilor şi dispoziţiilor administrative referitoare la societăţile de investiţii colective în titluri de valoare transferabile (UCITS) (JO J 375, 31.12.1985, p. 3). Directiva a fost modificată ultima dată de Directiva 95/26/CE (JO L 168, 18.07.1995, p. 7).

Articolul 32

Atribuţiile autorităţilor competente de a aplica sancţiuni

Fără a aduce atingere procedurilor de retragere a autorizaţiei şi dispoziţiilor din dreptul penal, statele membre dispun ca autorităţile competente respective să poată adopta sau impune sancţiuni sau măsuri împotriva instituţiilor de credit sau împotriva celor care controlează efectiv activitatea instituţiilor de credit care încalcă legile, reglementările sau dispoziţiile administrative referitoare la supravegherea şi desfăşurarea activităţilor, sancţiuni şi măsuri menite să pună capăt încălcărilor respective sau să elimine cauzele acestora.

Articolul 33

Căi de atac în instanţă

Statele membre prevăd ca deciziile luate în privinţa unei instituţii de credit, ca urmare a aplicării legilor, reglementărilor şi dispoziţiilor administrative adoptate în conformitate cu prezenta directivă, să poată fi atacate în instanţă. Aceleaşi dispoziţii se aplică şi în situaţia în care nu se ia nici o decizie în termen de şase luni de la prezentarea cererii de autorizare care conţine toate informaţiile necesare potrivit legilor în vigoare.

CAPITOLUL 2

INSTRUMENTE TEHNICE DE SUPRAVEGHERE PRUDENŢIALĂ

Secţiunea 1

Fonduri proprii

Articolul 34

Principii generale

1. Ori de câte ori un stat membru, aplicând legislaţia comunitară referitoare la supravegherea prudenţială a unei instituţii de credit aflată în activitate, adoptă printr-o lege, reglementare sau acţiune administrativă o dispoziţie care utilizează termenul sau face referire la conceptul de fonduri proprii, statul membru respectiv se asigură că termenul sau conceptul respectiv sunt în conformitate cu definiţia de la alin. (2), (3) şi (4), precum şi din art. 35-38.

2. Sub rezerva limitărilor impuse la art. 38, fondurile proprii neconsolidate ale instituţiilor de credit includ următoarele elemente:

(1) capitalul în sensul art. 22 din Directiva 86/635/CEE, în măsura în care a fost vărsat, la care se adaugă primele de acţiune, fără a lua însă în considerare acţiunile preferenţiale cumulative;

(2) rezervele în sensul art. 23 din Directiva 86/635/CEE şi profiturile şi pierderile reportate ca urmare a aplicării profitului sau pierderii finale. Statele membre pot permite includerea de profituri interimare înainte de luarea unei decizii oficiale, numai dacă aceste profituri au fost verificate de persoanele responsabile cu verificarea conturilor şi dacă se dovedeşte, spre satisfacţia autorităţilor competente, că valoarea acestora a fost evaluată în conformitate cu principiile enunţate în Directiva 86/635/CEE şi nu conţine nici un impozit sau dividend anticipate;

(3) fondurile pentru riscuri bancare generale, în sensul art. 38 din Directiva 86/635/CEE;

(4) rezervele de reevaluare, în sensul art. 33 din Directiva 78/660/CEE;

(5) ajustări de valoare în sensul art. 37 alin. (2) din Directiva 86/635/CEE;

(6) alte elemente în sensul art. 35;

(7) angajamentele membrilor instituţiilor de credite constituite ca şi societăţi cooperative şi angajamentele în solidar ale debitorilor unor anumite instituţii organizate ca fonduri, menţionate la art. 36 alin. (1);

(8) acţiuni preferenţiale cumulative cu termen fix şi împrumuturile subordonate menţionate la art. 36 alin. (3).

Următoarele elemente se scad în conformitate cu art. 38:

(9) acţiunile proprii la valoarea contabilă, deţinute de o instituţie de credit;

(10)activele necorporale în sensul art. 4 alin. (9) ("Active") din Directiva 86/635/CEE;

(11)pierderile materiale din exerciţiul financiar în curs;

(12)participaţiile la alte instituţii de credit şi financiare, reprezentând peste 10% din capitalul acestora, precum şi creanţele subordonate şi instrumentele menţionate la art. 35 pe care o instituţie de credit le deţine la instituţii de credit şi financiare la care are participaţii de peste 10% din capitalul acestora, în fiecare caz.

În situaţia în care se deţin temporar acţiuni la alte instituţii de credit sau financiare în scopul unei operaţiuni de asistenţă financiară menită să ducă la reorganizarea şi salvarea instituţiei respective, autoritatea competentă poate să fie de acord cu o derogare de la această dispoziţie;

(13)participaţiile deţinute la alte instituţii de credit şi financiare de până la 10% din capitalul acestora, creanţele subordonate şi instrumentele menţionate la art. 35 deţinute de o instituţie de credit la instituţii de credit şi financiare altele decât cele prevăzute la pct. (12) referitor la valoarea totală a participaţiilor respective, creanţelor subordonate şi instrumentelor care depăşesc 10% din fondurile proprii ale instituţiei de credit respective, calculate înainte de deducerea elementelor menţionate la pct. (12) şi la acest punct.

Până la o coordonare ulterioară a dispoziţiilor referitoare la consolidare, statele membre pot prevedea ca, în scopul calculării fondurilor proprii neconsolidate, societăţile mamă care fac obiectul supravegherii pe bază consolidată nu trebuie să-şi deducă participaţiile la alte instituţii de credit sau financiare care sunt incluse în consolidare. Prezenta dispoziţie se aplică tuturor regulilor prudenţiale armonizate prin actele comunitare.

3. Conceptul de fonduri proprii, după cum este definit la pct. (1)-(8) de la alin. (2), include un număr maxim de elemente şi sume. Utilizarea acestor elemente şi stabilirea unor plafoane inferioare, ca şi deducerea altor elemente decât cele menţionate la pct. (9)-(13) de la alin. (2), sunt lăsate la discreţia statelor membre. Cu toate acestea, statele membre sunt obligate să aibă în vedere o convergenţă sporită, pentru a elabora o definiţie comună a fondurilor proprii.

În acest scop, Comisia trebuie, până la cel târziu 1 ianuarie 1996, să înainteze un raport Parlamentului European şi Consiliului referitor la punerea în aplicare a prezentului articol, precum şi a art. 35-39, însoţit, după caz, de propuneri de modificare, după cum se consideră necesar. Nu mai târziu de 1 ianuarie 1998, Parlamentul European şi Consiliul, hotărând în conformitate cu procedura prevăzută la art. 251 din Tratat şi după consultarea Comitetului Economic şi Social, analizează definiţia "fondurilor proprii", în scopul aplicării uniforme a unei definiţii comune.

4. Elementele menţionate la pct. (1)-5) din alin. (2) trebuie să fie la dispoziţia unei instituţii de credit spre a fi utilizate imediat şi fără restricţii la acoperirea riscurilor sau pierderilor, de îndată ce acestea apar. Suma nu trebuie să includă nici un impozit previzibil la momentul calculării sale sau trebuie să fie ajustată corespunzător în măsura în care aceste impozite reduc valoarea până la care aceste elemente pot fi alocate pentru a acoperi riscurile sau pierderile.

Articolul 35

Alte elemente

1. Conceptul de fonduri proprii utilizat de către un stat membru poate să includă şi alte elemente, cu condiţia ca, indiferent de denumirea lor juridică sau contabilă, acestea să aibă următoarele caracteristici:

(a) să poată fi folosite în mod liber de instituţia de credit pentru a acoperi riscurile legate în mod normal de activitatea bancară, în cazul în care nu au fost încă identificate venituri sau pierderi de capital;

(b) existenţa lor este evidenţiată în înregistrările contabile interne;

(c) valoarea lor este determinată de către conducerea instituţiei de credit, este verificată de auditori independenţi, este adusă la cunoştinţa autorităţilor competente şi este pusă sub supravegherea acestora.

2. Titlurile de valoare cu o durată nedeterminată şi celelalte instrumente care îndeplinesc următoarele condiţii pot fi de asemenea acceptate ca alte elemente:

(a) nu pot fi rambursate la iniţiativa deţinătorului sau fără consimţământul prealabil al autorităţii competente;

(b) contractul de împrumut trebuie să dea posibilitatea instituţiei de credit să amâne plata dobânzii aferente împrumutului;

(c) creanţele împrumutătorului la instituţia de credit trebuie să fie în totalitate subordonate creanţelor creditorilor ne-subordonaţi;

(d) documentele care reglementează emiterea titlurilor de valoare trebuie să prevadă posibilitatea ca datoriile şi dobânzile neachitate să fie astfel încât să compenseze pierderile, permiţând în acelaşi timp instituţiei de credit să îşi continue activitatea;

(e) se iau în considerare numai sumele vărsate.

La acestea se pot adăuga acţiunile preferenţiale cumulative altele decât cele la care se face referire la art. 34 alin. (2) pct. (8).

Articolul 36

Alte dispoziţii referitoare la fondurile proprii

1. Angajamentele membrilor instituţiilor de credite constituite ca societăţi cooperative de tipul celor menţionate la pct. (7) din art. 34 alin. (2) includ şi capitalul nesolicitat al societăţilor respective; împreună cu angajamentele legale ale membrilor societăţilor cooperative respective de a efectua plăţi nerambursabile suplimentare, în cazul în care instituţia de credit suferă o pierdere, situaţie în care plăţile respective pot fi solicitate neîntârziat.

Angajamentele în solidar ale debitorilor, în cazul instituţiilor de credit organizate ca fonduri, se tratează în mod similar cu elementele menţionate anterior.

Toate elementele menţionate pot fi incluse în fondurile proprii în măsura în care sunt considerate ca fiind fondurile proprii ale instituţiilor din această categorie, conform legislaţiei naţionale.

2. Statele membre nu includ în fondurile proprii ale instituţiilor publice de credit garanţiile pe care statele respective sau autorităţile lor locale le acordă unor astfel de instituţii.

3. Statele membre sau autorităţile competente pot include în fondurile proprii acţiunile preferenţiale cumulative cu termen fix la care se face referire la art. 34 alin. (2) pct. (8), precum şi împrumuturile subordonate menţionate în aceeaşi dispoziţie, în cazul în care există acorduri obligatorii care prevăd că, în caz de faliment sau lichidare a instituţiei de credit, aceste împrumuturi au un rang inferior în raport cu creanţele tuturor celorlalţi creditori şi nu pot fi rambursate decât după achitarea tuturor celorlalte datorii la momentul respectiv.

Împrumuturile subordonate trebuie de asemenea să îndeplinească următoarele criterii:

(a) numai fondurile vărsate integral pot fi luate în considerare;

(b) împrumuturile respective trebuie să aibă o scadenţă iniţială de cel puţin cinci ani, după care pot fi rambursate; dacă scadenţa datoriei nu este stabilită, împrumuturile se rambursează numai sub rezerva unui preaviz de cinci ani, cu excepţia cazului în care împrumuturile respective au încetat să mai fie considerate fonduri proprii sau cu excepţia cazului în care consimţământul prealabil al autorităţilor competente este în mod expres cerut pentru rambursarea anticipată. Autorităţile competente pot permite rambursarea anticipată a unor astfel de împrumuturi, cu condiţia ca solicitarea în acest sens să fie făcută la iniţiativa instituţiei care acorda împrumutul şi ca solvabilitatea instituţiei de credit respective să nu fie afectată;

(c) valoarea până la care pot fi clasificate ca fonduri proprii trebuie să fie redusă treptat cel puţin în cursul ultimilor cinci ani înainte de data rambursării;

(d) contractul de împrumut nu trebuie să includă nici o clauză care să prevadă că, în anumite situaţii, altele decât lichidarea instituţiei de credit, datoria trebuie rambursată înainte de scadenţa convenită.

Articolul 37

Calcularea fondurilor proprii pe bază consolidată

1. Dacă calculul trebuie să se facă pe bază consolidată, sumele consolidate aferente elementelor menţionate la art. 34 alin. (2) vor fi utilizate în conformitate cu regulile prevăzute la art. 52-56. În plus, pot fi asimilate la rezervele consolidate, în scopul calculării fondurilor proprii, următoarele elemente, atunci când sunt elemente ("negative") de credit:

— orice interese minoritare în sensul art. 21 din Directiva 83/349/CEE, în cazul în care este utilizată metoda integrării globale,

— prima diferenţă de consolidare, în sensul art. 19, 30 şi 31 din Directiva 83/349/CEE,

— diferenţele de conversie incluse în rezervele consolidate, în conformitate cu art. 39 alin. (6) din Directiva 86/635/CEE,

— orice diferenţă care rezultă din includerea anumitor participaţii, în conformitate cu metoda indicată la art. 33 din Directiva 83/349/CEE.

2. În cazul în care elementele de mai sus sunt elemente ("pozitive") de debit, ele trebuie deduse la calcularea fondurilor proprii consolidate.

Articolul 38

Deduceri şi limite

1. Elementele la care se face referire la art. 34 alin. (2) pct. (4)-(8) se supun următoarelor limite:

(a) totalul elementelor de la pct. (4)-(8) nu poate depăşi un maximum de 100% din elementele menţionate la pct. (1), (2) şi (3), mai puţin pct. (9), (10) şi (11);

(b) totalul elementelor de la pct. (7) şi (8) nu poate depăşi un maximum de 50% din elementele menţionate la pct. (1), (2) şi (3), mai puţin pct. (9), (10) şi (11);

(c) totalul elementelor de la pct. (12) şi (13) se deduce din totalul elementelor.

2. Autorităţile competente pot autoriza instituţiile de credit să depăşească limitele prevăzute la alin. (1) numai în mod temporar şi în cazuri excepţionale.

Articolul 39

Dovezi ce trebuie prezentate autorităţilor competente

Respectarea condiţiilor prevăzute la art. 34 alin. (2), (3) şi (4), precum şi la art. 35-38 trebuie să fie dovedită, pentru a satisface astfel cerinţele autorităţilor competente.

Secţiunea 2

Rata de solvabilitate

Articolul 40

Principii generale

1. Rata de solvabilitate raportează fondurile proprii, după cum sunt acestea definite la art. 41, la activele totale şi elementele extrabilanţiere, ajustate în funcţie de risc, în conformitate cu art. 42.

2. Ratele de solvabilitate ale instituţiilor de credit care nu sunt nici societăţi mamă, conform definiţiei de la art. 1 din Directiva 83/349/CEE, nici filiale ale acestor societăţi, se calculează pe bază individuală.

3. Ratele de solvabilitate ale instituţiilor de credit care sunt societăţi mamă se calculează pe bază consolidată, în conformitate cu metodele prevăzute în prezenta directivă, precum şi în Directiva 86/635/CEE.

4. Autorităţile competente responsabile cu autorizarea şi supravegherea unei societăţi-mamă care este o instituţie de credit pot, de asemenea, solicita calcularea unei rate subconsolidate sau neconsolidate a acesteia şi a oricăreia dintre filialele sale care face obiectul autorizării şi supravegherii de către autorităţile respective. În cazul în care nu se face un control corespunzător al alocării capitalului în interiorul grupului bancar, se impune adoptarea altor măsuri în acest sens.

5. Fără a aduce atingere respectării de către instituţiile de credit a cerinţelor de la alin. (2), (3) şi (4), precum şi de la art. 52 alin. (8) şi (9), autorităţile competente veghează ca ratele să fie calculate de cel puţin două ori pe an fie de către instituţiile de credit respective, care comunică autorităţilor competente rezultatele şi orice elemente de calcul solicitate, fie de către autorităţile competente, pe baza datelor furnizate de către instituţiile de credit.

6. Evaluarea activelor şi a elementelor extrabilanţiere se face în conformitate cu Directiva 86/635/CEE.

Articolul 41

Numărătorul: fondurile proprii

Fondurile proprii, după cum sunt definite în prezenta directivă, constituie numărătorul ratei de solvabilitate.

Articolul 42

Numitorul: activele ajustate în funcţie de risc şi elementele extrabilanţiere

1. Gradele de risc al creditului, exprimate ca ponderări în procentaje, sunt atribuite diferitelor active, în conformitate cu art. 43 şi 44 şi, în mod excepţional, cu art. 45, 62 şi 63. Valoarea din bilanţ a fiecărui activ este apoi înmulţită cu ponderarea corespunzătoare, pentru a obţine o valoare ponderată în funcţie de risc.

2. În cazul elementelor extrabilanţiere menţionate în Anexa II, se face un calcul în două etape, după cum este descris la art. 43 alin. (2).

3. În cazul elementelor extrabilanţiere menţionate la art. 43 alin. (3), costurile potenţiale de înlocuire a contractelor în caz de neîndeplinire a contrapartidei se calculează prin una dintre cele două metode prevăzute în Anexa III. Aceste costuri se înmulţesc cu ponderarea corespunzătoare contrapartidei prevăzută la art. 43 alin. (1), cu excepţia ponderărilor de 100% prevăzute în acelaşi articol, care se înlocuieşte cu o ponderare de 50% pentru a obţine valorile ajustate în funcţie de risc.

4. Totalul valorilor ajustate în funcţie de risc ale activelor şi elementelor extrabilanţiere menţionate la alin. (2) şi (3) formează numitorul ratei de solvabilitate.

Articolul 43

Ponderări ale riscurilor

1. Se vor aplica următoarele ponderări la diferitele categorii de active, deşi autorităţile competente pot stabili ponderări mai mari, după cum consideră necesar:

(a) Ponderare zero;

(1) casierie şi elemente echivalente;

(2) active reprezentând creanţe la guvernele şi băncile centrale din Zona A;

(3) active reprezentând creanţe la Comunităţile Europene;

(4) active reprezentând creanţe garantate în mod expres de guvernele şi băncile centrale din Zona A sau din Comunităţile Europene;

(5) active reprezentând creanţe la guvernele şi băncile centrale din Zona B, exprimate şi finanţate în moneda naţională a debitorilor;

(6) active reprezentând creanţe garantate în mod expres de guvernele şi băncile centrale din Zona B, exprimate şi finanţate în moneda naţională comună a garantului şi debitorului;

(7) active garantate, pentru a îndeplini cerinţele autorităţilor competente, prin garanţii colaterale sub formă de titluri de valoare ale guvernelor şi băncilor centrale din Zona A sau titluri de valoare emise de Comunităţile Europene sau depozite în numerar constituite la instituţia care acordă împrumutul sau certificate de depozit sau instrumente similare emise de către, şi depuse la, această din urmă instituţie;

(b) Ponderare de 20%

(1) active reprezentând creanţe la BEI;

(2) active reprezentând creanţe la băncile multilaterale de dezvoltare;

(3) active reprezentând creanţe garantate în mod expres de BEI;

(4) active reprezentând creanţe garantate în mod expres de băncile multilaterale de dezvoltare;

(5) active reprezentând creanţe la administraţiile regionale sau autorităţile locale din Zona A, sub rezerva art. 44;

(6) active reprezentând creanţe garantate în mod expres de administraţiile regionale sau autorităţile locale din Zona A, sub rezerva art. 44;

(7) active reprezentând creanţe la instituţiile de credit din Zona A, fără a constitui însă fondurile proprii ale acestor instituţii;

(8) active reprezentând creanţe cu o scadenţă de cel mult un an la instituţiile de credit din Zona B, altele decât valorile mobiliare emise de către aceste instituţii şi care sunt recunoscute ca şi componente ale fondurilor lor proprii;

(9) active garantate în mod expres de instituţiile de credit din Zona A;

(10)active reprezentând creanţe cu o scadenţă de cel mult un an garantate în mod expres de instituţii de credit din Zona B;

(11)active garantate, în conformitate cu cerinţele autorităţilor competente, prin garanţii colaterale sub formă de valori mobiliare emise de către BEI sau de către bănci multilaterale de dezvoltare;

(12)elemente de numerar în curs de încasare;

(c) Ponderare de 50%

(1) împrumuturile garantate complet şi integral, în conformitate cu cerinţele autorităţilor competente, prin ipotecarea unei locuinţe care este sau va fi ocupată sau închiriată de către debitor, precum şi împrumuturile garantate complet şi integral, în conformitate cu cerinţele autorităţilor competente, cu acţiuni la societăţile imobiliare finlandeze, care funcţionează în conformitate cu Legea finlandeză a societăţilor imobiliare din 1991 sau cu legislaţia ulterioară echivalentă, referitoare la locuinţele care sunt sau vor fi ocupate sau închiriate de către debitor;

"obligaţiuni ipotecare" care pot fi tratate ca împrumuturi din categoria celor menţionate la primul paragraf sau la art. 62 alin. (1), în cazul în care autorităţile competente consideră că, având în vedere cadrul legal în vigoare în fiecare stat membru, acestea sunt echivalente în privinţa riscului de credit. Fără a aduce atingere categoriilor de valori mobiliare care pot fi incluse şi care pot îndeplini condiţiile de la pct. (1), "obligaţiuni ipotecare" pot să includă instrumente în sensul Secţiunii B alin. (1) lit. (a) şi (b) din Anexa la Directiva Consiliului 93/22/CEE ([17]). Autorităţile competente trebuie să se asigure că:

(i) valorile mobiliare respective sunt garantate direct şi integral printr-un ansamblu de credite ipotecare care sunt de aceeaşi natură ca şi cele definite la primul paragraf sau la art. 62 alin. (1) şi care sunt valabile în momentul creării acestor obligaţiuni ipotecare;

(ii) un drept prioritar acceptabil asupra activelor ipotecate este deţinut fie direct de către investitorii în obligaţiuni ipotecare, fie, în numele acestora, de către un împuternicit sau reprezentant, proporţional cu titlurile deţinute;

(2) plăţi anticipate şi venituri acumulate: aceste active sunt supuse ponderării corespunzătoare contrapartidei, în cazul în care o instituţie de credit o poate determina în conformitate cu Directiva 86/635/CEE. În caz contrar, dacă nu se poate determina contrapartida, se va aplica o ponderare forfetară de 50%;

(d) Ponderare de 100%

(1) active reprezentând creanţe la guvernele şi băncile centrale din Zona B, cu excepţia situaţiilor în care sunt exprimate şi finanţate în moneda naţională a debitorului;

(2) active reprezentând creanţe la administraţiile regionale şi autorităţile locale din Zona B;

(3) active reprezentând creanţe cu scadenţă de peste un an la instituţiile de credit din Zona B;

(4) active reprezentând creanţe la sectoarele nebancare din Zona A şi B;

(5) "Active" corporale în sensul art. 4 alin. (10) din Directiva 86/635/CEE;

(6) deţinerea de acţiuni, participaţii şi alte componente ale fondurilor proprii ale altor instituţii de credit, care nu sunt deduse din fondurile proprii ale instituţiilor care acordă împrumuturi;

(7) toate celelalte active, cu excepţia situaţiilor în care sunt deduse din fondurile proprii.

2. Tratamentul descris mai jos se aplică elementelor extrabilanţiere, altele decât cele menţionate la alin. (3). Ele sunt în primul rând grupate în funcţie de gradele de risc prevăzute în Anexa II. Pentru elementele cu un grad ridicat de risc se ia în considerare valoarea totală, pentru elementele cu un grad mediu de risc se ia în calcul 50% din valoare, pentru elementele cu risc moderat/scăzut se ia în calcul 20% din valoare, în timp ce valoarea elementelor cu risc scăzut va fi stabilită la zero. A doua etapă constă în înmulţirea valorilor elementelor extrabilanţiere, ajustate în maniera descrisă mai sus, cu ponderările aferente contrapartidei, în conformitate cu tratamentul activelor menţionat la alin. (1) şi art. 44. În cazul vânzărilor de active şi a contractelor de răscumpărare şi a vânzărilor prin contracte forward prin agent, ponderările se referă la active şi nu la contrapartida într-o tranzacţie. Tranşele de capital subscris dar nevărsat la Fondul European de Investiţii pot fi ponderate la 20%.

3. Metodele prevăzute în Anexa III se aplică elementelor extrabilanţiere menţionate în Anexa IV, cu excepţia următoarelor:

— contracte tranzacţionate la bursele recunoscute,

— contracte privind cursul de schimb valutar (cu excepţia contractelor privind aurul) cu o scadenţă iniţială de 14 zile calendaristice sau mai puţin.

Până la data de 31 decembrie 2006, autorităţile competente din statele membre pot dispune derogări de la aplicarea metodelor prevăzute în Anexa III pentru contractele încheiate pe piaţa extrabursieră compensate printr-o casă de compensaţii, în cazul în care această casă are rol de contrapartidă juridică şi în care toţi participanţii acoperă integral şi zilnic riscurile pe care le prezintă la respectiva casă de compensaţii, oferind astfel o protecţie atât împotriva riscurilor curente, cât şi împotriva potenţialelor riscuri viitoare. Autorităţile competente trebuie să se asigure că garanţiile constituite acordă acelaşi nivel de protecţie ca şi garanţiile ce îndeplinesc condiţiile menţionate la alin. (1) lit. (a) pct. (7) şi că se elimină posibilitatea ca riscurile la care este expusă casa de compensaţii să crească peste valoarea de piaţă a garanţiilor respective. Statele membre comunică Comisiei modalitatea în care utilizează această opţiune.

4. În cazul în care elementele extrabilanţiere fac obiectul unei garanţii explicite, ele sunt ponderate ca şi cum ar fi fost contractate în contul garantului şi nu al contrapartidei. Când riscul ce rezultă dintr-o tranzacţie extrabilanţieră este garantat integral şi complet, respectându-se cerinţele autorităţilor competente, printr-un activ recunoscut ca garanţie la alin. (1) lit. (a) pct. (7) şi lit. (b) pct. (11), se va aplica o ponderare de 0% sau de 20%, în funcţie de garanţia respectivă.

Statele membre pot aplica o ponderare de 50% elementelor extrabilanţiere care constituie cauţiuni sau garanţii ce au caracter de substitut de credit şi care sunt garantate integral, conform cerinţelor autorităţilor competente, prin ipoteci ce îndeplinesc condiţiile prevăzute la alin. (1) lit. (c) pct. (1), cu condiţia ca garantul să beneficieze de un drept direct asupra garanţiei respective.

5. Dacă activele sau elementele extrabilanţiere fac obiectul unei ponderări mai mici, datorită existenţei unor garanţii explicite sau a unei garanţii colaterale acceptabile pentru autorităţile competente, ponderarea mai redusă se aplică numai părţii care este garantată sau care este acoperită integral de garanţia colaterală.

(17) Directiva Consiliului 93/22/CEE din 10 mai 1993 privind investiţiile în valori mobiliare (JO L 141, 11.06.1993, p. 27). Directiva a fost modificată ultima dată de Directiva 97/9/CE (JO L 84, 26.03.1997, p. 22).

Articolul 44

Ponderarea creanţelor la administraţiile regionale sau autorităţile locale din statele membre

1. Fără a aduce atingere art. 43 alin. (1) lit. (b), statele membre pot fixa o ponderare de 0% pentru propriile administraţii regionale sau autorităţi locale, în cazul în care, în planul riscurilor, nu există diferenţe între creanţele la acestea din urmă şi creanţele la guvernele centrale, datorită prerogativelor pe care le au administraţiile regionale şi autorităţile locale de a colecta venituri şi în conformitate cu unele acorduri instituţionale, al căror efect este acela de a reduce la zero posibilitatea de neîndeplinire a obligaţiilor de către acestea. O ponderare de 0% stabilită în conformitate cu aceste criterii se aplică creanţelor la administraţiile regionale sau locale în cauză şi elementelor extrabilanţiere deţinute în contul unor terţi, garantate de aceste administraţii regionale sau locale sau garantate, în conformitate cu cerinţele autorităţilor competente, printr-o garanţie sub forma de titluri de valoare emise de aceste administraţii regionale sau locale.

2. Statele membre înştiinţează Comisia în cazul în care consideră că o ponderare de 0% este justificată, ţinând cont de criteriile menţionate la art. (1). Comisia difuzează aceste informaţii. Alte state membre pot oferi instituţiilor de credit, sub supravegherea autorităţilor competente locale, posibilitatea de a aplica o ponderare de 0%, în cazul în care aceste instituţii au în derulare contracte cu guvernele regionale sau cu autorităţile locale respective, sau dacă deţin creanţe garantate de către acestea din urmă, inclusiv garanţii colaterale sub formă de titluri de valoare.

Articolul 45

Alte ponderări

1. Fără a aduce atingere art. 44, alin. (1), statele membre pot aplica o ponderare de 20% asupra unor active care sunt garantate, în conformitate cu cerinţele autorităţilor competente în cauză, cu titluri de valoare emise de către guvernele regionale sau autorităţile locale din Zona A, prin depozite la instituţiile de credit din Zona A, altele decât instituţia care a acordat împrumutul, sau prin certificate de depozit sau instrumente similare eliberate de instituţiile de credit respective.

2. Statele membre pot aplica o ponderare de 10% creanţelor la instituţiile specializate, pe pieţele inter-bancare şi pieţele datoriei publice din statele membre de origine şi sub supravegherea îndeaproape de către autorităţile competente, în situaţia în care activele respective sunt garantate integral, în conformitate cu cerinţele autorităţilor competente ale statelor membre de origine, printr-o combinaţie a activelor menţionate la art. 43 alin. (1) lit. (a) şi (b), recunoscute de acestea din urmă ca reprezentând o garanţie adecvată.

3. Statele membre aduc la cunoştinţa Comisiei toate dispoziţiile adoptate în conformitate cu alin. (1) şi (2), precum şi motivele care au stat la baza acestora. Comisia transmite aceste informaţii statelor membre. Comisia trebuie să examineze periodic implicaţiile acestor dispoziţii, pentru a se asigura că nu sunt de natură să denatureze regulile concurenţei.

Articolul 46

Organele administrative şi întreprinderi cu scop necomercial

În scopurile art. 43 alin. (1) lit. (b), autorităţile competente pot include în conceptul de administraţii regionale şi autorităţi locale şi organismele administrative cu scop necomercial care răspund în faţa administraţiilor regionale sau autorităţilor locale sau în faţa autorităţilor care, potrivit opiniei autorităţilor competente, au aceleaşi responsabilităţi ca şi autorităţile regionale şi locale.

Autorităţile competente pot de asemenea include în conceptul de administraţii regionale şi autorităţi locale bisericile şi comunităţile religioase constituite, conform dreptului public, ca persoană juridică, în măsura în care percep impozite în conformitate cu legislaţia care le conferă acest drept. Cu toate acestea, în acest caz nu se mai aplică opţiunea prevăzută la art. 44.

Articolul 47

Nivelul ratei de solvabilitate

1. Instituţiile de credit trebuie să-şi menţină permanent rata definită la art. 40 la un nivel de cel puţin 8%.

2. Fără a aduce atingere alin. (1), autorităţile competente pot prevedea rate minime superioare, după cum consideră necesar.

3. În cazul în care rata de solvabilitate scade sub 8%, autorităţile competente veghează ca instituţia de credit respectivă să adopte măsurile adecvate pentru a restabili, cât mai curând posibil, rata la nivelul minim stabilit.

Secţiunea 3

Expuneri semnificative

Articolul 48

Notificarea expunerilor semnificative

1. Expunerea unei instituţii de credit faţă de un client sau un grup de clienţi aflaţi în legătură este considerată a fi o expunere semnificativă dacă valoarea acesteia este echivalentă cu sau depăşeşte 10% din fondurile proprii.

2. O instituţie de credit trebuie să aducă la cunoştinţa autorităţilor competente orice expunere semnificativă în sensul alin. (1). Statele membre dispun ca notificarea să se facă, la alegerea lor, conform uneia din următoarele două metode:

— notificarea tuturor expunerilor semnificative cel puţin o dată pe an, împreună cu alte notificări pe parcursul anului referitoare la noi expuneri semnificative, precum şi la orice creştere a expunerilor semnificative de cel puţin 20% în comparaţie cu valorile comunicate în rapoartele precedente,

— notificarea tuturor expunerilor semnificative de cel puţin patru ori pe an.

3. Expunerile exceptate în sensul art. 49 alin. (7) lit. (a), (b), (c), (d), (f), (g) şi (h) nu trebuie totuşi raportate în conformitate cu alin. (2). Frecvenţa rapoartelor stabilită la liniuţa a doua din alin. (2) poate fi redusă la două rapoarte pe an pentru expunerile menţionate la art. 49 alin. (7) lit. (e) şi (i), şi de asemenea la alin. (8), (9) şi (10).

4. Autorităţile competente solicită fiecărei instituţii de credit să aplice proceduri administrative şi contabile sănătoase, precum şi mecanisme de control intern adecvate, în scopul de identifica şi a înregistra toate expunerile semnificative şi modificările ulterioare ale acestora, după cum este definit şi solicitat prin prezenta directivă, precum şi pentru a supraveghea aceste expuneri în lumina politicilor fiecărei instituţii de credit în materie de risc.

În cazul în care o instituţie de credit invocă alin. (3), aceasta trebuie să ţină o evidenţă a motivelor pentru care a invocat dispoziţiile respective timp de cel puţin 1 an după evenimentul care a dat naştere la o situaţie de derogare, astfel încât autorităţile competente să poată stabili dacă această solicitare este justificată.

Articolul 49

Limitarea expunerilor semnificative

1 .O instituţie de credit nu poate să îşi asume, faţă de un client sau un grup de clienţi aflaţi în legătură, riscuri care să depăşească 25% din fondurile proprii ale instituţiei respective.

2. În cazul în care clientul sau grupul de clienţi aflaţi în legătură constituie societatea mamă sau filiala unei instituţii de credit şi/sau ale uneia sau mai multor filiale ale societăţii mamă respective, procentajul prevăzut la alin. (1) se reduce la 20%. Cu toate acestea, statele membre pot scuti expunerile faţă de asemenea clienţi de la aplicarea limitei

de 20%, în cazul în care se prevede supravegherea specifică a acestor riscuri prin alte măsuri sau proceduri. Statele membre trebuie să înştiinţeze Comisia şi Comitetul consultativ bancar în legătură cu conţinutul măsurilor sau procedurilor respective.

3. O instituţie de credit nu poate să îşi asume expuneri semnificative care în total depăşesc 800% din fondurile sale proprii.

4. Statele membre pot impune limite mai stricte decât cele prevăzute la alin. (1), (2) şi (3).

5. Orice instituţie de credit trebuie să respecte permanent limitele prevăzute la alin. (1), (2) şi (3) referitoare la expuneri. În cazul în care, într-un caz excepţional, expunerile depăşesc limitele respective, situaţia trebuie imediat comunicată autorităţilor competente care, dacă acest lucru se justifică, vor acorda instituţiei de credit o perioadă de timp limitată pentru a respecta limitele respective.

6. Statele membre pot acorda scutiri totale sau parţiale de la aplicarea alin. (1), (2) şi (3) referitoare la riscurile asumate de către o instituţie de credit faţă de societatea mamă, faţă de filiale ale societăţii mamă respective sau faţă de propriile sale filiale, în măsura în care aceste întreprinderi sunt incluse în supravegherea pe bază consolidată la care este supusă şi instituţia de credit, în conformitate cu dispoziţiile prezentei directive sau cu alte standarde echivalente în vigoare într-o ţară terţă.

7. Statele membre pot să scutească total sau parţial de la aplicarea alin. (1), (2) şi (3) următoarele riscuri:

(a) active reprezentând creanţe la administraţiile centrale şi la băncile centrale din Zona A;

(b) active reprezentând creanţe la Comunităţile Europene;

(c) active reprezentând creanţe care sunt garantate în mod expres de administraţiile centrale sau de băncile centrale din Zona A sau de către Comunităţile Europene;

(d) alte expuneri care pot fi atribuite administraţiilor centrale sau băncilor centrale din Zona A sau Comunităţilor Europene, sau garantate de acestea;

(e) active reprezentând creanţe şi riscuri la administraţiile centrale sau băncile centrale din Zona B, care sunt exprimate şi, după caz, finanţate în moneda naţională a debitorilor;

(f) active şi alte expuneri garantate, în conformitate cu cerinţele autorităţilor competente, cu valori mobiliare emise de administraţiile centrale sau de băncile centrale din Zona A sau valori mobiliare emise de către Comunităţile Europene sau de către autorităţile regionale sau locale ale statelor membre, la care se aplică o ponderare de 0% în materie de solvabilitate, în conformitate cu art. 44;

(g) active şi expuneri garantate, în conformitate cu dispoziţiile autorităţilor competente, cu depozite în numerar constituite la împrumutător sau la instituţia de credit care este societatea mamă sau o filială a împrumutătorului;

(h) active şi expuneri garantate, în conformitate cu cerinţele autorităţilor competente, cu certificate de depozit emise de către împrumutător sau de către o instituţie de credit care este societatea mamă sau o filială a instituţiei de credit şi depuse la una dintre acestea;

(i) active reprezentând creanţe la instituţii de credit, precum şi alte expuneri la acestea, cu o scadenţă de cel mult un an şi care nu constituie fonduri proprii ale instituţiilor respective;

(j) active reprezentând creanţe şi expuneri la alte instituţii decât instituţiile de credit, dar care îndeplinesc condiţiile prevăzute la art. 45 alin. (2), cu o scadenţă de cel mult un an şi garantate în conformitate cu acelaşi alineat;

(k) facturi comerciale şi alte facturi similare, cu o scadenţă de cel mult un an, cu semnătura altor instituţii de credit;

(l) titluri de creanţă, conform definiţiei de la art. 22 alin. (4) din Directiva 85/611/CEE;

(m) până la o coordonare ulterioară, participaţiile la societăţile de asigurare menţionate la art. 51 alin. (3), până la un nivel de 40% din fondurile proprii ale instituţiei de credit care dobândeşte participaţia respectivă;

(n) active reprezentând creanţe la instituţiile de credit regionale sau centrale cu care creditorul este asociat în cadrul unei reţele, în conformitate cu dispoziţiile legale şi obligatorii şi care sunt responsabile, în conformitate cu aceste dispoziţii, cu efectuarea operaţiunilor de compensare în numerar în cadrul reţelei respective;

(o) expunerile garantate, în conformitate cu cerinţele autorităţilor competente, cu valori mobiliare, altele decât cele menţionate la lit. (f), cu condiţia ca valorile mobiliare respective să nu fie emise de către însăşi instituţia de credit, societatea mamă a acesteia sau una dintre filialele acestora, sau de către clientul respectiv sau grupul de clienţi aflaţi în legătură. Valorile mobiliare constituite ca garanţii trebuie evaluate la preţul pieţei, ele trebuie să aibă valori care să depăşească expunerile garantate şi trebuie fie tranzacţionate la o bursă, fie negociabile efectiv şi cotate în mod regulat pe o piaţă care funcţionează prin intermediul unor agenţi profesionişti recunoscuţi şi care veghează, în conformitate cu cerinţele autorităţilor competente din statul membru de origine al instituţiei de credit, la stabilirea unui preţ obiectiv, astfel încât valoarea suplimentară a valorilor mobiliare să poată fi verificată oricând. Valoarea suplimentară necesară este de 100%; cu toate acestea, ea se ridică la 150% în cazul acţiunilor şi la 50% în cazul titlurilor de creanţă emise de instituţiile de credit, de autorităţile regionale sau locale din statele membre altele decât cele prevăzute la art. 44, şi în cazul titlurilor de creanţă emise de BEI şi de băncile multilaterale de dezvoltare. Valorile mobiliare constituite ca garanţii nu pot să reprezinte fonduri proprii ale instituţiilor de credit;

(p) împrumuturi garantate, în conformitate cu cerinţele autorităţilor competente, prin ipoteci constituite asupra locuinţelor sau prin acţiuni la societăţile imobiliare finlandeze, care funcţionează în conformitate cu Legea finlandeză a societăţilor imobiliare din 1991 sau în conformitate cu legislaţia ulterioară echivalentă, precum şi tranzacţiile de închiriere, în cadrul cărora locatorul deţine integral proprietatea asupra locuinţei date cu chirie atâta vreme cât locatarul nu îşi exercită opţiunea de cumpărare, în toate aceste situaţii reprezentând până la 50% din valoarea proprietăţii imobiliare respective. Valoarea locuinţei se calculează, în conformitate cu cerinţele autorităţilor competente, pe baza normelor stricte de evaluare prevăzute de legile, reglementările sau dispoziţiile administrative. Evaluarea se face cel puţin o dată pe an. În scopurile acestui punct, prin locuinţă se înţelege locuinţa care urmează să fie ocupată sau închiriată de persoana care ia cu împrumut;

(q) 50% din elementele extrabilanţiere care prezintă un grad de risc mediu/scăzut menţionate în Anexa II;

(r) sub rezerva avizului autorităţilor competente, garanţiile, altele decât garanţiile pentru credite, care au un temei legal sau sunt bazate pe o reglementare şi care sunt acordate membrilor de către societăţile de garanţie mutuală care au statut de instituţii de credit, sub rezerva unei ponderări de 20% din valoarea acestora.

Statele membre informează Comisia în situaţia în care utilizează această opţiune, pentru a demonstra că aceasta nu denaturează regulile concurenţei;

(s) elementele extrabilanţiere care prezintă un grad de risc scăzut menţionate în Anexa II, în măsura în care există un acord încheiat cu un client sau un grup de clienţi aflaţi în legătură, în sensul căruia riscul nu poate fi suportat decât dacă se constată că nu va determina depăşirea limitelor impuse în alin. (1), (2) şi (3).

8. În sensul alin. (1), (2) şi (3), statele membre pot aplica o ponderare de 20% activelor care reprezintă creanţe la autorităţile regionale şi locale din statele membre, precum şi altor expuneri legate de, sau garantate de, autorităţile respective; sub rezerva art. 44, statele membre pot totuşi reduce ponderarea respectivă la 0%.

9. În sensul alin. (1), (2) şi (3), statele membre pot aplica o ponderare de 20% activelor care reprezintă creanţe şi expuneri la instituţiile de credit care au scadenţe de cel puţin un an şi de cel mult trei ani, precum şi o ponderare de 50% activelor care reprezintă creanţe la instituţiile de credit cu o scadenţă de cel puţin trei ani, cu condiţia ca aceste creanţe să fie reprezentate de instrumente de debit emise de o instituţie de credit şi ca instrumentele respective să fie, după părerea autorităţilor competente, efectiv negociabile pe o piaţă care să includă operatori profesionişti şi să fie cotate zilnic pe piaţa respectivă sau cu condiţia ca emiterea instrumentelor respective să fi fost autorizată de autorităţile competente din statul membru de origine ale instituţiei de credit care a emis instrumentele respective. În nici un caz, nici unul dintre aceste elemente nu trebuie să reprezinte fonduri proprii.

10. Prin derogare de la alin. (7) lit. (i) şi alin. (9), statele membre pot aplica o ponderare de 20% activelor care constituie creanţe sau alte expuneri la instituţiile de credit, indiferent de scadenţă.

11. În cazul în care expunerea la un client este garantată de către un terţ sau prin constituirea unei garanţii sub formă de valori mobiliare emise de un terţ în condiţiile prevăzute la alin. (7) lit. (o), statele membre pot:

— să trateze expunerile ca fiind asumate de către terţ şi nu de client, dacă riscul respectiv este garantat direct şi necondiţionat de terţul respectiv, în conformitate cu cerinţele autorităţilor competente,

— să trateze expunerile ca fiind asumate de către terţ şi nu de client, dacă riscul definit la alin. (7) lit. (o) este garantat prin constituirea unei garanţii, în condiţiile menţionate la alineatul respectiv.

12. Cel târziu până la data de 1 ianuarie 1999, pe baza unui raport înaintat de Comisie, Consiliul trebuie să analizeze tratamentul riscurilor inter-bancare prevăzute la alin. (7) lit. (i), precum şi alin. (9) şi (10). Consiliul decide, la propunerea Comisiei, asupra oricăror modificări care pot fi efectuate.

Articolul 50

Supravegherea pe bază consolidată sau neconsolidată a expunerilor semnificative

1. În cazul în care instituţia de credit nu este nici societate mamă, nici filială, respectarea obligaţiilor impuse la art. 48 şi 49 sau în orice altă reglementare a Comunităţii aplicabilă în acest domeniu, este supravegheată pe bază neconsolidată.

2. În celelalte situaţii, respectarea obligaţiilor impuse la art. 48 şi 49 sau în orice altă reglementare a Comunităţii aplicabilă în acest domeniu este supravegheată pe bază consolidată, în conformitate cu art. 52-56.

3. Statele membre pot renunţa la supravegherea pe bază individuală sau sub-consolidată a respectării obligaţiilor impuse la art. 48 şi 49 sau prin orice altă dispoziţie comunitară aplicabilă în acest domeniu de către o instituţie de credit care, în calitate de societate mamă, este supusă supravegherii pe bază consolidată, precum şi de către orice filială a unei asemenea instituţii de credit care este supusă autorizării şi supravegherii lor şi care este inclusă în supravegherea pe bază consolidată.

Statele membre pot renunţa, de asemenea, la supravegherea de acest gen, în cazul în care societatea mamă este un holding financiar constituit în acelaşi stat membru ca şi instituţia de credit, cu condiţia ca societatea respectivă să fie supusă aceleiaşi supravegheri ca şi instituţiile de credit.

În situaţiile la care se face referire în primul şi al doilea paragraf, trebuie luate măsuri pentru a asigura repartiţia adecvată a riscului în cadrul grupului.

Secţiunea 4

Participaţii semnificative în afara sectorului financiar

Articolul 51

Limitarea participaţiilor calificate nefinanciare

1. Nici o instituţie de credit nu poate deţine o participaţie calificată care să depăşească 15% din fondurile sale proprii la o societate care nu este nici instituţie de credit, nici instituţie financiară şi nici o societate care să desfăşoare una dintre activităţile menţionate la art. 43 alin. (2) lit. (f) al doilea paragraf din Directiva 86/635/CEE.

2. Suma totală a participaţiilor calificate ale unei instituţii de credit la societăţi, altele decât instituţiile de credit, instituţiile financiare sau societăţile care desfăşoară activităţile menţionate în al doilea paragraf de la art. 43 alin. (2) lit. (f) din Directiva 86/635/CEE nu poate depăşi 60% din fondurile sale proprii.

3. Statele membre nu sunt obligate să aplice limitele prevăzute la alin. (1) şi (2) la participaţiile la societăţi de asigurare definite în Directivele 73/239/CEE ([18]) şi 79/267/CEE ([19]).

4. Acţiunile deţinute temporar în cursul unei operaţiuni de asistenţă financiară pentru reorganizarea sau salvarea unei întreprinderi sau pe durata preluării unei emisiuni de titluri de către o instituţie în numele altor instituţii nu se

consideră participaţii calificate la calcularea limitelor prevăzute la alin. (1) şi (2). Acţiunile care nu constituie active fixe financiare în sensul art. 35 alin. (2) din Directiva 86/635/CEE nu se includ în această categorie.

5. Limitele prevăzute la alin. (1) şi (2) pot fi depăşite numai în situaţii excepţionale. În asemenea situaţii, totuşi, autorităţile competente pot solicita unei instituţii de credit fie să îşi majoreze fondurile proprii, fie să ia alte măsuri echivalente.
6. Statele membre pot să dispună ca autorităţile competente să nu aplice limitele menţionate la alin. (1) şi (2), în cazul în care prevăd ca excedentele de participări calificate ale unei instituţii de credit în raport cu limitele respective să fie acoperite 100% de către fondurile proprii şi ca aceste fonduri proprii să nu fie luate în considerare la calcularea ratei de solvabilitate. În cazul în care sunt depăşite ambele limite stabilitate la alin. (1) şi (2), valoarea care trebuie acoperită de fondurile proprii trebuie să fie excedentul cel mai mare.

([18]) Prima Directivă a Consiliului 73/239/CEE din 24 iulie 1973 privind coordonarea legilor, reglementărilor şi dispoziţiilor administrative referitoare la iniţierea şi exercitarea activităţii de asigurare directă, alta decât asigurările de viaţă (JO L 228, 16.08.1973, p. 3). Directiva a fost modificată ultima dată de Directiva 95/26/CE.

([19]) Prima Directivă a Consiliului 79/267/CEE din 5 martie 1979 privind coordonarea legilor, reglementărilor şi dispoziţiilor administrative referitoare la accesul la iniţierea şi exercitarea activităţii de asigurare de viaţă directă (JO L 63, 13.03.1979, p. 1). Directiva a fost modificată ultima dată de Directiva 95/26/CE.

Capitolul 3

Supravegherea pe bază consolidată

Articolul 52

Supravegherea pe bază consolidată a instituţiilor de credit

1. Fiecare instituţie de credit care are ca filială o altă instituţie de credit sau o instituţie financiară de alt gen sau care deţine participaţii la astfel de instituţii face obiectul, în măsura şi în modalitatea indicată la art. 54, supravegherii pe baza situaţiei financiare consolidate. Acest tip de supraveghere se exercită cel puţin în domeniile prevăzute la alin. (5) şi (6).

2. Fiecare instituţie de credit a cărei societate mamă este un holding financiar se supune, în măsura şi în modalitatea indicată la art. 54, supravegherii pe baza situaţiei financiare consolidate holdingului financiar respectiv. Acest gen de supraveghere este exercitată cel puţin în domeniile indicate la alin. (5) şi (6). Consolidarea situaţiei financiare a holdingului financiar nu implică în nici un fel faptul că autorităţile competente sunt obligate să supravegheze în mod individual societatea respectivă.
3. Statele membre sau autorităţile competente responsabile cu exercitarea supravegherii pe bază consolidată în conformitate cu art. 53 pot decide, în cazurile menţionate mai jos, ca o instituţie de credit, instituţie financiară sau o societate de servicii bancare auxiliare care este filială sau la care se deţine o participaţie, să nu fie luată în considerare în procesul de consolidare:

— în cazul în care societatea care ar trebui luată în considerare în procesul de consolidare este situată într-o ţară terţă unde există obstacole de natură juridică în calea transferului de informaţii necesare,

— în cazul în care societatea care ar trebui inclusă nu prezintă, după părerea autorităţilor competente, decât un interes neglijabil în ceea ce priveşte obiectivele supravegherii instituţiilor de credit şi, în orice caz, dacă totalul bilanţului societăţii care ar trebui inclusă este inferior celei mai mici dintre următoarele două valori: 10 milioane EUR sau 1% din totalul bilanţului societăţii mamă sau al societăţii care deţine participaţia respectivă. Dacă mai multe societăţi îndeplinesc criteriile de mai sus, ele trebuie totuşi incluse în consolidare, în măsura în care ansamblul acestor societăţi prezintă un interes neglijabil în ceea ce priveşte obiectivele menţionate anterior,

sau

— dacă, în opinia autorităţilor competente responsabile cu exercitarea supravegherii pe bază consolidată, consolidarea situaţiei financiare a societăţii care ar trebui inclusă este inadecvată sau poate induce în eroare, în ceea ce priveşte realizarea obiectivului de supraveghere a instituţiilor de credit.

4. În cazul în care autorităţile competente ale unui stat membru nu includ filiala unei instituţii de credit în supravegherea pe bază consolidată într-una dintre situaţiile prevăzute la cea de-a doua şi a treia liniuţă de la alin. (3), autorităţile competente din statul membru unde este localizată filiala instituţiei de credit respective pot solicita societăţii mamă informaţii care să poată facilita procesul de supraveghere a instituţiei de credit respective.

5. Supravegherea solvabilităţii şi adecvarea fondurilor proprii pentru a acoperi riscurile de piaţă şi pentru a controla expunerile semnificative se exercită pe bază consolidată în conformitate cu prezentul articol şi cu art. 53-56. Statele membre adoptă orice măsuri necesare, după caz, pentru a include şi holdingurile financiare în procesul de supraveghere pe bază consolidată, în conformitate cu alin. (2).

Respectarea limitelor impuse la art. 51 alin. (1) şi (2) se supervizează şi se controlează pe baza situaţiei financiare consolidate sau sub-consolidate a instituţiei de credit.

6. Autorităţile competente se asigură că toate societăţile ce intră în sfera supravegherii pe bază consolidată exercitată asupra unei instituţii de credit în aplicarea alin. (1) şi (2) dispun de mecanisme de control intern adecvate pentru furnizarea de date şi informaţii relevante pentru procesul de supraveghere pe bază consolidată.

7. Fără a aduce atingere dispoziţiilor specifice din alte directive, statele membre pot renunţa la aplicarea, pe bază individuală şi neconsolidată, a regulilor prevăzute la alin. (5) unei instituţii de credit care, în calitate de societate mamă, face obiectul supravegherii pe bază consolidată, precum şi oricărei filiale a unei asemenea instituţii de credit care este supusă autorizării şi supravegherii şi care este inclusă în procesul de supraveghere pe bază consolidată a instituţiei de credit, care este societatea mamă. Aceeaşi opţiune de exceptare este valabilă şi în cazul în care societatea mamă este un holding financiar care îşi are sediul central în acelaşi stat membru ca şi instituţia de credit respectivă, cu condiţia să fie supusă aceluiaşi proces de supraveghere ca cel exercitat asupra instituţiilor de credit şi, în special, să respecte normele prevăzute la alin. (5).

În ambele cazuri prevăzute la primul paragraf, trebuie luate măsuri pentru a asigura distribuirea corespunzătoare a capitalului în cadrul grupului bancar respectiv.

În cazul în care autorităţile competente respective aplică aceste reguli în mod individual instituţiilor de credit, ele pot aplica, în scopul calculării fondurilor proprii, dispoziţia din ultimul paragraf de la art. 3 alin. (2).

8. În cazul în care instituţia de credit a cărei societate mamă este o instituţie de credit a fost autorizată şi este situată într-un alt stat membru, autorităţile competente care au acordat autorizaţia trebuie să aplice instituţiei normele prevăzute la alin. (5) pe bază individuală sau, după caz, sub-consolidată.

9. Fără a aduce atingere cerinţelor de la alin. (8), autorităţile competente responsabile cu autorizarea filialelor unei societăţi mamă care sunt instituţii de credit au posibilitatea ca, prin acord bilateral, să-şi delege responsabilităţile de supraveghere autorităţilor competente care au autorizat şi care monitorizează societatea mamă, astfel încât acestea să-şi asume responsabilitatea supravegherii filialei respective, în conformitate cu dispoziţiile prezentei directive. Comisia trebuie informată în legătură cu existenţa şi conţinutul acestor acorduri. La rândul său, Comisia înaintează astfel de informaţii autorităţilor competente din celelalte state membre, precum şi Comitetului bancar consultativ.

10. Statele membre prevăd posibilitatea ca autorităţile lor competente responsabile cu exercitarea supravegherii pe bază consolidată să poată solicita filialelor unei instituţii de credit sau unei societăţi financiare de tip holding care nu sunt incluse în obiectivul supravegherii pe bază consolidată, informaţiile prevăzute la art. 55. În această situaţie, se aplică procedurile de transmitere şi verificare a informaţiilor prevăzute în articolul menţionat.

Articolul 53

Autorităţile competente responsabile cu supravegherea pe bază consolidată

1. În cazul în care societatea mamă este o instituţie de credit, supravegherea pe bază consolidată se exercită de către autorităţile competente care au autorizat-o în conformitate cu art. 4.

2. În cazul în care societatea mamă a unei instituţii de credit este un holding financiar, supravegherea pe bază consolidată se exercită de către autorităţile competente care au autorizat instituţia de credit respectivă, în conformitate cu art. 4.

Cu toate acestea, dacă instituţiile de credit autorizate în două sau mai multe state membre au ca societate mamă acelaşi holding financiar, supravegherea pe bază consolidată se exercită de către autorităţile competente ale instituţiei de credit autorizate în statul membru în care holdingul financiar respectiv a fost constituit.

În cazul în care în statul membru în care a fost constituit holdingul financiar nu a fost autorizată nici o filială a unei instituţii de credit, autorităţile competente din statele membre în cauză (inclusiv autorităţile din statul membru unde a fost constituit holdingul financiar) caută să convină căreia dintre ele îi revine sarcina de a exercita supravegherea pe bază consolidată. În absenţa unui acord de acest gen, supravegherea pe bază consolidată se exercită de autorităţile competente care au autorizat instituţia de credit cu cel mai mare total bilanţier; dacă acest total este similar, supravegherea pe bază consolidată se exercită de autoritatea competentă care a acordat prima autorizaţia menţionată la art. 4.

3. Autorităţile competente în cauză pot renunţa de comun acord la normele prevăzute în primul şi al doilea paragraf de la alin. (2).

4. Acordurile prevăzute în al treilea paragraf de la alin. (2), precum şi la alin. (3) trebuie să prevadă proceduri de cooperare şi de transmitere a informaţiilor, astfel încât să fie îndeplinite obiectivele procesului de supraveghere.

6. În cazul în care în cadrul unui stat membru există mai multe autorităţi competente cu exercitarea supravegherii prudenţiale a instituţiilor de credit şi a instituţiilor financiare, statele membre trebuie să întreprindă măsurile necesare pentru a organiza coordonarea autorităţilor respective.

Articolul 54

Forma şi dimensiunile consolidării

1. Autorităţile competente responsabile cu supravegherea pe bază consolidată trebuie să solicite, în scopurile supravegherii, consolidarea integrală a tuturor instituţiilor de credit şi a instituţiilor financiare care sunt filiale ale unei societăţi mamă.

Totuşi, se poate prevedea o consolidare proporţională în cazul în care, în opinia autorităţilor competente, răspunderea unei societăţi mamă care deţine o parte din capital este limitată la acea parte de capital, dat fiind faptul că ceilalţi acţionari sau membri au o solvabilitate satisfăcătoare. Răspunderea celorlalţi acţionari şi membri trebuie stabilită clar, dacă este necesar, chiar prin angajamente semnate oficial.

2. Autorităţile competente responsabile cu exercitarea supravegherii pe bază consolidată trebuie, în scopurile supravegherii, să solicite consolidarea proporţională a participaţiilor deţinute la instituţii de credit şi instituţii financiare gestionate de către o societate inclusă în consolidare împreună cu una sau mai multe societăţi care nu sunt incluse în consolidare, atunci când răspunderea societăţilor respective este limitată la partea de capital pe care o deţin.

3. În cazul existenţei unor participaţii sau a altor legături prin intermediul capitalului, altele decât cele menţionate la alin. (1) şi (2), autorităţile competente trebuie să stabilească dacă şi în ce mod se face consolidarea. Autorităţile competente pot permite sau solicita în special utilizarea metodei echivalării. Totuşi, această metodă nu reprezintă o includere a societăţilor respective în supravegherea pe bază consolidată.

4. Fără a aduce atingere alin. (1), (2) şi (3), autorităţile competente stabilesc dacă şi cum se face consolidarea în următoarele cazuri:

— dacă, în opinia autorităţilor competente, o instituţie de credit exercită o influenţă semnificativă asupra uneia sau mai multor instituţii de credit sau instituţii financiare, fără a deţine însă o participaţie sau alte legături prin intermediul capitalului la instituţiile respective,

— dacă două sau mai multe instituţii de credit sau instituţii financiare se află sub o conducere unică, fără ca acest lucru să se facă în baza unui contract sau a unui contract de asociere,

— dacă două sau mai multe instituţii de credit sau instituţii financiare au organisme administrative, de conducere sau de control formate în cea mai mare parte din aceleaşi persoane.

Autorităţile competente pot, în special, permite sau solicita utilizarea metodei prevăzute la art. 12 din Directiva 83/349/CEE. Metoda respectivă nu înseamnă includerea societăţilor respective în supravegherea consolidată.

5. În cazul în care se solicită supravegherea pe bază consolidată, în conformitate cu art. 52 alin. (1) şi (2), societăţile prestatoare de servicii bancare auxiliare se includ şi ele în procesul de consolidare în cazurile şi potrivit metodelor prevăzute la alin. (1)-(4) din prezentul articol.

Articolul 55

Informaţiile care trebuie furnizate de holdingurile cu activitate mixtă şi de filialele acestora

1. Până la o coordonarea ulterioară a metodelor de consolidare, statele membre prevăd ca, în cazul în care societatea mamă a uneia sau mai multor instituţii de credit este un holding cu activitate mixtă, autorităţile competente responsabile cu autorizarea şi supravegherea instituţiilor de credit respective să solicite, luând legătura cu respectivul holding cu activitate mixtă şi cu filialele acestuia, fie direct, fie prin intermediul filialelor instituţiei de credit, furnizarea oricăror informaţii care ar putea relevante în scopul supravegherii filialelor instituţiei de credit.

2. Statele membre prevăd ca autorităţile lor competente să poată efectua ele însele sau prin inspectori externi verificări la faţa locului pentru a verifica informaţiile primite de la holdingurile cu activitate mixtă şi de la filialele acestora. În cazul în care un holding cu activitate mixtă sau una dintre filialele acestuia este o societate de asigurare, poate fi utilizată şi procedura prevăzută la art. 56 alin. (4). În cazul în care un holding cu activitate mixtă sau una dintre filialele acesteia este situată într-un stat membru altul decât cel în care se află filiala instituţiei de credit, verificarea la faţa locului a informaţiilor se face în conformitate cu procedura prevăzută la art. 56 alin. (7).

Articolul 56

Măsuri de facilitare a supravegherii pe bază consolidată

1. Statele membre adoptă măsurile necesare pentru a se asigura că nu există obstacole de natură juridică care să împiedice societăţile incluse în sfera supravegherii pe bază consolidată, holdingurile cu activitate mixtă şi filialele acestora, sau filialele din categoria celor prevăzute la art. 52 alin. (10), să facă schimb de informaţii care pot fi importante pentru procesul de supraveghere, în conformitate cu art. 52-55 şi cu prezentul articol.

2. În cazul în care o societate mamă şi oricare dintre filialele acesteia care sunt instituţii de credit, sunt situate în state membre diferite, autorităţile competente din fiecare stat membru fac schimb de informaţii ce pot permite sau facilita exercitarea supravegherii pe bază consolidată.

În cazul în care autorităţile competente din statul membru unde se află societatea mamă nu exercită ele însele activităţi de supraveghere pe bază consolidată în conformitate cu art. 53, acestea pot fi invitate de către autorităţile competente responsabile cu exercitarea procesului de supraveghere să solicite societăţii mamă orice informaţie care ar putea fi importantă pentru supravegherea pe bază consolidată şi să transmită aceste informaţii autorităţilor respective.

3. Statele membre autorizează, între autorităţile lor competente, schimbul de informaţii prevăzute la alin. (2), plecând de la premisa că, în cazul holdingurilor financiare, instituţiilor financiare sau societăţilor de prestări servicii bancare auxiliare, colectarea sau deţinerea de informaţii nu implică în nici un fel obligaţia autorităţilor competente de a exercita o funcţie de supraveghere individuală a instituţiilor sau societăţilor respective.

În mod similar, statele membre îşi autorizează autorităţile competente să iniţieze schimbul de informaţii prevăzut la art. 55 plecând de la premisa că respectiva colectare sau deţinere de informaţii nu implică în nici un fel obligaţia autorităţilor competente de a juca un rol de supraveghere a holdingurilor cu activitate mixtă sau a filialelor acestora care nu sunt instituţii de credit, sau a filialelor din categoria celor prevăzute la art. 52 alin. (10).

4. În cazul în care o instituţie de credit, un holding financiar sau un holding cu activitate mixtă controlează una sau mai multe filiale care sunt societăţi de asigurare sau alte societăţi care oferă servicii de investiţii care sunt supuse autorizării, autorităţile competente şi autorităţile cărora li s-a încredinţat responsabilitatea publică de supraveghere a societăţilor de asigurare sau a societăţilor care oferă servicii de investiţii trebuie să colaboreze îndeaproape. Fără a

aduce atingere responsabilităţilor pe care le au fiecare, aceste autorităţi trebuie să-şi ofere reciproc orice informaţie care poate simplifica îndeplinirea sarcinilor şi, de asemenea, pentru a permite supravegherea activităţii şi a situaţiei financiare generale a societăţilor pe care le supraveghează.

5. Informaţiile primite în cadrul procesului de supraveghere pe bază consolidată şi, în special, orice schimb de informaţii între autorităţile competente prevăzut în prezenta directivă sunt reglementate prin condiţiile respectării secretului profesional definit la art. 30.

6. Autorităţile competente responsabile cu supravegherea pe bază consolidată trebuie să întocmească liste ale holdingurilor financiare la care se face referire la art. 52 alin. (2). Aceste liste trebuie comunicate autorităţilor competente din celelalte state membre, precum şi Comisiei.

7. În cazul în care, în aplicarea prezentei directive, autorităţile competente dintr-un stat membru doresc, în anumite cazuri, să verifice informaţiile referitoare la o instituţie de credit, un holding financiar, o instituţie financiară, o societate de prestări servicii bancare auxiliare, un holding cu activitate mixtă, o filială din categoria celor prevăzute la art. 55 sau o filială din categoria celor prevăzute la art. 52 alin. (10), situate într-un alt stat membru, aceste autorităţi trebuie să solicite autorităţilor competente din celălalt stat membru să facă verificarea respectivă. Autorităţile care primesc o astfel de solicitare trebuie, în cadrul competenţelor lor, să dea curs acestei cereri, procedând la efectuarea verificărilor respective ele însele sau permiţând autorităţilor care au făcut solicitarea să facă verificarea sau permiţând unui auditor sau expert să o facă.

8. Fără a aduce atingere dispoziţiilor din dreptul penal, statele membre trebuie să vegheze ca penalităţi sau măsuri menite să pună capăt încălcărilor constatate sau cauzelor acestora să poată fi impuse holdingurilor financiare şi holdingurilor cu activitate mixtă sau directorilor acestora care încalcă legile, reglementările şi dispoziţiile administrative adoptate pentru a pune în aplicare art. 52-55, precum şi prezentul articol. În unele cazuri, astfel de măsuri pot să necesite intervenţia instanţei. Autorităţile competente colaborează îndeaproape pentru a se asigura că sancţiunile menţionate anterior sau măsurile respective produc efectele dorite, în special atunci când administraţia centrală sau clădirea principală a unui holding financiar sau a unui holding cu activitate mixtă se află în altă parte decât sediul central.

TITLUL VI

COMITETUL BANCAR CONSULTATIV

Articolul 57

Componenţa şi sarcinile Comitetului bancar consultativ

1. Un Comitet bancar consultativ al autorităţilor competente din statele membre se instituie pe lângă Comisie.

2. Sarcinile Comitetului bancar consultativ sunt de a asista Comisia în punerea în aplicare în mod corespunzător a prezentei directive. De asemenea, acest Comitet consultativ îndeplineşte sarcinile prevăzute în prezenta directivă şi acordă asistenţă Comisiei la elaborarea propunerilor către Consiliu referitoare la coordonarea ulterioară în sfera instituţiilor de credit.

3. Comitetul bancar consultativ nu răspunde de probleme concrete legate de instituţiile de credit individuale.

4. Comitetul bancar consultativ este format din cel mult trei reprezentanţi ai fiecărui stat membru, precum şi din reprezentanţi ai Comisiei. Din când în când, aceşti reprezentanţi pot fi însoţiţi şi de consultanţi, cu condiţia aprobării prealabile a Comitetului. Comitetul poate de asemenea invita personal calificat şi specialişti să participe la şedinţele sale de lucru. Secretariatul este asigurat de către Comisie.

5. Comitetul bancar consultativ îşi adoptă propriul regulament de funcţionare şi numeşte un preşedinte din rândul reprezentanţilor statelor membre. Comitetul bancar consultativ se întruneşte periodic şi ori de câte ori este necesar. Comisia poate solicita Comitetului organizarea unei şedinţe de urgenţă, în cazul în care consideră că este necesar.

6. Dezbaterile Comitetului bancar consultativ şi concluziile acestora sunt confidenţiale, cu excepţia situaţiilor în care Comitetul decide altfel.

Articolul 58

Examinarea condiţiilor de autorizare

Comitetul bancar consultativ examinează conţinutul pe care autorităţile competente îl dau cerinţelor menţionate la art. 5 alin. (1) şi art. 6 alin. (1), precum şi celorlalte cerinţe pe care statele membre le aplică, precum şi informaţiile care trebuie incluse în programul de activităţi, Comitetul formulând sugestii Comisiei, ori de câte ori devine necesar, pentru o mai bună coordonare.

Articolul 59

Rapoarte de urmărire

1. Până la o coordonare ulterioară, autorităţile competente stabilesc, în scopul supravegherii şi, dacă este necesar, suplimentar faţă de coeficienţii pe care îi aplică, diferite rapoarte între diferitele active şi/sau pasive ale instituţiilor de credit, pentru a le supraveghea solvabilitatea şi nivelul lichidităţilor, precum şi pentru a examina celelalte măsuri care pot asigura protejarea economiilor.

În acest scop, Comitetul bancar consultativ decide asupra conţinutului diferitelor elemente ale rapoartelor de urmărire la care se face referire în primul paragraf şi stabileşte metodele care se aplică la calcularea acestora.

Ori de câte ori este necesar, Comitetul bancar consultativ se inspiră din consultările tehnice care au loc între autorităţile de supraveghere ale categoriilor de instituţii implicate.

2. Rapoartele de urmărire stabilite în conformitate cu alin. (1) se calculează la intervale de cel puţin şase luni.

3. Comitetul bancar consultativ examinează rezultatele analizelor desfăşurate de către autorităţile de supraveghere la care se face referire în al treilea paragraf de la alin. (1) pe baza calculelor prevăzute la alin. (2).

4. Comitetul bancar consultativ poate formula sugestii Comisiei, pentru coordonarea coeficienţilor aplicabili în statele membre.

TITLUL VII

COMPETENŢE EXECUTORII

Articolul 60

Adaptări tehnice

1. Fără a aduce atingere, în ceea ce priveşte fondurile proprii, raportului prevăzut la al doilea paragraf de la art. 34 alin. (3), adaptări tehnice se efectuează în următoarele domenii, în conformitate cu procedurile stabilite la alin. (2):

— clarificarea definiţiilor, astfel încât să se ţină cont la punerea în aplicare a prezentei directive de evoluţiile de pe pieţele financiare,

— clarificarea definiţiilor pentru a asigura aplicarea uniformă a prezentei directive în cadrul Comunităţii,

— alinierea terminologiei şi elaborarea de definiţii în conformitate cu legislaţia ulterioară privind instituţiile de credit şi chestiuni aferente,

— definiţia "Zonei A" de la art. 1 alin. (14),

— definiţia "băncilor multilaterale de dezvoltare" de la art. 1 alin. (19),

— modificarea valorii capitalului iniţial prevăzut la art. 5, astfel încât să ţină seama de evoluţiile din domeniul economic şi monetar,

— îmbogăţirea conţinutului listei menţionate la art. 18 şi 19 şi specificate în Anexa I sau adaptarea terminologiei utilizate în lista respectivă pentru a ţine cont de evoluţiile de pe pieţele financiare,

— domeniile în care autorităţile competente trebuie să facă schimb de informaţii, conform art. 28,

— modificarea definiţiilor activelor menţionate la art. 43, pentru a ţine seama de evoluţiile de pe pieţele financiare,

— lista şi clasificarea elementelor extrabilanţiere din Anexele II şi IV şi tratarea acestora în calculul ratei descrise la art. 42, 43 şi 44 şi în Anexa III,

— o reducere temporară a ratei minime prevăzute la art. 47 sau a ponderării menţionate la art. 43, astfel încât să se ţină cont de anumite situaţii specifice,

— clarificarea excepţiilor prevăzute la art. 49 alin. (5)-(10).

2. Comisia este asistată de către un comitet.

Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică art. 5 şi 7 din Decizia 1999/468/CE, cu privire la art. 8 din respectiva directivă.

Perioada prevăzută la art. 5 alin. (6) din Decizia 1999/468/CE este stabilită la trei luni.

Comitetul îşi adoptă propriul regulament de funcţionare.

TITLUL VIII

DISPOZIŢII TRANZITORII ŞI FINALE

CAPITOLUL 1

DISPOZIŢII TRANZITORII

Articolul 61

Dispoziţii tranzitorii referitoare la art. 36

Danemarca poate permite instituţiilor sale de credit ipotecar organizate ca societăţi cooperative sau fonduri înainte de 1 ianuarie 1990 şi transformate în societăţi anonime să includă în continuare angajamentele solidare ale membrilor sau ale debitorilor menţionaţi la art. 36 alin. (1), ale căror creanţe sunt tratate ca şi angajamentele solidare, în fondurile proprii, sub rezerva următoarelor limite:

(a) baza de calcul a părţii din angajamentele solidare ale debitorilor o constituie totalul elementelor menţionate la art. 34 alin. (2) pct. (1) şi (2), minus elementele prevăzute la art. 34 alin. (2) pct. (9), (10) şi (11);

(b) baza de calcul la 1 ianuarie 1991 sau, dacă se face transformarea la o dată ulterioară, baza de calcul de la data transformării, constituie baza de calcul maximă. Baza de calcul nu trebuie să depăşească niciodată baza de calcul maximă;

(c) de la 1 ianuarie 1997, baza de calcul maximă se reduce cu jumătate din sumele rezultate din orice nouă emisiune de capital, în maniera definită la art. 34 alin. (2) pct. (1), efectuată după acea dată; şi

(d) suma maximă a angajamentelor solidare ale debitorilor ce urmează a fi incluse în fondurile proprii nu trebuie să depăşească niciodată:

50% în 1991 şi 1992,

45% în 1993 şi 1994,

40% în 1995 şi 1996,

35% în 1997,

30% în 1998,

20% în 1999,

10% în 2000, şi

0% după data de 1 ianuarie 2001, din baza de calcul.

Articolul 62

Dispoziţii tranzitorii privind articolul 43

1. Până la data de 31 decembrie 2006, autorităţile competente din statele membre pot autoriza instituţiile de credit de pe teritoriul lor să aplice o ponderare a riscurilor de 50% la împrumuturile garantate complet şi integral, în conformitate cu cerinţele lor, prin ipotecarea spaţiilor pentru birouri sau a spaţiilor comerciale multifuncţionale situate pe teritoriul statelor membre care permit ponderarea de 50%, sub rezerva respectării următoarelor condiţii:

(i) ponderarea riscului de 50% se aplică acelei părţi a împrumutului care nu depăşeşte limita calculată în conformitate cu dispoziţiile de la lit. (a) sau (b):

(a) 50% din valoarea de piaţă a proprietăţii respective.

Valoarea de piaţă a proprietăţii respective trebuie calculată de către doi evaluatori independenţi, care fac în mod independent evaluarea bunului, în momentul acordării împrumutului. Împrumutul trebuie să se bazeze pe cea mai scăzută dintre cele două evaluări.

Proprietatea respectivă trebuie evaluată cel puţin o dată pe an de către un evaluator. Pentru împrumuturile care nu depăşesc 1 milion EUR şi 5% din fondurile proprii ale instituţiei de credit, proprietatea trebuie reevaluată cel puţin la fiecare trei ani de către un evaluator;

(b) 0% din valoarea de piaţă a proprietăţii sau 60% din valoarea ipotecară, în funcţie de care dintre acestea este mai mică, în acele state membre care prevăd criterii riguroase pentru evaluarea valorii ipotecare, prin dispoziţii obligatorii sau legislative.

Valoarea ipotecară înseamnă valoarea proprietăţii, determinată de un evaluator care iniţiază o evaluare prudentă a valorii comerciale a bunului, evaluare care ţine cont de caracteristicile de folosinţă îndelungată a bunului respectiv, condiţiile normale şi locale de piaţă, utilizarea curentă şi alte utilizări pe care le-ar putea avea proprietatea. Elementele speculative nu se iau în considerare la evaluarea valorii ipotecare. Valoarea ipotecară trebuie dovedită cu documente, într-o manieră transparentă şi fără echivoc.

Cel puţin o dată la fiecare trei ani sau în cazul în care piaţa scade cu mai mult de 10%, valoarea ipotecară şi în special ipotezele luate în calcul în ceea ce priveşte dezvoltarea pieţei în cauză vor fi reevaluate.

Atât la lit. (a), cât şi la lit. (b), "valoare de piaţă" reprezintă preţul la care proprietatea respectivă ar putea fi vândută printr-un contract privat între un vânzător şi un cumpărător independent la data evaluării, plecându-se de la premisa că s-a făcut publică comercializarea proprietăţii respective, că piaţa permite o vânzare corectă şi că este disponibilă o perioadă normală de negociere, avându-se în vedere natura proprietăţii;

(ii) ponderarea riscului de 100% se aplică acelei părţi a împrumutului care depăşeşte limitele prevăzute la lit. (i);

(iii) proprietatea trebuie să fie utilizată sau dată cu chirie de către proprietar.

Primul paragraf nu împiedică autorităţile competente dintr-un stat membru, care aplică o ponderare mai mare a riscului pe teritoriul său, să permită, în condiţiile definite anterior, ca ponderarea riscului de 50% să se aplice acestui tip de împrumut pe teritoriul statelor membre care autorizează ponderarea riscului de 50%.

Autorităţile competente din statele membre pot permite instituţiilor lor de credit să aplice o ponderare a riscului de 50% împrumuturilor nerambursate la 21 iulie 2000, cu condiţia îndeplinirii termenilor din prezentul alineat. În această situaţie, proprietatea va fi evaluată pe baza criteriilor de evaluare prevăzute mai sus până cel târziu la 21 iulie 2003.

În ceea ce priveşte împrumuturile acordate înainte de 31 decembrie 2006, ponderarea riscului de 50% se aplică până la data scadenţei acestora, în cazul în care instituţia de credit este obligată să respecte termenii contractuali.

Până la data de 31 decembrie 2006, autorităţile competente din statul membru pot de asemenea autoriza instituţiile lor de credit să aplice o ponderare a riscului de 50% acelei părţi a împrumuturilor care sunt garantate complet şi integral, conform cerinţelor autorităţilor respective, cu acţiuni la societăţile imobiliare finlandeze, care funcţionează în conformitate cu legea privind societăţile imobiliare din 1991 aplicabilă în Finlanda sau în conformitate cu legislaţia echivalentă ulterioară, cu condiţia îndeplinirii cerinţelor impuse în prezentul alineat.

Statele membre informează Comisia în legătură cu modul în care aplică dispoziţiile prezentului alineat.

2. Statele membre pot aplica o ponderare a riscului de 50% la tranzacţiile de închiriere de bunuri imobiliare încheiate înainte de 31 decembrie 2006 şi care se referă la active cu destinaţie comercială situate în ţara unde se află sediul central şi care sunt reglementate de dispoziţiile legale potrivit cărora locatorul îşi păstrează proprietatea deplină a bunului dat cu chirie până în momentul în care locatarul îşi exercită opţiunea de a cumpăra. Statele membre trebuie să informeze Comisia în legătură cu modul în care aplică dispoziţiile prezentului alineat.

3. Art. 43 alin. (3) nu aduce atingere recunoaşterii de către autorităţile competente a acordurilor bilaterale de novaţie încheiate în legătură cu următoarele state:

— Belgia, înainte de 23 aprilie 1996,

— Danemarca, înainte de 1 iunie 1996,

— Germania, înainte de 30 octombrie 1996,

— Grecia, înainte de 27 martie 1997,

— Spania, înainte de 7 ianuarie 1997,

— Franţa, înainte de 30 mai 1996,

— Irlanda, înainte de 27 iunie 1996,

— Italia, înainte de 30 iulie 1996,

— Luxemburg, înainte de 29 mai 1996,

— Olanda, înainte de 1 iulie 1996,

— Austria, înainte de 30 decembrie 1996,

— Portugalia, înainte de 15 ianuarie 1997,

— Finlanda, înainte de 21 august 1996,

— Suedia, înainte de 1 iunie 1996, şi

— Marea Britanie, înainte de 30 aprilie 1996.

Articolul 63

Dispoziţii tranzitorii privind art. 47

1. O instituţie de credit, a cărei rată minimă nu a atins încă nivelul de 8% indicat la art. 47 alin. (1) până la data de 1 ianuarie 1991, trebuie să se apropie treptat de acel nivel, în etape succesive. Instituţia de credit respectivă nu trebuie să permită ratei să scadă sub nivelul la care se ajunsese înainte de atingerea obiectivului respectiv. Orice fluctuaţie trebuie să aibă caracter temporar, iar autorităţile competente trebuie să fie informate în legătură cu cauzele unei astfel de fluctuaţii.

2. Într-un termen care nu va depăşi cinci ani de la data de 1 ianuarie 1993, statele membre pot stabili o ponderare de 10% pentru obligaţiunile definite la art. 22 alin. (4) din Directiva 85/611/CEE şi pot să o menţină pentru instituţiile de credit atunci când şi dacă consideră acest lucru necesar, pentru a evita producerea unor perturbări de proporţii în funcţionarea pieţelor lor. Astfel de excepţii se raportează Comisiei.

3. Într-un termen care nu va depăşi şapte ani de la data de 1 ianuarie 1993, art. 47 alin. (1) nu se aplică Băncii Agricole a Greciei. Totuşi, Banca Agricolă a Greciei trebuie să se apropie de nivelurile prevăzute la art. 47 alin. (1) în stadii succesive, pe baza metodelor descrise la alin. (1) din prezentul articol.

Articolul 64

Dispoziţii tranzitorii privind articolul 49

1. În cazul în care, la data de 5 februarie 1993, o instituţie de credit şi-a asumat deja o expunere sau expuneri care depăşesc fie limita aplicabilă marilor riscuri, fie limita aplicabilă cumulului marilor riscuri, prevăzută la art. 49, autorităţile competente solicită instituţiei de credit în cauză să ia măsuri pentru a reduce expunerile respective la limitele prevăzute la art. 49.

2. Procesul menit să aducă expunerea sau expunerile la nivelul autorizat este conceput, adoptat, pus în aplicare şi încheiat în termenul pe care autorităţile competente îl consideră conform cu principiile gestionării sănătoase şi concurenţei loiale. Autorităţile competente aduc la cunoştinţa Comisiei şi a Comitetului bancar consultativ calendarul procesului general adoptat.

3. O instituţie de credit nu poate lua nici o măsură care să determine creşterea expunerilor la care se face referire la alin. (1) peste nivelul înregistrat la 5 februarie 1993

4. Termenul aplicabil în conformitate cu alin. (2) expiră cel târziu la 31 decembrie 2001. Expunerile cu o scadenţă mai mare, pentru care instituţia creditoare trebuie să respecte clauzele contractuale, pot fi menţinute până la data scadenţei.

5. Până la data de 31 decembrie 1998, statele membre pot majora limita prevăzută la art. 49 alin. (1) la 40%, iar limita prevăzută la art. 49 alin. (2) la 30%. În aceste cazuri şi sub rezerva alin. (1)-(4), termenul limită pentru aducerea expunerilor existente la sfârşitul acestei perioade la nivelul prevăzut la art. 49 expiră la 31 decembrie 2001.

6. În cazul instituţiilor de credit ale căror fonduri proprii nu depăşesc 7 milioane EUR, dar exclusiv în cazul acestor instituţii, statele membre pot să prelungească termenul stabilit la alin. (5) cu cinci ani. Statele membre care recurg la opţiunea prevăzută în prezentul alineat trebuie să ia măsuri pentru a împiedica denaturarea regulilor concurenţei şi informează în acest sens Comisia şi Comitetul bancar consultativ.

7. În cazurile prevăzute la alin. (5) şi (6), o expunere poate fi considerată semnificativă dacă este egală cu sau depăşeşte 15% din fondurile proprii.

8. Până la data de 31 decembrie 2001 statele membre pot înlocui frecvenţa de notificare a expunerilor semnificative, prevăzută la art. 48 alin. (2) liniuţa a doua, cu o frecvenţă de cel puţin două ori pe an.

9. Statele membre pot scuti total sau parţial de la aplicarea art. 49 alin. (1), (2) şi (3) expunerile asumate de o instituţie de credit ce constau în împrumuturi ipotecare de tipul celor definite la art. 62 alin. (1) încheiate înainte de 1 ianuarie 2002, precum şi tranzacţiile de închirieri de bunuri imobiliare, definite la art. 62 alin. (2), încheiate înainte de 1 ianuarie 2002, în ambele cazuri până la 50% din valoarea bunului imobiliar respectiv.

Acelaşi tratament se aplică şi împrumuturilor garantate, în conformitate cu cerinţele autorităţilor competente, cu acţiuni la societăţile imobiliare finlandeze, care funcţionează în conformitate cu legea societăţilor imobiliare din 1991 aplicabilă în Finlanda sau în conformitate cu legislaţia ulterioară echivalentă, care sunt similare împrumuturilor ipotecare la care se face referire la primul paragraf.

Articolul 65

Dispoziţii tranzitorii privind articolul 51

Instituţiile de credit care, la data 1 ianuarie 1993, depăşeau limitele prevăzute la art. 51 alin. (1) şi (2) trebuie să se conformeze cu acestea până la data de 1 ianuarie 2003.

CAPITOLUL 2

DISPOZIŢII FINALE

Articolul 66

Informarea Comisiei

Statele membre comunică Comisiei textele principalelor legi, reglementări şi dispoziţii administrative pe care le adoptă în domeniul de aplicare al prezentei directive.

Articolul 67

Directive abrogate

1. Directivele 73/183/CEE, 77/780/CEE, 89/299/CEE, 89/646/CEE, 89/647/CEE, 92/30/CEE şi 92/121/CEE, modificate de directivele menţionate în Anexa V, Partea A, se abrogă prin prezenta, fără a aduce atingere obligaţiilor statelor membre referitoare la termenele limită stabilite pentru transpunerea directivelor menţionate în Anexa V, Partea B.

2. Trimiterile la directivele abrogate se interpretează ca trimiteri la prezenta directivă şi se citesc în conformitate cu tabelul de corespondenţă din Anexa VI.

Articolul 68

Punerea în aplicare

Prezenta directivă intră în vigoare în a 20-a zi de la publicarea în Jurnalul Oficial al Comunităţilor Europene.

Articolul 69

Destinatari

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles, 20 martie 2000.

Pentru Parlamentul European,
Preşedintele,
N. FONTAINE

Pentru Consiliu,
Preşedintele,
J. GAMA

ANEXA I

LISTA ACTIVITĂŢILOR CARE FAC OBIECTUL RECUNOAŞTERII RECIPROCE

1. Acceptarea depozitelor şi a altor fonduri rambursabile

2. Acordarea de împrumuturi ([20])

3. Leasingul financiar

4. Servicii de expediere a unor sume de bani

5. Eliberarea şi administrarea mijloacelor de plată (ex. cărţi de credit, cecuri de călătorie şi trate bancare)

6. Garanţii şi angajamente

7. Comercializarea, în nume propriu sau în numele clienţilor, de:

   (a) Instrumente ale pieţei monetare (cecuri, efecte de comerţ, certificate de depozit, etc.)

   (b) Schimb valutar;

   (c) Contracte futures, contracte de opţiuni;

   (d) Instrumente valutare şi de rate ale dobânzii;

   (e) Valori mobiliare transferabile.

8. Participarea la emisiunile de valori mobiliare şi prestarea de servicii aferente.

9. Consultanţă acordată societăţilor cu privire la structura capitalului social, strategia industrială şi alte aspecte conexe, precum şi consultanţă şi servicii referitoare la fuziuni şi achiziţii de societăţi.

10. Intermediere pe pieţele inter-bancare.

11. Gestionarea portofoliului şi consultanţă.

12. Păstrarea şi gestionarea valorilor mobiliare

13. Servicii de informaţii de credit.

14 .Servicii de depozite de valori.

([20]) Incluzând, printre altele:
-credite de consum;
-credite ipotecare;
-factoring, cu sau fără recurs;
-finanţarea tranzacţiilor comerciale (inclusiv forfetarea).

ANEXA II

CLASIFICAREA ELEMENTELOR EXTRABILANŢIERE

Riscuri ridicate

— Garanţii având caracter de substitute de credit,

— Acceptări,

— Andosarea efectelor de comerţ care nu poată numele unei alte instituţii de credit,

— Tranzacţii cu recurs,

— Acreditive stand-by irevocabile, cu caracter de substitute de credit,

— Active achiziţionate în baza unor contracte de cumpărare la termen,

— Depozite la termen contra termen,

— Partea neplătită din acţiunile şi valorile mobiliare achitate parţial,

— Altele elemente care prezintă un grad de risc ridicat.

Risc mediu

— Credite documentare emise şi confirmate (a se vedea şi "risc mediu/scăzut"),

— Garanţii şi cauţiuni (inclusiv garanţii pentru licitaţii, de execuţie, pentru angajamente vamale şi fiscale) şi garanţii care nu au caracter de substitute de credit,

— Contracte de vânzare şi de răscumpărare a unor active, după cum sunt definite la art. 12 alin. (3) şi (5) din Directiva 86/635/CEE,

— Acreditive stand-by irevocabile care nu au caracter de substitute de credit,

— Linii de credit neutilizate (contracte de împrumut, vânzare de titluri de valoare, de acordare de garanţii sau de facilităţi de acceptare) cu o scadenţă iniţială de peste un an,

— Facilităţi pentru emisiunile de efecte [Note issuance facilities (NIFs)] şi facilităţi de garantare care se reînnoiesc la scadenţă [revolving underwriting facilities (RUFs)],

— Alte elemente care prezintă un grad de risc mediu.

Risc mediu/scăzut

— Credite documentare în cadrul cărora expedierea în sine funcţionează ca garanţie şi alte tranzacţii care decurg din una în alta (self-liquidating transactions)

— Alte elemente care prezintă un grad de risc mediu/scăzut.

Risc scăzut

— Linii de credit neutilizate (contracte de împrumut, de achiziţie de titluri de valoare, instrumente de garantare sau de acceptare) cu o scadenţă iniţială de până la un an sau de un an sau care pot fi anulate necondiţionat în orice moment fără preaviz,

— Altele elemente care prezintă un grad de risc scăzut.

Statele membre se angajează să informeze Comisia de îndată ce au convenit să includă un nou element extrabilanţier la oricare dintre ultimele liniuţe ale fiecărei categorii de risc. Aceste elemente vor fi clasificate definitiv la nivelul întregii Comunităţi, imediat după finalizarea procedurii de la art. 60.

ANEXA III

TRATAMENTUL ELEMENTELOR EXTRABILANŢIERE

1. ALEGEREA METODEI

Pentru determinarea riscurilor de credit aferente contractelor menţionate la pct. (1) şi (2) din Anexa IV, instituţiile de credit pot opta, sub rezerva consimţământului autorităţilor competente, pentru una dintre metodele menţionate mai

jos. Instituţiile de credit care trebuie să respecte art. 6 alin. (1) din Directiva 93/6/CEE ([21]) sunt obligate să utilizeze metoda 1 prezentată mai jos. Pentru determinarea riscurilor de credit asociate cu contractele menţionate la pct. (3) din Anexa IV, toate instituţiile de credit trebuie să utilizeze metoda 1 prezentată mai jos.

2. METODE

Metoda nr. 1: abordarea prin evaluarea la preţul de piaţă

Etapa (a) prin determinarea unui preţ de piaţă al contractelor (evaluarea la preţul de piaţă), se obţine costul curent de înlocuire al tuturor contractelor cu valori pozitive.

Etapa (b) pentru obţinerea unei cifre care să reflecte riscul de credit potenţial în viitor ([22]), valorile noţionale sau valorile de bază aferente sunt înmulţite cu următoarele procentaje:

([21]) Directiva Consiliului 93/6/EC din 15 martie 1993 privind adecvarea capitalului societăţilor de investiţii şi al instituţiilor de credit (JO L 141, 11.06. 1993, p. 1). Directiva a fost modificată ultima dată de Directiva 98/33/CE (JO L 204, 21.07.1998, p. 29).

([22]) Cu excepţia cazurilor de schimb al ratei dobânzii "variabilă-variabilă" (floating-floating) într-o singură monedă, în care se va calcula numai costul curent de înlocuire.

TABELUL 1 ([a])([b])

Scadenţa reziduală^(a)	Contracte privind rata dobânzii	Contracte de tranzacţionare valutară şi a aurului	Contracte de tranzacţionare a titluri de proprietate	Contracte de tranzacţionare a metalelor preţioase, mai puţin aurul	Contracte de tranzacţionare a mărfurilor, altele decât metalele preţioase
Un an sau mai puţin	0%	1%	6%	7%	10%
Peste un an, sub 5 ani	0,5%	5%	8%	7%	12%
Peste 5 ani	1,5%	7,5%	10%	8%	15%

^(a) contractele care nu se încadrează în nici una dintre cele cinci categorii indicate în acest tabel vor fi tratate ca şi contracte privind alte mărfuri decât metalele preţioase.
^(b) La contractele care prevăd schimburi multiple ale sumei principale, procentajele trebuie multiplicate cu numărul de plăţi rămase de efectuat în conformitate cu contractul respectiv.
^(c) La contractele care sunt astfel structurate încât să regleze expunerile după anumite date de plată şi ale căror clauze sunt ajustate astfel încât valoarea de piaţă a contractului să fie egală cu zero la datele respective, scadenţa reziduală este egală cu intervalul rămas până la data următoarei ajustări. În cazul contractelor privind rata dobânzii care îndeplinesc aceste criterii şi care au o scadenţă reziduală de peste un an, procentajul respectiv nu va fi mai mic de 0,5%.

Pentru calcularea potenţialelor expuneri în viitor, în conformitate cu Etapa (b), autorităţile competente pot permite instituţiilor de credit să aplice până la 31 decembrie 2006 următoarele procentaje, în locul celor indicate în Tabelul 1, cu condiţia ca aceste instituţii să utilizeze opţiunea prevăzută la art. 11a din Directiva 93/6/CEE privind contractele în sensul alin. (3) lit. (b) şi (c) din Anexa IV:

TABELUL 1a

Scadenţa reziduală (a)	Metale preţioase (cu excepţia aurului)	Metale de bază	Produse agricole	Altele, inclusiv în domeniul energiei

Un an sau mai puţin	2%	2,5%	3%	4%
Peste un an, sub 5 ani	5%	4%	5%	6%
Peste 5 ani	7,5%	8%	9%	10%

Etapa (c) suma costurilor curente de înlocuire şi a riscului de credit potenţial în viitor se înmulţeşte cu ponderările atribuite contrapartidei relevante de la art. 43.

Metoda nr. 2: abordarea "expunerii iniţiale"

Etapa (a) valoarea noţională a fiecărui instrument se multiplică cu procentajele indicate mai jos:

TABELUL 2

Scadenţa iniţială(1)	Contracte privind rata dobânzii	Contracte de tranzacţionare valutară şi a aurului
Un an sau sub un an	0,5%	2%
Peste un an, dar nu mai mult de 2 ani	1%	5%
Alocare suplimentară pentru fiecare an în plus	1%	3%

(1) În cazul contractelor privind rata dobânzii, instituţiile de credit, sub rezerva avizului autorităţilor competente, pot alege fie scadenţa iniţială, fie scadenţa reziduală.

Etapa (b) expunerea iniţială astfel obţinută se înmulţeşte cu ponderările atribuite contrapartidei relevante de la art. 43.

În ceea ce priveşte metodele 1 şi 2, autorităţile competente trebuie să se asigure că valoarea noţională care se ia în considerare constituie o modalitate adecvată de măsurare a riscului inerent contractului. În cazul în care, de exemplu, contractul prevede o multiplicare a fluxurilor de numerar, valoarea noţională trebuie să fie ajustată pentru a lua în considerare efectele multiplicării asupra structurii de risc a contractului respectiv.

3. COMPENSAREA CONTRACTUALĂ (CONTRACTE DE NOVAŢIE ŞI ALTE ACORDURI DE COMPENSARE)

(a) Tipurile de compensare care pot fi recunoscute de către autorităţile competente

În sensul prezentului pct. (3) "contrapartidă" reprezintă orice entitate (inclusiv persoane fizice) care are competenţa să încheie un acord de compensare contractuală.

Autorităţile competente pot recunoaşte ca factori de diminuare a riscului următoarele tipuri de compensare contractuală:

(i) contractele bilaterale de novaţie încheiate între o instituţie de credit şi contrapartida sa, conform cărora drepturile şi obligaţiile reciproce sunt în mod automat puse laolaltă astfel încât novaţia respectivă stabileşte o singură sumă netă de fiecare dată când se aplică novaţia, dând astfel naştere unui nou contract unic, cu caracter obligatoriu din punct de vedere juridic, care pune capăt contractelor anterioare;

(ii) alte acorduri bilaterale între o instituţie de credit şi contrapartida sa.

(b) Condiţii de recunoaştere

Autorităţile competente pot accepta compensarea contractuală ca factor de diminuare a riscurilor numai în următoarele condiţii:

(i) instituţia de credit trebuie să aibă un acord de compensare contractuală cu contrapartida sa, care creează o obligaţie juridică unică, ce acoperă toate tranzacţiile, astfel încât, în cazul în care o contrapartidă nu îşi îndeplineşte îndatoririle contractuale prin neplată, faliment, lichidare sau orice alte situaţii similare,

instituţia de credit va avea dreptul să ceară sau obligaţia să plătească exclusiv soldul net al valorilor pozitive şi negative, evaluate la preţul de piaţă, pentru fiecare tranzacţie în parte;

(ii) o instituţie de credit trebuie să pună la dispoziţia autorităţilor competente avize juridice motivate în scris, astfel încât, în cazul unei contestaţii, instanţele şi autorităţile administrative competente să poată constata, în cazurile menţionate la lit. (i), că drepturile şi obligaţiile instituţiei de credit se limitează la soldul net menţionat la lit. (i), în conformitate cu:

— dreptul aplicabil pe teritoriul unde se află sediul social al contrapartidei şi, dacă este implicată şi o sucursală străină a unei societăţi, dreptul aplicabil pe teritoriul unde se află sucursala respectivă,

— dreptul care reglementează fiecare tranzacţie în parte, şi

— dreptul care guvernează orice acord sau contract necesar punerii în aplicare a compensării contractuale;

(iii) orice instituţie de credit trebuie să dispună de proceduri care să asigure că valabilitatea juridică a contractelor sale de compensare este verificată permanent, în lumina posibilelor modificări ale legislaţiei în materie.

Autorităţile competente, după consultarea celorlalte autorităţi competente interesate, dacă o astfel de consultare este necesară, trebuie să se convingă de valabilitatea juridică a contractelor de novaţie sau de compensare, în conformitate cu dreptul aplicabil în fiecare caz. Dacă oricare dintre autorităţile competente nu este convinsă în acest sens, acordul de compensare nu va fi recunoscut ca factor de diminuare a riscului pentru nici una dintre contrapartide.

Autorităţile competente pot accepta avize juridice bine documentate întocmite pe tipuri de compensare contractuală.

Nu se recunoaşte ca factor de diminuare a riscului nici un contract ce conţine o dispoziţie prin care se permite unui partener care nu a încălcat obligaţiile contractuale să facă numai plăţi limitate sau să nu facă nici un fel de plăţi, către cel care nu şi-a îndeplinit obligaţiile, chiar dacă acesta din urmă este un creditor net (clauză de tip "walkaway").

Autorităţile competente pot recunoaşte ca factori de diminuare a riscului acordurile de compensare contractuală ce acoperă contractele privind cursul de schimb valutar cu o scadenţă iniţială de 14 zile calendaristice sau mai puţin, contractele de opţiuni sau alte elemente extrabilanţiere cărora dispoziţiile prezentei Anexe nu le sunt aplicabile, deoarece acestea presupun un risc de credit neglijabil sau inexistent. În cazul în care, în funcţie de valoarea de piaţă negativă sau pozitivă a acestor contracte, includerea lor într-un alt acord de compensare contractuală poate avea drept rezultat majorarea sau scăderea cerinţelor de capital, autorităţile competente trebuie să oblige instituţia de credit să aplice un tratament consecvent.

(c) Efectele recunoaşterii

(i) Contractele de novaţie

Ponderarea se aplică sumelor nete unice stabilite prin contractele de novaţie, mai degrabă decât sumelor brute în cauză. Astfel, în scopul aplicării metodei 1:

— pentru etapa (a): costul curent de înlocuire, şi

— pentru etapa (b): valorile principalului noţional sau valorile aferente

pot fi calculate ţinând cont de contractul de novaţie. În scopul aplicării Metodei nr. 2, în etapa (a), valoarea principalului noţional poate fi calculată ţinând cont de contractul de novaţie; în acest caz, se aplică procentajele înscrise în Tabelul 2.

(ii) Alte acorduri de compensare

Pentru aplicarea Metodei nr. 1:

— în etapa (a), costul curent de înlocuire pentru contractele incluse într-un acord de compensare poate fi obţinut luând în calcul costul de înlocuire net teoretic real care rezultă din acordul respectiv; în cazul în care compensarea determină o obligaţie netă pentru instituţia de credit care calculează costul net de înlocuire, costul curent de înlocuire este calculat ca "0",

— în etapa (b), cifra aferentă riscului de credit potenţial viitor pentru toate contractele incluse într-un acord de compensare poate fi redusă potrivit următoarei ecuaţii:

PCE(red) = 0,4 • PCE(brut) + 0,6 • NGR • PCE(brut)

în care:

— PCE(red) = valoarea redusă a riscului de credit potenţial viitor pentru toate contractele încheiate cu un anumit partener contractual, în cadrul unui acord bilateral de compensare contractuală valabil din punct de vedere juridic,

— PCE(brut) = suma cifrelor aferente riscului de credit potenţial viitor pentru toate contractele încheiate cu un anumit partener contractual, aceste cifre fiind incluse într-un acord bilateral de compensare contractuală valabil din punct de vedere juridic şi fiind calculate prin înmulţirea valorilor principalului noţional cu procentajele indicate în Tabelul 1,

— NGR = "raportul net/brut": la latitudinea autorităţilor competente:

(i) calculare separată: câtul costului net de înlocuire pentru toate contractele incluse într-un acord bilateral de compensare contractuală legal încheiat cu un anumit partener contractual (numărător) şi costul brut de înlocuire pentru toate contractele incluse într-un acord bilateral de compensare contractuală legal încheiat cu partenerul respectiv (numitor), sau

(ii) calculare agregată: câtul sumei costurilor de înlocuire nete calculate în mod bilateral pentru toţi partenerii contractuali, pe baza contractelor incluse în acordurile de compensare legale (numărător) şi costul brut de înlocuire pentru toate contractele incluse în acordurile bilaterale de compensare contractuală legal încheiate cu partenerul respectiv (numitor).

În cazul în care statele membre lasă alegerea metodei la latitudinea instituţiilor de credit, metoda selecţionată trebuie să fie utilizată cu consecvenţă.

În scopul calculării riscurilor de credit potenţiale viitoare pe baza formulei de mai sus, contractele care corespund perfect şi care sunt incluse în acordul de compensare pot fi luate în considerare ca un singur contract al cărui principal noţional este echivalent cu valorile lor nete. Contractele perfect corespondente sunt contracte la termen privind cursul de schimb sau contracte similare în cadrul cărora suma ipotetică aferentă pe baza căreia se efectuează plăţile în care principalul noţional este echivalent cu fluxurile de numerar, dacă fluxurile de numerar devin scadente la aceeaşi dată a valutei şi sunt exprimate integral sau parţial în aceeaşi valută.

Pentru aplicarea Metodei nr. 2, în etapa (a)

— contractele perfect corespondente incluse în cadrul acordului de compensare pot fi luate în considerare ca un singur contract cu principalul noţional echivalent cu valorile nete ale acestora;

valorile principalului noţional se înmulţesc cu procentajele indicate în Tabelul 2,

— pentru toate celelalte contracte incluse într-un acord de compensare, procentajele aplicabile pot fi reduse, după cum se indică în Tabelul 3:

TABELUL 3

Scadenţa iniţială(1)	Contracte privind rata dobânzii	Contracte de tranzacţionare valutară
Un an sau sub un an	0,35%	1,50%
Peste un an, dar nu mai mult de 2 ani	0,75%	3,75%
Alocare suplimentară pentru fiecare an în plus	0,75%	2,25%

(1) În cazul contractelor privind rata dobânzii, instituţiile de credit, sub rezerva consimţământului autorităţilor competente în jurisdicţia cărora se află, pot opta pentru scadenţa iniţială sau pentru cea reziduală.

ANEXA IV

TIPURI DE ELEMENTE EXTRABILANŢIERE

1. Contracte privind rata dobânzii:

   (a) schimburi reciproce de rată a dobânzii într-o singură monedă;

   (b) schimburi reciproce ale ratelor de bază;

   (c) acorduri de rată a dobânzii la termen;

   (d) contracte futures de rată a dobânzii;

   (e) contracte de opţiune care au ca obiect rata dobânzii, deja executate;

   (f) alte contracte similare.

2. Contracte de schimb valutar şi contracte privind aurul

   (a) Schimburi reciproce de rată a dobânzii (valute încrucişate);

   (b) acorduri de schimb valutar la termen;

   (c) contracte futures de tranzacţionare valutară;

   (d) opţiuni exercitate de cumpărare a valutei;

   (e) alte contracte similare;

   (f) contracte referitoare la tranzacţii cu aur, similare celor prevăzute la lit. (a)-(e).

3. Contractele similare celor prevăzute la pct. 1 lit. (a)-(e) şi 2, lit. (a)-(d) referitoare la alte elemente de referinţă sau indici referitori la:

   (a) titluri de proprietate;

   (b) metale preţioase, cu excepţia aurului;

   (c) mărfuri, altele decât metalele preţioase;

   (d) alte contracte similare.

ANEXA V

PARTEA A

DIRECTIVE ABROGATE împreună cu modificările lor succesive
(prevăzute la art. 67)

Directiva Consiliului 73/183/CEE

Directiva Consiliului 77/780/CEE

- Directiva Consiliului 85/345/CEE
- Directiva Consiliului 86/137/CEE
- Directiva Consiliului 86/524/CEE
- Directiva Consiliului 89/646/CEE
- Directiva 95/26/CE a Parlamentului European şi a Consiliului,
- numai art. 1, prima liniuţă, art. 2 alin. (1), prima liniuţă şi (2), prima liniuţă, art. 3 alin. (2), art. 4 alin. (2), (3) şi (4), cu privire la trimiterile la Directiva 77/780/CEE, şi (6), şi art. 5, prima liniuţă
- Directiva Consiliului 96/13/CE
- Directiva 98/33/CE a Parlamentului European şi a Consiliului

Directiva Consiliului 89/299/CEE

- Directiva Consiliului 91/633/CEE
- Directiva Consiliului 92/16/CEE
- Directiva Consiliului 92/30/CEE

Directiva Consiliului 89/646/CEE

- Directiva Consiliului 92/30/CEE
- numai Art. 1, prima liniuţă

Directiva Consiliului 89/647/CEE

- Directiva Comisiei 91/31/CEE
- Directiva Consiliului 92/30/CEE
- Directiva Comisiei 94/7/CE
- Directiva Comisiei 95/15/CE
- Directiva Comisiei 95/67/CE
- Directiva 96/10/CE a Parlamentului European şi a Consiliului
- Directiva 98/32/CE a Parlamentului European şi a Consiliului
- Directiva 98/33/CE a Parlamentului European şi a Consiliului (Art. 2)

C.T.C.E. Piatra Neamț

Directiva Consiliului 92/30/CEE

Directiva Consiliului 92/121/CEE

PARTEA B

TERMENE LIMITĂ PENTRU PUNEREA ÎN APLICARE
(prevăzute la art. 67)

Directiva	Termen limită de punere în aplicare
73/183/CEE (JO L 194, 16.07.1973, p. 1)	2.01.1975([23])
77/780/CEE (JO L 322, 17.12.1977, p. 30)	15.12.1979
85/345/CEE (JO L 183, 16.07.1985, p. 19)	15.07.1985
86/137/CEE (JO L 106, 23.04.1986, p. 35)	-
86/524/CEE (JO L 309, 4.11.1986, p. 15)	31.12.1986
89/299/CEE (JO L 124, 5.05.1989, p. 16)	1.01.1993
89/646/CEE (JO L 386, 30.12.1989, p. 14) Art. 62 alin. (2)	1.01.1990
Alte dispoziţii	1.01.1993
89/647/CEE (JO L 386, 30.12.1989, p. 14)	1.01.1991
91/31/CEE (JO L 17, 23.01.1991, p. 20)	31.03.1991
91/633/CEE (JO L 339, 11.12.1991, p. 16)	31.12.1992
92/16/CEE (JO L 75, 31.03.1992, p. 48)	31.12.1992
92/30/CEE (JO L 110, 28.04.1992, p. 52)	31.12.1992
92/121/CEE (JO L 29, 5.02.1993, p. 1)	31.12.1993
94/7/CE (JO L 89, 6.04.1994, p. 17)	25.11.1994
95/15/CE (JO L 125, 8.06.1995, p. 23)	30.09.1995
95/26/CE (JO L 168, 18.07.1995, p. 7)	18.07.1196
95/67/CE (JO L 314, 28.12.1995, p. 72)	1.07.1996
96/10/CE (JO L 85, 3.04.1996, p. 17)	30.06.1996
96/13/CE (JO L 66, 16.03.1996, p. 15)	15.04.1996
98/32/CE (JO L 204, 21.07.1998, p. 26)	21.07.2000
98/33/CE (JO L 204, 21.07.1998, p. 29)	21.07.2000

([23]) Totuşi, în ceea ce priveşte abrogarea restricţiilor prevăzute la art. 3, alin. (2), lit. (g), Olanda a primit permisiunea să amâne punerea în aplicare până la 2 iulie 1977. (vezi art. 8, paragraful 2 din Directiva 73/183/CEE).

ANEXA VI

TABEL DE CORESPONDENŢĂ

Prezenta directivă	Directiva 77/780/CEE	Directiva 89/299/CEE	Directiva 89/646/CEE	Directiva 89/647/CEE	Directiva 92/30/CEE	Directiva 92/121/CEE	Directiva 96/10/CE
Art. 1 alin. (1)	Art. 1, prima liniuţă				Art. 1, prima liniuţă	Art. 1, lit. (a)	
Art. 1 alin. (2)	Art. 1, a doua liniuţă						
Art. 1 alin. (3)			Art. 1 alin. (3)				
Art. 1 alin. (4)-(8)			Art. 1 alin. (5)-(9)				

Art. 1 alin. (9)				Art. 1, a şasea liniuţă	
Art. 1 alin. (10) şi (11)					
		Art. 1 alin. (10) şi (11)			
Art. 1 alin. (12)		Art. 1, alin. (12) liniuţă		Art. 1, a şaptea	Art. 1, lit. (c)
Art. 1 alin. (13)		Art. 1, alin. (13)		Art. 1, a opta	Art. 1, lit. (d)
Art. 1 alin. (14)-(17)				liniuţă	
		Art. 2, alin. (1), liniuţele 2-5			
Art. 1 alin. (18)-(20)					
		Art. 2, alin. (1), liniuţele 6-8			
Art. 1 alin. (21)-(23)					
		Art. 1, liniuţele 3-5.			
Art. 1 alin. (24)					Art. 1, lit. (h)
Art. 1, alin. (25)					Art. 1, lit. (m)
Art. 1, alin. (26)	Art. 1, a 5-a liniuţă				
Art. 1, alin. (27)			Art. 2, alin. (1), liniuţa a noua		
Art. 2, alin. (1)	Art. 2, alin. (1)	Art. 2, alin. (1)	Art. 1, alin. (1)		
Art. 2, alin. (2)			Art. 2		
Art. 2, alin. (3)	Art. 2, alin. (2)				
Art. 2, alin. (4)	Art. 2, alin. (3)				
Art. 2, alin. (5), para. (1), (2), (3)	Art. 2, alin. (4), lit. (a), (b) şi (c)				
Art. 2, alin. (6)		Art. 2, alin. (3)	Art. 1, alin. (3)		Art. 2, alin. (2), lit. (b)
Art. 3		Art. 3			
Art. 4	Art. 3, alin. (1)				
Art. 5, alin. (1), para.(1)	Art. 3, alin. (2), para. (1)		Art. 4, alin. (1)		
Art. 5, alin. (1), para. (2)					
	Art. 10, alin. (1), para. (3)				
Art. 5, alin. (2)		Art. 4, alin. (2), teza introductivă, (a), (b) şi (c)			
Art. 5, alin. (3)-(7)		Art. 10, alin. (1)-(5)			
Art. 6, alin. (1)	Art. 3, alin. (2), para. (1), liniuţa a treia, para. (2).				
Art. 6, alin. (2)	Art. 3, alin. (2),				

	lit. (a)				
Art. 7, alin. (1) şi (2)		Art. 1, alin. (10), para. (2) şi Art. 5, alin. (1) şi (2)			
Art. 7, alin. (3)	Art. 3, alin. (2), para. (3), (4) şi (5)				
Art. 8	Art. 3, alin. (4)				
Art. 9	Art. 3, alin. (3), lit. (a)				
Art. 10	Art. 3, alin. (6)				
Art. 11	Art. 3, alin. (7)				
Art. 12		Art. 7			
Art. 13		Art. 6, alin. (1)			
Art. 14, alin. (1)	Art. 8, alin. (1)				
Art. 14, alin. (2)	Art. 8, alin. (5)				
Art. 15	Art. 5				
Art. 16, alin. (1)-(5)		Art. 11, alin. (1)-(5)			
Art. 16, alin. (6)		Art. 1, alin. (10), para. (2)			
Art. 17		Art. 13, alin. (2)			
Art. 18		Art. 18, alin. (1)			
Art. 19		Art. 18, alin. (2)			
Art. 20, alin. (1)-(6)		Art. 19			
Art. 20, alin. (7)		Art. 23, alin. (1)			
Art. 21, alin. (1) şi (2)		Art. 20			
Art. 21, alin. (3)		Art. 23, alin. (2)			
Art. 22		Art. 21			
Art. 23, alin. (1)		Art. 8			
Art. 23, alin. (2)-(7)	Art. 9				
Art. 24		Art. 9			
Art. 25				Art. 8	
Art. 26		Art. 13, alin. (1) şi (3)			
Art. 27		Art. 14, alin. (2)			
Art. 28	Art. 7, alin. (1)				
Art. 29		Art. 15			
Art. 30, alin. (1)-(5)	Art. 12, alin. (1)-5)				
Art. 30, alin. (6)	Art. 12, alin. (5a)				
Art. 30, alin. (7)	Art. 12(5b)				
Art. 30, alin. (8)	Art. 12, alin. (6)				
Art. 30, alin. (9)	Art. 12, alin. (7)				
Art. 30, alin. (10)	Art. 12, alin. (8)				
Art. 31	Art. 12a				
Art. 32		Art. 17			
Art. 33	Art. 13				
Art. 34, alin. (1)		Art. 1, alin. (1)			
Art. 34, alin. (2)-(4)		Art. 2, alin. (1)-(3)			
Art. 35		Art. 3			

Art. 36		Art. 4				
Art. 37		Art. 5				
Art. 38		Art. 6, alin. (1) și (4)				
Art. 39		Art. 7				
Art. 40			Art. 3, alin. (1)-(4), (7) și (8)			
Art. 41			Art. 4			
Art. 42			Art. 5			
Art. 43			Art. 6			
Art. 44			Art. 7			
Art. 45			Art. 8			
Art. 46			Art. 2, alin. (2)			
Art. 47			Art. 10			
Art. 48					Art. 3	
Art. 49					Art. 4, alin. (1)-(7), lit. (r), para. 2, prima teză și alin. (7) lit. (s)-(12)	
Art. 50					Art. 5, alin. (1)-(3)	
Art. 51, alin. (1)-(5)			Art. 12, alin. (1)-(5)			
Art. 51, alin. (6)			Art. 12, alin. (8)			
Art. 52, alin. (1)-(7)				Art. 3, alin. (1)-(7)		
Art. 52, alin. (8) și (9)						
			Art. 3, alin. (5) și (6)			
				Art. 3, alin. (8) și (9)		
					Art. 5, alin. (4) și (5)	
Art. 52, alin. (10)				Art. 3, alin. (10)		
Art. 53				Art. 4		
Art. 54				Art. 5		
Art. 55				Art. 6		
Art. 56				Art. 7		
Art. 57	Art. 11					
Art. 58	Art. 3, alin. (5)					
Art. 59	Art. 6					
Art. 60		Art. 8	Art. 22	Art. 9	Art. 7	
Art. 61		Art. 4a				
Art. 62, alin. (1) și (2)						
			Art. 11, alin. (4) și (5)			
Art. 62, alin. (3)						Art. 2
Art. 63			Art. 11, alin. (1)-(3)			
Art. 64					Art. 61, alin. (1)-(9)	
Art. 65		Art. 12, alin. (7)				
Art. 66	Art. 14, alin. (2)	Art. 9, alin. (2)	Art. 24, alin. (3)	Art. 12, alin. (2)		
Art. 67	-	-	-	-	-	-
Art. 68	-	-	-	-	-	-
Art. 69	-	-	-	-	-	-

C.T.C.E. Piatra Neamț

Anexa I			Anexă			
Anexa II				Anexa 1		
Anexa III				Anexa 2		
Anexa IV				Anexa 3		
Anexa V						
Anexa VI						

C.T.C.E. Piatra Neamț